

Moje desetletje v Stalni konferenci in
Skupnosti občin Slovenije

Nekaj misli o lokalni samoupravi

Uvodnik

V splošni euforiji varčevanja, pa naj stane, kar stane, so se spomnili tudi občin. Preveč jih je, premajhne so, prezadolžene, nesposobne za opravljanje svojega dela, pravijo tisti glasni in ne zmeraj najbolj podučeni jurišniki. Najti je treba mehke različice združevanja, ugotavljajo tisti zmernejši: In: s slovenskimi občinami generalno ni nič narobe, tisti, ki vedo o tem največ, večinoma ljudje v občinah. Seveda imajo prav slednji, ki hkrati dodajajo, da je nekatere funkcije potrebno združevati, mnoge postopke poenostaviti, določene stvari racionalizirati. Mnogo tega se že izvaja. Poglejmo samo skupne občinske uprave, ki se pojavljajo kot gobe po dežju, različne inšpekcije, skupne investicije, posebej, ko gre za evropska sredstva. In zanimivo: vsi imajo svoje podatke, s katerimi to, kar želijo, tudi dokazujejo. Pa so občine samo ene, podatki tudi. Tako pač je s statistiko. Vsak vzame tisto, kar mu je všeč, kar potrebuje. In nastajajo različne zgodbe.

Dejstva so pa naslednja: slovenske občine so med najmanj zadolženimi v EU. Državni dolg Slovenije je 45 odstotkov BDP, dolg vseh občin skupaj pa 1,9 odstotka BDP. Velikost slovenskih občin (število občin na število prebivalcev) je natanko v sredini EU (štirinajsto mesto od sedemindvajsetih). Praktično ves dolg slovenskih občin je zadolževanje za investicije (večino predpisuje zakonodaja). Zadolževanje občin je eno redkih področij, ki je zakonsko trdno in vzorno urejeno. Brez soglasja finančnega ministrstva se je nemogoče zadolžiti. Vse pogodbe, ki so sklenjene brez soglasja, so nične. Tako pravi zakon. Le izvajati ga je treba in kršitelje kaznovati. Kljub tem dejstvom se v javnosti, v nastopih politikov in seveda posledično v medijih pojavljajo napačni podatki, nepoznavalske in škodoželjne interpretacije. Te so očitno zanimive, za dejstvo, da so mnoga okolja v zadnjih petnajstih, dvajsetih letih doživela neverjeten razvoj, pravzaprav razcvet, da so se razlike med urbanim in ruralnim delom zmanjšale, da so ljudje zadovoljni z življenjem v svojem okolju, da so zadovoljni tudi s tem, da soodločajo in odločajo in si želijo, da naj tako ostane, očitno ni novica, ni tema za politični nastop in tako tudi ni tema za objavo v medijih. Pa bodi pameten!

Leo Kremžar, predsednik SOS

ČaSOŠpis izdaja: Skupnost občin Slovenije.

ČaSOŠpis izhaja na dva meseca in ga brezplačno prejemajo občine, državne institucije, mediji.

Odgovorna urednica:
Jasmina Vidmar

Grafično oblikovanje in prelom:
ZADRG, komunikacijska agencija

Tisk:
Mladinska knjiga trgovina, d.o.o.

Fotografije:
Jasmina Vidmar

ISSN 1581-8500
Naklada: 1100 izvodov

Naslov uredništva:
Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1, 2000 Maribor

Telefon:
02 234 15 00

Faks:
02 234 15 03

Splet:
www.skupnostobcin.si

E-mail:
info@skupnostobcin.si

Najdete nas tudi na:
facebook twitter

10 Zadolževanje občin

13 Zadolževanje slovenskih lokalnih skupnosti v primerjavi z občinami jugovzhodne Evrope

19 Pogajanja za povprečnino

22 Predsedstvo o "mega zakonu"

38 Modernizacija poslovanja občinskih svetov

4	Moje desetletje v Stalni konferenci in Skupnosti občin Slovenije	30	Plačilo na dan stavke buri duhove
6	Nekaj misli o lokalni samoupravi	31	V kratkem ustanovljena koordinacija združenj občin
7	Naloge Ministrstva za infrastrukturo in prostor močno povezane s pristojnostmi lokalnih skupnosti	31	Regres za letošnje leto - odraz (ne)pravne države
8	Predstavitve prioritet dela Ministrstva za finance - lokalna samouprava	33	Rez vlade v avtorske in podjemne pogodbe
9	Predstavitve Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo	35	Komisija za e-poslovanje
10	Zadolževanje občin	35	Sestanek delovne skupine za črpanje EU sredstev
13	Zadolževanje slovenskih lokalnih skupnosti v primerjavi z občinami jugovzhodne Evrope	36	Komisija o ukrepih na področju šolstva in predšolske vzgoje
14	Do okolju prijaznejšega javnega sektorja tudi s storitvami učinkovite rabe energije	36	Občina Naklo se je pridružila SOS
16	Peta seja predsedstva SOS	37	Sestanek komisije za občinsko redarsko službo
17	Šesta redna seja predsedstva SOS	38	Modernizacija poslovanja občinskih svetov
18	Sestanek s predsednikom državnega zbora	41	13. Seja komisije za okolje, podnebne spremembe in energijo v Odboru regij
19	Pogajanja za povprečnino	42	95. plenarno zasedanje Odbora regij
20	Sestanek SOS z ministrom Pličaničem	43	ECOS
20	Predstavniki SOS na pogovoru pri državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo	43	COTER
21	Delovni sestanek z državno sekretarko	44	Sestanek komisije CIVEX
21	Kaj naj bi prinesel prvi predlog ZUJF občinam?	44	Mreža Nalas dobila novega predsednika
22	Predsedstvo o "mega zakonu"	45	Medeea
24	Predlogi za spremembo sistemske zakonodaje	46	3D javne razgrnitve v Sofiji
25	ZUJF in področje šolstva in predšolske vzgoje	47	Prioritete Slovenije v kohezijski politiki 2014-2020
26	Za več znanja v občinah	48	Črpanje sredstev evropske kohezijske politike
27	(Ne)izvajanje zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev	51	Javna tribuna: Strategija za razvoj socialnega podjetništva
28	O cenah komunalnih storitev in njihovi odmrznitvi	52	Predsednik SOS na Forumu varstva okolja
28	Prvič v zgodovini Slovenije koreniti posegi v javne izdatke	53	Pridobitev certifikata Mladim prijazna občina
29	Pretvorba dokumentov v brajlico v prihodnje lažja	55	Vseslovenski družbeno odgovoren program ne-odvisen.si
		57	Sos pričela z izvajanjem notranje revizije občinam in (ne)posrednim proračunskim uporabnikom
		59	Slovenski župani na Evropsko prvenstvo v Tychy

Moje desetletje v Stalni konferenci in Skupnosti občin Sloveniji

MAG. BORIS SOVIČ

Foto: sple

Generalna sekretarka Skupnosti občin Slovenije me je povabila, da pripravim »prispevek, kjer bi opisal retrospektivo dela v mojih mandatih predsedovanja Skupnosti občin Slovenije, torej moj vidik na delo in pomen Skupnosti občin takrat in danes v dolžini približno 4000 znakov«. Vljudno sem bil naprošen tudi za posredovanje kakšne aktualne fotografije.

Takšno prijazno vabilo bi težko zavrnil predvsem, ker sem skupnost v različnih obdobjih, skupaj verjetno kakšnih deset let, skupaj s sodelavkami in sodelavci aktivno soustvarjal, še zlasti pa, ker sem takrat, in danes ni nič drugače, iskreno verjel v njene cilje, vrednote in pomen.

Pred 1990

Za predhodnico današnje Skupnosti občin Slovenije, tedanjo Stalno konferenco mest in občin, sem slišal že v osemdesetih letih. Maribor je bil v njej zelo aktiven in prva medmestna partnerstva, na primer z Greenwichem v Veliki Britaniji, so nastala tudi zaradi mednarodnih srečanj v okviru stalne konference. Spominjam se medijskih poročil o zasedanjih stalne konference, o razpravah občin in mest o aktualnih problemih in ambiciji, da bi povezani dosegli več.

Od 1990 do 1994

Leta 1990 sem bil izvoljen za poklicnega podpredsednika Skupščine mesta Maribor. Predsednica Magdalena Tovornik

je še pred osamosvojitvijo preko jugoslovanske Stalne konference mest in občin navezala stike s Svetom Evrope, tako da je bilo možno ob osamosvojitvi novoustanovljeno Stalno konferenco lokalnih skupnosti Slovenije tudi učinkovito in hitro mednarodno povezati.

Spominjam se pripravljanih in ustanovnega sestanka slovenske stalne konference lokalnih skupnosti v prostorih Univerzitetne knjižnice Maribor leta 1992. Maribor in Koper sta bili med najaktivnejšimi, dejavno pa so pri ustanovitvi sodelovale tudi druge občine, tako da so do oktobrskega ustanovnega sestanka v Mariboru Sporazum o ustanovitvi Stalne konference sprejele naslednje občine in skupnosti: Brežice, Cerknica, Črnomelj, Idrija, Ilirska Bistrica, Koper, Krško, Lenart, Ljubljana - Bežigrad, Ljubljana - Šiška, Ljubljana Vič - Rudnik, Logatec, Maribor, Nova Gorica, Ormož, Pesnica, Piran, Postojna, Ptuj, Ravne na Koroškem, Ribnica, Ruše, Sevnica, Trbovlje, Velenje, Vrhnika, Zagorje ob Savi ter Skupnost obalnih občin Koper in Svet koroških občin.

Leta 1993 me je vlada imenovala za državnega sekretarja za energetiko. Tudi v tem okviru sem se zavzemal za policentrični razvoj. Eden od projektov, ki smo jih močno podprli, je bila širitev energetske svetovalne mreže, v okviru katerega smo odprli energetske svetovalne pisarne v številnih slovenskih občinah.

Ne da bi si za to lastil posebne zasluge, naj omenim, da je bila v času takratne

vlade, leta 1994, izvedena korenita reforma lokalne samouprave, v okviru katere so nekdanje tripartitne občinske in mestne skupščine zamenjali občinski oziroma mestni sveti, predsednike skupščin in predsednike izvršnih svetov župani (in za krajše obdobje še predsedniki svetov). Sicer praktično nič od tega na naših tleh ni bilo povsem novo, saj so naša mesta in občine poznale župane tudi v preteklosti, prav tako občinske in mestne svete, občine pa tako ali tako. Lokalna samouprava je postala preglednejša, z možnostjo, da bi bila tudi učinkovitejša.

Od 1999 do 2006

Kmalu potem, ko sem bil leta 1998 izvoljen za župana Mestne občine Maribor, sem od svojega predhodnika dr. Alojza Križmana na zasedanju v Ljubljani prevzel vodenje nacionalne povezave lokalnih skupnosti. In tako se je začelo moje najintenzivnejše obdobje v skupnosti, ki je trajalo osem let. V tem času smo Stalno konferenco lokalnih skupnosti Slovenije temeljito okrepili in reformirali:

- Ker so lokalne skupnosti najbližje ljudem, smo se osredotočali na reševanje aktualnih življenjskih problemov.
- Delo smo organizirali tripartitno, v sekcijah mestnih občin, občin s sedeži upravnih enot in ostalih občin.
- Spodbudili smo strokovno sodelovanje sodelavk in sodelavcev v občinskih in mestnih upravah.
- Organizirali smo številna strokovna srečanja, tudi v sodelovanju z vladnimi resorji.

- Pomembno smo povečali število vključenih članic in zagotovili reprezentativnost skupnosti.
- Dejavno smo se vključili v Odbor regij Evropske unije in vzpostavili številne povezave s sestrskimi združenji in strokovnimi organizacijami v Evropski uniji.
- Začeli smo izdajati publikacije.
- Z novim statutom smo v organizaciji uveljavili tajne volitve.
- Spodbudili smo tudi tekmovanja med lokalnimi skupnostmi in družabna srečanja sodelavk in sodelavcev v občinskih in mestnih upravah.

Stalna konferenca lokalnih skupnosti Slovenije se je vsebinsko in organizacijsko preoblikovala v Skupnost občin Slovenije.

Tretje partnerstvo

Naša ambicija je bila izgraditi tretje partnerstvo.

V naši državi je že uveljavljeno politično partnerstvo, katerega zunanji izraz so politične koalicije v državnem zboru in posledično v vladi. V Sloveniji je uzakonjeno tudi socialno partnerstvo med delojemalci, delodajalci in vlado. Tako kot politično in socialno partnerstvo je sestavni del evropske politične kulture in tradicije tudi teritorialno partnerstvo, torej partnerstvo med lokalnimi skupnostmi (in njihovimi zakonitimi zastopstvi) in državo. Nismo ga uspeli v celoti uveljaviti kot zakonsko normo, smo ga pa v veliki meri uveljavili kot delovni princip. Dosegli smo, da je vedno več ministrstev pri pripravi zakonov in podzakonskih aktov vzpostavilo tesno sodelovanje z zastopstvi lokalnih skupnosti. Vedno pogostejše so bile skupne delovne skupine, v katerih sodelujejo predstavniki skupnosti in združenja občin.

Sodelavke in sodelavci

Posebej sem ponosen, da nam je poleg županov uspelo v delo vključiti res veliko število sodelavk in sodelavcev občinskih in mestnih uprav.

Jedro skupnosti smo predstavljali župani in županje. Tudi tukaj sem imel srečo, da sem lahko sodeloval s krasnimi ljudmi. In na to obdobje me res vežejo lepi spomini. Ker smo bili zavezani policentričnosti, smo tudi strokovna in delovna srečanja organizirali v številnih občinah in mestih. Vsem županjam

in županom, ki so nam pri tem pomagali, se za to posebej zahvaljujem.

Tako kot sem poudaril že ob deseti obletnici, poudarjam tudi sedaj. Prav je, da izrazimo priznanje županjam in županom, občinskim in mestnim svetnicam in svetnikom, direktoricam in direktorjem občinskih in mestnih uprav ter številnim sodelavkam in sodelavcem v mestnih in občinskih upravah za velik angažma v korist lokalnih skupnosti, za sistematična prizadevanja za razvoj, za veliko vložene energije, za prizadevanja, da bi občankam in občanom omogočili čim bolj prijazno življenje in delo v urejenem, prijetnem, ustvarjalnem in varnem okolju.

V Skupnosti občin Slovenije in njeni predhodnici Stalni konferenci smo imeli srečno roko s sodelavkami in sodelavci v sekretariatu. Najdlje sva sodelovala z neumorno Jasmino Vidmar, ki ima velike zasluge za uspešno delo in razvoj skupnosti. Dobro sem sodeloval tudi z njeno predhodnico dr. Cirilo Toplak, Sašo Kek, ki je v skupnosti in njeni predhodnici od samega začetka, Markom Juvančičem in številnimi drugimi nadarjenimi sodelavci

in sodelavkami, ki so skupnosti prispevali svoje ambicije, zavzeto in strokovno delo.

Obliti privatorum publica curate

Tudi v prihodnje si je želeli aktivne in ustvarjalne lokalne skupnosti, ki bi skupaj z (upati je, da v prihodnosti ustanovljenimi) regionalnimi, državo in unijo ustvarjale možnosti za to, da bi občanke in občani imeli varen, prijeten in urejen dom. Lokalne skupnosti imajo pri tem že nekaj stoletno izkušnjo in odgovornost. Verjamem, da se je zavedajo tudi sedaj, še bolj povezane in odločene, da delujejo v korist svojih občank in občanov, ki so jim tudi najbolj zavezane.

V dubrovniškem knežjem dvoru je nad vrati, ki so vodila v sobano za zasedanja, napis, ki lepo ponazarja bistvo delovanja v skupnostih: »Obliti privatorum publica curate« ali »Pozabite lastne koristi in skrbite za skupne«. Hvaležen sem vsem čudovitim ljudem, s katerimi sem imel v Skupnosti občin Slovenije tudi sam čast deliti te vrednote.

In seveda, še na mnoga leta, Skupnost občin Slovenije.

Nekaj misli o lokalni samoupravi

PROF. DR. CIRILA TOPLAK

KATEDRA ZA TEORETSKO POLITOLOGJO

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE, UNIVERZA V LJUBLJANI

Foto: spleti

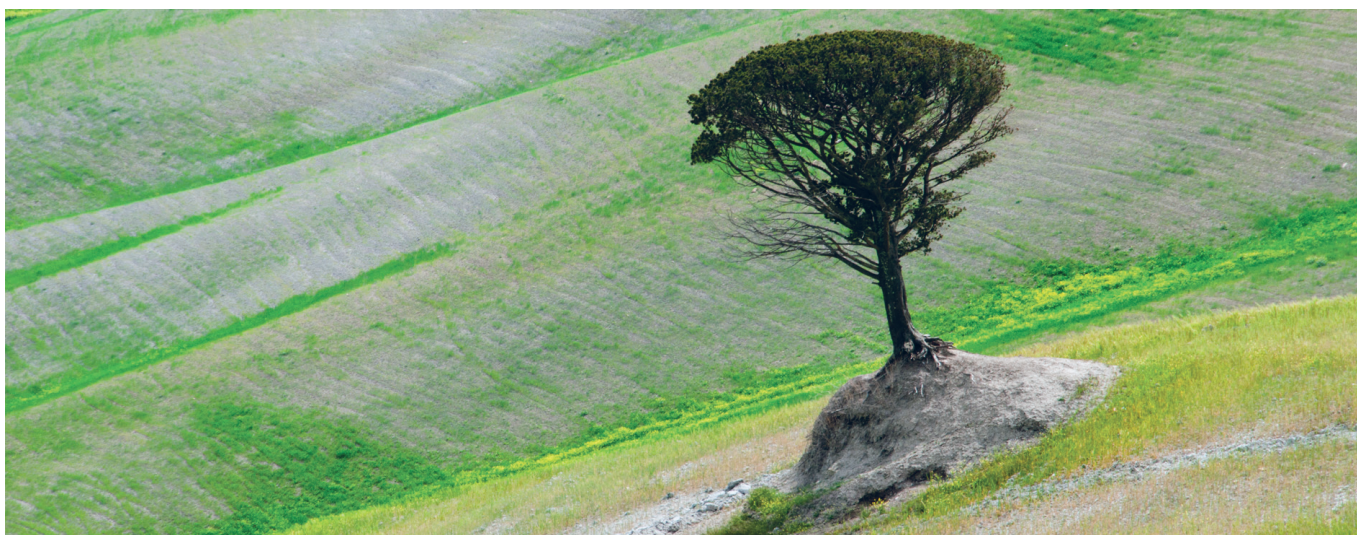
Pred skoraj petnajstimi leti sem si pridobila zanimivo delovno izkušnjo kot generalna sekretarka Združenja slovenskih občin, kot se je prej imenovala Skupnost občin Slovenije. Takrat smo šele dobro začeli uveljavljati koncept združenja kot servisa in lobija lokalne samouprave, kar danes SOS polno predstavlja, ter mednarodnega povezovanja in sodelovanja z relevantnimi evropskimi institucijami. Stanje SOS glede števila članic in dejavnosti je bilo tako drugačno, pa tudi zakonodaja se je v vmesnem obdobju temeljito spremenila, da nima smisla obujati spominov.

Iz svoje sedanje perspektive pa bi glede slovenske samouprave želela izpostaviti dvoje. Slovenija, Evropska unija in ves »demokratski« svet se sooča s krizo političnega predstavnštva. Ta kriza je posledica, a tudi deloma vzrok ekonomske recesije in finančne krize in z aktualnimi ukrepi vlad, ki predstavljajo brutalne posege v življenjski standard, se bo še poglobljala. Kriza političnega predstavnštva je tudi kriza zaupanja, saj imamo državljani občutek, da

so politiki izgubili stik z volivci, nekateri pa tudi s stvarnostjo nasploh. Na lokalni ravni bi bilo najlažje zaobrniti ta trend, saj je lokalna politika po svoji naravi najbližje državljanom in marsikje tudi deluje tako, da se državljani čutijo slišane in ustrezno predstavljene. Z ohranjanjem in spodbujanjem participacije na strani politikov in aktivnejšim državljanstvom prebivalcev lahko zaznana kriza zaupanja postane priložnost za odpiranje prostora večji učinkovitosti in solidarnosti. Zato se je treba veliko pogovarjati in znati poslušati druge, zlasti slednje pa ni značilno za slovensko politično kulturo. A »človeški faktor« je pri tem odločujoč, zato imamo prodorne, četudi majhne občine, s katerih realistično politiko in povezovalnimi župani so prebivalci zadovoljni, in občine, ki se zdijo le same sebi namen.

Druga prednost slovenske lokalne samouprave je manj vidna, ker je umeščena v še veliko širši kontekst od aktualne politično-ekonomske krize. Večina občin je podeželskih ali zaradi enakomerne poseljenosti

Slovenije vsaj zelo blizu podeželju. Podeželje pa bolj kot urbano okolje omogoča razumevanje vpetosti ljudi v živo naravo in našo odvisnost od nje. V prejšnjem stoletju smo bili kot vrsta tako osredotočeni nase, na svoje pravice in blaginjo, da smo se od žive narave odtujili za ceno lastne ogroženosti. V tem stoletju bomo morali najti svoje trajnostno mesto v ekosistemu ali pa bomo težko preživeli. Na podeželju se ta povezanost še ni docela pretrgala, kljub intenzivnemu kmetijstvu in nepovratnih posegih v okolje. Kdor ceni lepoto naravne krajine in sožitje s čutečimi domačimi in divjimi živalmi, se težje sprijazni z onesnaževanjem, dvomljivo kakovostjo hrane in krutostjo do živali. Na lokalni ravni je lažje povezati prebivalce s skupnim ciljem. Upam, da bo na lokalni ravni uveljavljenih čim več dobrih praks, ki bodo spreminjale prevladujočo antropocentrično mentaliteto tako na osnovi tradicije kot tehnološkega napredka. SOS bo lahko pri tem prevzemala zelo pomembno nalogo diseminacije informacij in spodbujanja mreženja s ciljem sinergičnih učinkov.

Naloge Ministrstva za infrastrukturo in prostor močno povezane s pristojnostmi lokalnih skupnosti

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

Z uveljavitvijo novele Zakona o Vladi je novoustanovljeno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (MzIP) v celoti prevzelo pristojnosti bivšega Ministrstva za promet ter del posameznih nalog drugih resorjev, in sicer: področje prostora, energetike ter telekomunikacij (širokopasovnih omrežij). Naloge MzIP so operativno močno povezane s pristojnostmi lokalnih skupnosti; sodelujemo pri oblikovanju državnih prostorskih načrtov, pri pripravi prostorske in druge področne zakonodaje, obravnavamo pobude pri urejanju prometnih režimov, rešujemo stanovanjsko problematiko, sodelujemo na področju energetike in še bi lahko naštevali. Predstavniki lokalnih skupnosti ste naš pomemben sogovornik in sooblikovalec mnogih rešitev iz naše pristojnosti.

Vzporedno s pripravo varčevalno naravnega rebalansa proračuna za letošnje leto in ob nekaterih restriktivnih finančnih usmeritvah tudi za naprej smo se na MzIP prednostno posvetili vprašanjem priprave investicijskih vlaganj. V ta namen načrtujemo številne razvojne projekte, pri čemer smo zaradi kriznih razmer omejeni predvsem na tiste, ki bodo sofinancirani z evropskimi sredstvi in s tujimi oz. zasebnimi viri. Na tem področju prednjačijo predvsem investicije v modernizacijo železniške in cestne infrastrukture. Nadaljevali bomo z ukrepi na skoraj 6000-kilometrskem državnem cestnem omrežju s ciljem ohraniti doseženi nivo pretočnosti in varnosti. Za večjo prometno varnost in odpravo ozkih grl bomo v kratkem uredili montažna oz. začasna krožišča ter pristopili k ukrepom za večjo varnost na nivojskih prehodih cest čez železniško progo.

Naša prizadevanja za večjo mobilnost prebivalstva dobivajo vedno bolj jasne obrise v projektu integriranega javnega potniškega prometa; z enotno vozovnico bomo potniki na določenem območju lahko uporabljali medkrajevni avtobus, vlak ali mestni potniški promet. Prestopanje med različnimi prevoznimi načini bomo dodatno olajšali s poenotenjem voznih redov in izboljšanim sistemom informiranja potnikov. Projekt bo pilotno zaživel v prihodnjem letu.

Močno bomo posegli v zakonodajo na področju urejanja prostora in graditve objektov, pripravili pa smo tudi že nabor ukrepov za optimizacijo procesov. Ena ključnih nalog ministrstva je ustreznejša ureditev – poenostavitev in pospešitev – prostorskega načrtovanja v lokalnih skupnostih, s poudarkom na doslednem spoštovanju zakonskih rokov, jasnejši ločitvi pristojnosti države in občin pri načrtovanju posegov v prostor, izrazitejšem načelu zaupanja v lokalne oblasti ter večji odgovornosti občin za načrtovanje posameznih ureditev v svojem prostoru. Z doslednejšo uveljavitvijo načela »molk je odobritev« ter z natančnejšo definicijo objekta bomo sprostili krč pri umeščanju objektov v prostor.

Sedanja vlada se močno zaveda pomene ukrepov na področju stanovanjske politike. Tu bo z zagotavljanjem neprofitnih najemnih stanovanj odigral spodbujevalno vlogo Stanovanjski sklad RS, ki že uveljavlja nove instrumente tako za okrepitev trga najemnih stanovanj kot tudi za obnovo ter gradnjo novih.

Na energetskem področju z ukrepi zagotavljamo učinkovito in zanesljivo

Foto: Matic Štojs, Vir: MzIP

Zvone Černač, minister za infrastrukturo in prostor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
IN PROSTOR

preskrbo z energijo, kar je tudi v skladu z dolgoročnimi smernicami Evropske unije. Zavedamo se, da imajo aktualni izzivi oskrbe z energijo v Sloveniji ter velika investicijska vlaganja na tem področju dolgoročne in strateške posledice za celotno državo, posamezne regije in vsakega posameznika. V teku so zanimivi projekti tudi za lokalne skupnosti. Poleg že obstoječih vzpodbud na področju energetske sanacije stavb v državni lasti, programov učinkovite rabe energije ter programov in inovativnih ukrepov za lokalno energetsko oskrbo – tu mislimo predvsem na vzpodbujanje gradnje sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso – načrtujemo v kratkem tudi razpis novih programov za vzpodbujanje energetske sanacije stavb v javnem sektorju, ki bi zajele tudi objekte v lasti lokalnih skupnosti (osnovne šole, vrtci, zdravstveni domovi...). Gre za načrtovano energetsko sanacijo zgradb, ukrepe na ogrevalnih sistemih, sanacijo toplotne izolacije stavb, optimizacijo razsvetljave ter ukrepe za povečano rabo obnovljivih virov energije (npr. vgradnja kotlov na lesno biomaso in vgradnja toplotnih črpalk ter solarnih sistemov).

Prednostno bomo pristopili tudi k razvojnim projektom za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij v lokalnih okoljih.

Izzivi pred nami so veliki, naši cilji ambiciozni in jasni. Nadejamo se uspešnega in tvornega sodelovanja tudi z lokalnimi skupnostmi.

Predstavitev prioritet dela Ministrstva za finance – lokalna samouprava

MINISTRSTVO ZA FINANCE

Ministrstvo za finance je v trenutnem mandatu sicer kot najpomembnejšo prioriteto določilo uravnoteženje in konsolidacijo javnih financ, saj je jasno, da brez tega ni možno izvajati nikakršnih razvojnih in drugih projektov tako na državni kot tudi regionalni oz. lokalni ravni. Pri uravnoteženju javnih financ bo pomembna naloga tudi znižanje stroškov občinskih proračunov, zato se bo ministrstvo za finance aktivno vključilo v medresorsko usklajevanje sprememb področnih zakonov in drugih predpisov, ki določajo pristojnosti oziroma naloge občin. Prav tako bo skrbelo, da se bodo občinam tekoče zagotavljala vsa pripadajoča sredstva za nemoteno financiranje njihovih zakonskih nalog.

Kljub temu pa se Ministrstvo za finance zaveda pomena razvoja in učinkovitejšega delovanja lokalne samouprave, zato si

je zadalo nekaj nalog oz. ciljev (v okviru svojih pristojnosti), ki bi jih želelo izpeljati v tem mandatu. Zavedamo se, da bi bilo smiselno bistveno spremeniti razmerja med državo in občinami. V tem okviru bi bilo potrebno sprejeti in poenostaviti zakone ter spremljajoče podzakonske akte, ki bodo v sodelovanje med občinami, državo in državnimi institucijami vnesli občutno boljše, hitrejšo in učinkovitejše sodelovanje (zlasti Zakon o financiranju občin in Zakon o javnih financah). Zagotoviti je potrebno prilagodljivost, enostavnost in učinkovitost delovanja regijske, lokalne in državne ravni (upravne enote).

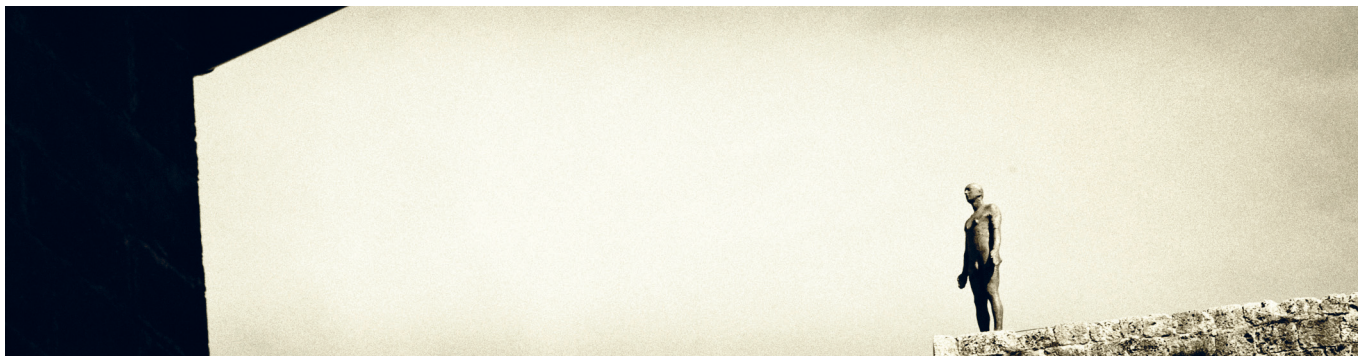
Zagotoviti je potrebno postopen prenos posameznih pristojnosti na občine in drugačno organizacijo izvajanja nalog na občinski ravni. V tem smislu bi bilo smiselno oblikovanje rešitev za učinkovitejše medresorsko usklajevanje ukrepov in poli-

Foto: Tamino Petelinšek/STA, Vir: MF

tik. Resorna ministrstva pristojna za finance, okolje, prostor in razvoj bi morala imeti skupne cilje ter se medsebojno usklajevati in podpirati. V novi finančni perspektivi bi se moralo to usklajevanje praktično odraziti tudi v boljšem koriščenju sredstev EU, ki nam bodo na razpolago za izvedbo posameznih investicij na lokalni ravni.

Glede na število občin, način njihovega financiranja in raven zadolževanja je potrebno uveljaviti ostrejšo ukrepe za predstavnike tistih občin, ki ne spoštujejo veljavne zakonodaje na področju zadolževanja občin in spremeniti sistem financiranja tako, da bo občine ekonomsko spodbujal k povezovanju in združevanju funkcij. Zagotavljanje finančnih sredstev za prenesene naloge občin in regij, bi se lahko zagotovilo tudi v okviru avtonomne davčne politike. Poleg tega naj omenimo, da se državni proračun na skupnem evropskem dolžniškem kapitalnem trgu zadolžuje bolj ugodno, kot se zadolžujejo ostali »deli« širše države (med njimi tudi občine). Ministrstvo za finance bo ob pripravi ustrezne systemske zakonodaje, ki naj bi urejala to področje preučilo tudi možnost oblikovanja takšne ureditve, po kateri bi ministrstvo izvajalo zadolževanje tudi za preostale sektorje. Na tak način bi se lahko znižali stroški zadolževanja in uvedel nadzor nad njim.

Predstavitev Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo

MAG. RADOVAN ŽERJAV
MINISTER

Z uveljavitvijo novele Zakona o vladi se je nekdanje Ministrstvo za gospodarstvo precej okrepilo. Prevzeli smo velik del dodatnih pristojnosti in nalog nekaterih resorjev - SVREZ, SVLR, MVZT, ki so bili ukinjeni zaradi reorganizacije. Tako je novo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) danes organizacijsko deljeno na pet direktorátov, ki opravljajo naloge s področja notranjega trga, podjetništva, konkurenčnosti in tehnologije, turizma in internacionalizacije, evropske kohezijske politike ter regionalnega razvoja in evropskega teritorialnega sodelovanja. V okviru ministrstva delujejo tudi organi v sestavi, ki so pristojni za področje intelektualne lastnine, varstva konkurence, tržne inšpekcije in meroslovja. Vesel sem, da imam strokovno, kompetentno in sposobno ekipo sodelavcev, s katero smo se že spoprijeli z zahtevnimi izzivi na omenjenih področjih. Prizadeval si bom, da jih opravimo po najboljših močeh. Sedanji čas namreč zahteva takojšnje ukrepanje, zato s kolegi v vladi nismo odlašali niti sekunde in smo nemudoma začeli trdo delati.

Prednostno smo se na MGRT posvetili pripravi ukrepov za razbremenitev gospodarstva in spodbuditev gospodarske rasti. Tu stavimo na tuje naložbe in črpanje sredstev evropske kohezijske politike ter posebno pozornost namenimo ukrepom za ustvarjanje konkurenčnejšega poslovnega okolja. V ta namen smo že predlagali postopno

nižanje davka od dohodkov pravnih oseb; neomejeno 40-odstotno davčno olajšavo na naložbe v opremo in neopredmetena sredstva; 100-odstotno splošno davčno olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj ter spremembe Zakona o dohodnini. Predlagamo, da bi se 41-odstotna stopnja dohodnine v prihodnje uporabila pri višjem 1,5-kratniku povprečne plače. Načrtujemo pa še niz drugih ukrepov, na primer finančne instrumente povratnih virov financiranja in ukrepe za ustvarjanje ustrežnejšega poslovnega in podpornega okolja za podjetja. Nadaljevali bomo projekte razvojnih centrov slovenskega gospodarstva, na ravni Vlade RS pa pripravljamo tudi nepreklicni plačilni instrument - t.i. »izvršnico«, s katero bo upnik prišel do svoje terjatve brez pomoči sodišča. Zadovoljen sem, da smo v zakonodajni postopek že vložili predlog Zakona o prevzemih, katerega bistvena sprememba je dvig prevzemnega praga. S tem bomo spodbudili in pospešili trgovanje na Slovenski borzi in omogočili pritek tujega kapitala. Sodelujemo pri operacionalizaciji poroštvenega zakona, s katerim bo prek SID banke na razpolago nekaj manj kot eno milijardo evrov porošttev, napore usmerjamo tudi v internacionalizacijo slovenskih podjetij in pospeševanje turizma.

Cilji so ambiciozni in čaka nas veliko dela, a po naravi sem optimist, zato verjamem, da jih bomo uspeli uresničiti, saj si Slovenija ne more privoščiti nadaljnje-

Vir: MGRT

ga poglobljanja gospodarske, finančne in socialne krize.

In ravno pri spopadanju s krizo so lahko evropska sredstva naš pomemben zaveznik, saj so praktično edina razvojna sredstva, ki jih ima naša država v tem hipu na voljo. Naš cilj je pospešitev črpanja in bolj temeljito vsebinsko načrtovanje izvajanja evropske kohezijske politike. Nadaljevali bomo dejavnosti za poenostavitev oz. optimizacijo sistema, pospešili pripravo zahtevkov za povračilo in si prizadevali zmanjšati razkorak med izplačili iz državnega proračuna ter povračili iz evropskega proračuna.

Izjemno pomembno področje je tudi regionalni razvoj. Tu smo zaznali določene težave, ki jih je prinesel novi Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Zato smo spremembo zakona uvrstili v program dela vlade za leto 2012. S sodelavci si bomo prizadevali tudi za izboljšanje delovanja struktur za izvajanje regionalne politike - svetov regij, RRA - in za bolj usklajeno delovanje državnih institucij. Aktualna vlada ima posluh za razreševanje razvojne problematike posameznih delov Slovenije, zato tudi ni naključje, da smo v rebalansu državnega proračuna ohranili finančna sredstva za premagovanje razvojnih težav območij, ki najbolj zaostajajo v razvoju. Nadaljevali bomo izvajanje sprejetih programov razvojne pomoči Posočju, Pokolpju in Pomurju, saj je naš cilj skladen regionalni razvoj vseh delov naše države.

Na vseh navedenih področjih bomo sodelovali tudi s predstavniki občin in tega se veselim, saj ste lokalne skupnosti zaradi vaših dolgoletnih izkušenj z delovanjem in reševanjem nalog lokalne samouprave naš pomemben sogovornik.

Zadolževanje občin

SAŠA KEK

Pogosto, še posebej v zadnjem obdobju, se v javnosti pojavljajo očitki o (pre)zadolženosti občin. Zato smo na Skupnosti občin Slovenije želeli na preprost in predvsem slikovit način pojasniti, kakšno je stanje zadolženosti občin.

Sekretariat SOS je v četrtek, 22. marca 2012, poslal vprašalnik vsem 211 občinam glede zadolženosti na dan 31.12.2011 s poudarkom na namenu zadolževanja. Do četrтка, 29. marca 2012, je na vprašalnik odgovorilo 140 občin. 23 od teh je sporočilo, da na dan 31.12.2011 niso bile zadolžene (ne neposredno niti posredno, torej brez kratkoročnih in dolgoročnih kreditov, brez lizingov, brez zastave stavbnih pravic in brez danih poroštev).

Delež zadolženosti občin v skupnem dolgu države

Leta 2006 je vlada s spremembo Zakona o financiranju občin in spremembo Zakona o dohodnini, nekaterim občinam odvzela del sredstev (Ljubljani npr. kar 56,5 milijona EUR vsako leto, kar znese v petih letih (do konca leta 2011) skoraj 300 milijonov EUR.) S spremembami drugih predpisov je občinam naložila vrsto novih nalog, kjer pa je država pogosto pozabila na svoje pravilo, da mora z novimi nalogami, ki jih preloži v izvajanje občinam, zagotoviti tudi finančne vire.

Kljub temu so občine zmogle svoje zakonske obveznosti in so v letu 2010 v svojih izdatkih, ki jih je bilo skupaj za 3618,9

milijona evrov, namenile za investicije 878,3 milijona evrov, kar predstavlja 24,3 % vseh občinskih izdatkov. Vseh državnih investicij je bilo v letu 2010 za 1536,8 milijona evrov, to pomeni, da so občine zagotovile sredstva za 57,15 % vseh investicij. Tako izjemnega investicijskega ciklusa ob poznani situaciji pa ni možno financirati brez dolgoročnih posojil.

Ob tem je pomembno, da so se krediti najemali za trajne dobrine mest in občin, ki bodo občankam in občanom ostale dolga leta, kot so investicije v šole in vrtce, za ceste, mostove, garažne hiše, parke, športne objekte ipd., **saj zakonodaja dovoljuje zadolževanje le za investicije in nikakor ne za tekočo prarabo.**

Dejstvo je, da se občine dolgoročno zadolžujejo v skladu z zakonom, ki ureja javne finance in z Zakonom o financiranju občin. Obseg nove zadolžitve in danih poroštev posamezne občine se v določenem letu določi z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun. Zelo skrbno pa zadolževanje spremlja tudi Ministrstvo za finance in dovoli dodatno zadolževanje le ob strogo določenih pogojih.

Skupna zadolženost (posredna in neposredna) **117 občin** (ki so odgovorile na vprašalnik) znaša **352.894.429 evrov**. Zadnji dostopni podatki na Statističnem uradu kažejo stanje zadolženosti občin 685,2 milijona evrov. Kljub temu, da nam niso vse občine odgovorile na vprašalnik, smo ocenili, da je vzorec dovolj reprezentativen (51,5 %), da lahko tudi z uporabo statističnih podatkov prikažemo realno sliko, kakaj se občine zadolžujejo.

V znesku zadolženosti v višini **218.323.883** smo tako z razrezom prišli do naslednjih namenov zadolženosti:

Največ se občine torej zadolžujejo za področje šolstva; 40 % skupne zadolženosti občin, ki so odgovorile na vprašalnik. Temu botruje več dejavnikov. Med njimi je zagotovo potrebno izpostaviti vsaj štiri: več je rojstev in delež vključenih otrok v predšolsko vzgojo tudi raste in možnost brezplačne vključenosti drugega otroka v vrtec. Za zadolženost občin na tem področju pa so »krivi« tudi standardi in normativi, ki so se spreminjali tako, da so občine morale širiti, graditi, dograjevati... objekte za predšolske in šolske otroke.

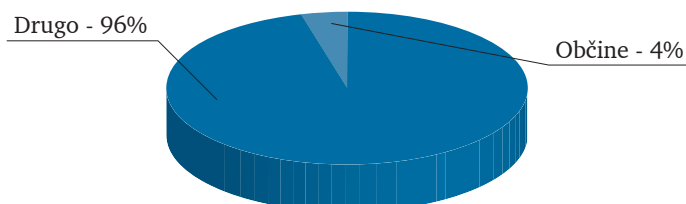
CERKLJE NA GORENJSKEM	KOSTANJEVICA NA KRKI	ROGAŠOVCI
ČRENŠOVCI	LJUBNO	STRAŽA
DOBJE	LOG DRAGOMER	SVETI ANDRAŽ
DOBREPOLJE	LOŠKI POTOK	SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI
GORIŠNICA	LUČE	TOLMIN
HORJUL	MARKOVCI	TRZIN
JEZERSKO	MORAVČE	TURNIŠČE
KAMNIK	RAČE FRAM	

nezadolžene občine

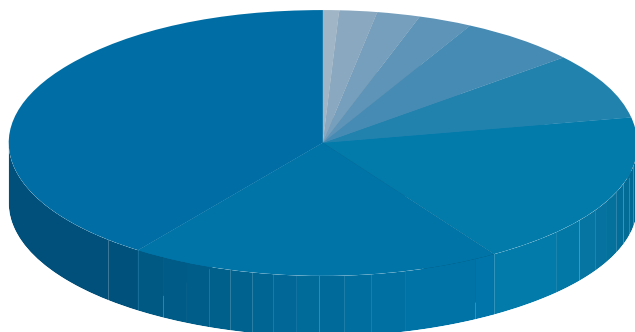
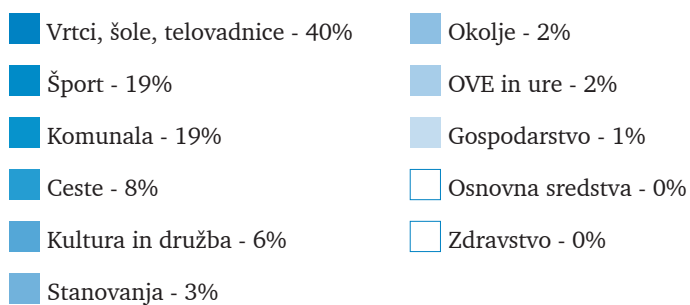
	OBČINE	DRŽAVA	% OBČINSKEGA DOLGA V BDP	% DRŽAVNEGA DOLGA V BDP
ZADOLŽENOST 2010	626,1	13.736,7	1,77	38,79
ZADOLŽENOST 2011	685,2	16.954,4	1,91	47,20

vir: Statistični urad RS

Delež zadolženosti občin v skupnem državnem dolgu ob koncu 2011

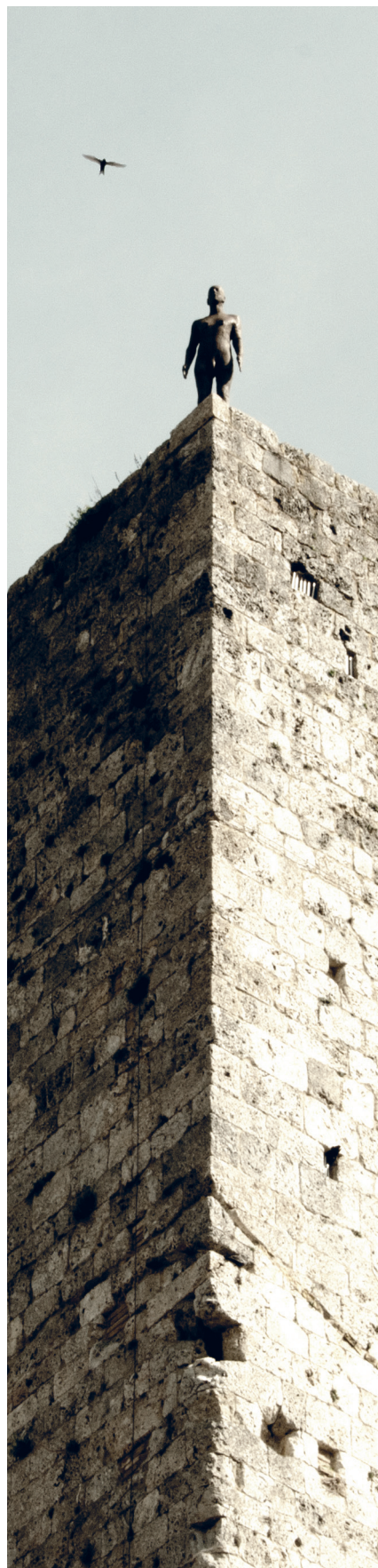
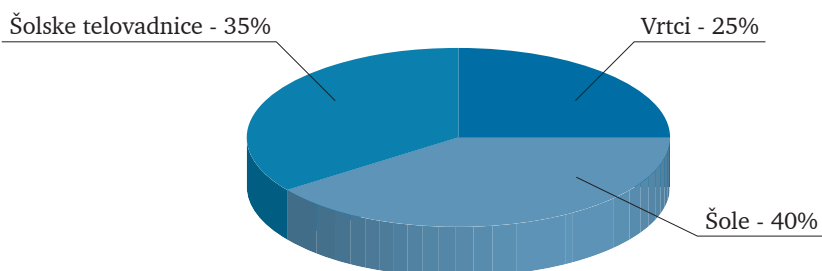
Namen zadolžitve

VRTCI, ŠOLE, ŠOLSKE TELOVADNICE	znesek v EUR
PODATKI navedeni kot šolstvo	17.922.901
ŠOLE	16.184.580
ŠOLSKE TELOVADNICE	14.022.630
VRTCI	9.955.067
ŠOLSTVO (splošno)	30.012.685
SKUPAJ	88.097.863

vir: odgovori občin na vprašalnik SOS

Vrtci, šolske telovadnice

Kaj bodo imele občanke in občani od zadolženosti občin?

Dovolj prostora za malčke v vrtcih, otroke in mladostnike v šolah in mlade po srcu v športno-rekreativnih objektih po standardih, ki jih predpisuje država

V občinah so se zadolžili za malčke, da bi jim zgradili:

- 16 novih vrtcev
- 3 prizidke v vrtcih
- obnovili več vrtcev, od energetskih sanacij do rednih investicijskih vzdrževanj
- in uredili igrišča znotraj vrtcev in na drugih javnih površinah.

Z 80 različnimi investicijskimi projekti bodo občine poskrbele tudi za svoje šolarje, zadolžile so se, da bi z investicijami zagotovile:

- 15 obnovljenih osnovnih šol
- 11 novih osnovnih šol
- 11 prizidkov šolam, ker so premajhne
- 2 urejeni igrišči pri šolah
- 1 izgradnjo gimnazije
- 1 novo glasbeno šolo in eno obnovljeno
- 1 novo visoko šolo
- kupile so še objekte za dve fakulteti in ljudsko univerzo

V občinah pa so se zadolžili tudi zato, da bi šolarjem omogočili pouk športne vzgoje, tako kot to narekujejo predpisi in potrebe otrok. S 16 investicijskimi projekti bodo občine zagotovile:

- 6 novih telovadnic pri šolah,
- 2 obnovljeni telovadnici
- 1 večnamensko športno dvorano
- 1 športno izobraževalni center
- in urejena igrišča

Občine so se zadolžile tudi, ker se zavedajo pomena športno aktivnih občank in občanov, da bi se lahko aktivno ukvarjali s športom v svojih občinah, blizu doma, so se občine z 32 projekti zadolžile za naslednje investicije:

- 10 novih športnih dvoran in 1 obnovljena
- 1 novi pokriti bazen
- 1 nova atletska steza
- 1 novo športno igrišče
- 1 nov športni park
- 1 obnova letnega kopališča
- 1 obnova bazena
- 1 nogometno igrišče
- in druge investicije, ki bodo občankam in občanom omogočale aktivno športno udejstvovanje, kot so investicije v opremo, adaptacije in rekonstrukcije, igradnja tribune ...

Možnost najema neprofitnih stanovanj

29 občin se je s 36 projekti skupaj zadolžilo za namen stanovanjskih investicij. V teh projektih so gradnje, dograditve, nakupi in obnove stanovanj in večstanovanjskih objektov, nakupi zemljišč za njihovo gradnjo ipd.

Več delovnih mest

Občine ustvarjajo ugodna okolja za izvajanje gospodarskih dejavnosti na različne načine. Posredno z izboljšanjem dostopnosti in komunalne opremljenosti zemljišč, za kar so občine, ki so odgovorile na vprašalnik, z zadolževanjem zgradile ali obnovile ceste (16.919.687 evrov) in vložile v komunalno infrastrukturo (41.780.407 evrov). Neposredno je bilo iz ankete možno izdvojiti

1.937.506 evrov za izgradnjo treh poslovnih con, za komunalno urejanje še dveh poslovnih con in tudi za obnovo poslovnih prostorov.

Pri analizi odgovorov smo lahko izdvojili 21 različnih investicijskih projektov, za katere so se občine zadolžile in se neposredno nanašajo na gospodarstvo, kot so nakup poslovnih prostorov, izgradnje ali obnove industrijskih, obrtnih oz. poslovnih con, nakupi zemljišč za poslovne cone in komunalno urejanje le-teh, podjetniški inkubatorji, razni turistični projekti ...

Večja kvaliteta bivanja in kultura sobivanja

Z analizo odgovorov na vprašalnik smo našli tudi 34 investicijskih projektov s področja kulture oz. družbe. Občine so se zadolžile tudi zato, da bi svojim občankam in občanom omogočile kulturno udejstvovanje in druženje. S temi sredstvi zadolževanja občin bomo v Sloveniji v 12 občinah imeli:

- 9 novih oz. obnovljenih knjižnic
- 2 nova centra za mlade
- 2 domova za starejše
- 1 gledališko dvorano
- 3 nove kulturne domove
- 2 nova kulturna centra
- 1 novi kulturno-kongresni center
- 1 gasilsko-kulturni dom
- 4 nove večnamenske dvorane
- 2 obnovljena gradova
- 1 muzej
- 1 obnovljen kulturni spomenik
- in druge pridobitve, kot so urejeni trgi, zemljišča, na katerih bodo stali novi objekti namenjeni kulturi in druženju.

Zadolževanje slovenskih lokalnih skupnosti v primerjavi z občinami jugovzhodne Evrope

AVTORICA: NATASHA ILJEVA ACEVSKA, MREŽA NALAS

PREVEDLA: BARBARA HORVAT

Zadolževanje lokalnih skupnosti v Sloveniji predstavlja le 1,8% BDP, medtem ko skupni javni dolg predstavlja 38,8 % bruto domačega proizvoda. Takšno stanje pomeni, da občine niso glavni dejavnik za zadolženost Slovenije. V primerjavi z državami jugovzhodne Evrope je Slovenija med pozitivnimi primeri. Za ponazoritev: v Romuniji znaša javni dolg lokalnih skupnosti 2,5% BDP, v Črni gori 3,1% in v Srbiji 1,6% BDP.

Javni dolg lokalnih skupnosti v Sloveniji je v letu 2010 znašal le 4,6% celotnega javnega dolga, medtem ko isti kazalec v Romuniji znaša 8,1%, v Črni gori 7,5%, v Srbiji pa 3,9 odstotkov. V evrih je skupni dolg občin v Turčiji v letu 2009 znašal 3,6 milijarde evrov, medtem ko je v Romuniji v letu 2010 znašal 3,1 milijarde EUR; Slovenija se tako z javnim dolgom lokal-

nih skupnosti v višini 656 milijonov evrov uvršča med manj zadolžene, v Srbiji je ta znesek 562 milijonov EUR (v letu 2011), Hrvaški lokalni javni dolg znaša 297 mio. Evrov, v Črni gori 95 milijonov evrov in v Moldaviji 16 milijonov evrov.

Z vidika ureditve, so slovenske omejitve zadolževanja na lokalni ravni precej pod nadzorom v primerjavi z državami iz jugovzhodne Evrope, saj morajo pridobiti odobritev za zadolževanje s strani Ministrstva za finance, odobritev posojila pa mora biti vključena v letnem proračunu. To pa ne velja na primer za občine v Bolgariji, Srbiji, Turčiji in Moldaviji.

Prav tako je meja odplačila dolžniških obveznosti slovenskih občin določena na 8 odstotkov lastnih prihodkov iz prejšnjega leta, medtem ko je v drugih državah JVE, kot na primer v Srbiji, ta 15%, v Romuniji

30%, 10% v Črni gori, 20% v Moldaviji, 20% v Albaniji, v Bolgariji je 25% lastnih prihodkov plus izravnalnih subvencij, 30% periodičnih letnih prihodkov v Makedoniji, itd. Dolžniške obveznosti turških občin pa lahko celo dosežejo višino celotnega letnega proračuna občine.

Ko primerjamo zadolženost slovenskih občin s prihodki lokalnih skupnosti v jugovzhodni Evropi, moramo upoštevati tudi dejstvo, da so slovenske občine gospodarsko bolj razvite in imajo stabilne vire prihodkov in - kar je bistveno - imajo skrbno oblikovano in dosledno politiko zadolževanja, kar je v jugovzhodni Evropi precej redko.

En izmed najmočnejših argumentov, ki gredo v prid trditvi, da slovenske občine prakticirajo "pametno" zadolževanje, je analiza izdatkov. 44% odhodkov slovenskih lokalnih oblasti je namenjenih investicijam in samo 6% plačam. V Bolgariji je le 18% odhodkov namenjenih investicijam, v Romuniji 20%, v Turčiji 33 odstotkov in v Makedoniji 21 odstotkov. Slovenske lokalne oblasti so v jugovzhodni Evropi vodilne na področju investicij: v letu 2010 so slovenske občine v povprečju investirale 501 EUR na prebivalca, medtem ko so romunske lokalne oblasti investirale le 105, bolgarske 55, srbske 72 in makedonske 39 EUR na prebivalca.

Vsi podatki so pridobljeni iz analiz, ki jih je opravila Mreža združenj lokalnih oblasti jugovzhodne Evrope (NALAS): Smernice in nedavne spremembe na področju zadolževanja občin v državah jugovzhodne Evrope (www.skupnostobcin.si) in Fiscal Decentralization Indicators for South East Europe 2005-2010 (www.nals.eu).

Do okolju prijaznejšega javnega sektorja tudi s storitvami učinkovite rabe energije

MAG. BARBARA PETELIN VISOČNIK, MAG. DAMIR STANIČIĆ
INSTITUT JOŽEF STEFAN, CENTER ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST

Podnebnne spremembe, povezane z učinkovitim ravnanjem z energijo in izrabo obnovljivih virov, so danes osrednja tema številnih razprav v svetu, Evropi in pri nas. Zakonodaja in različni akcijski načrti, ki tako na evropski kot tudi nacionalni ravni zasledujejo zastavljene cilje zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov ter povečanja energetske učinkovitosti in izrabe obnovljivih virov energije (OVE), izpostavljajo stavbe - porabnika več kot 40 % vse svetovne energije - kot izjemno pomemben segment pri doseganju teh ciljev. Javni sektor je pri tem še posebej v ospredju, saj naj bi postal vzorčni primer učinkovitega ravnanja z energijo in viri, in sicer tudi s pomočjo izvajanja različnih oblik energetskih storitev učinkovite rabe energije (ES-URE). Premišljena uporaba ES-URE v kombina-

ciji z različnimi viri financiranja ukrepov učinkovite rabe energije (URE), tudi iz kohezijskih skladov, se trenutno kaže za učinkovit način zmanjševanja rabe energije in stroškov zanj v javnem sektorju.

In kaj sploh so storitve učinkovite rabe energije?

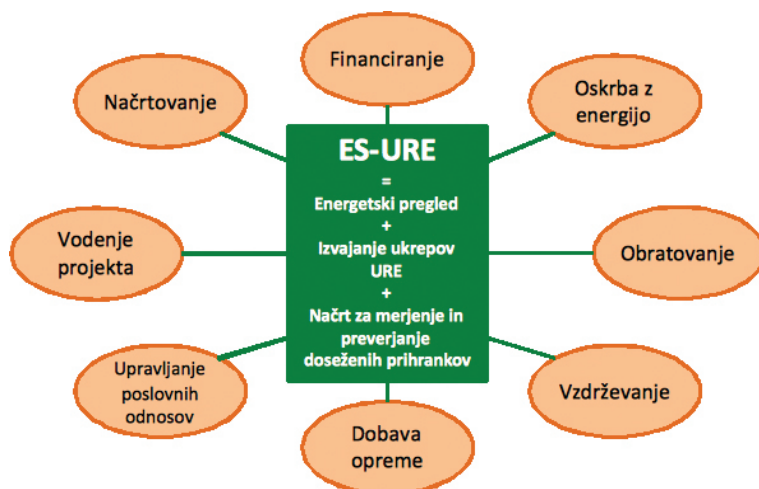
Kljub temu, da področje energetskih storitev ureja Direktiva 2006/32/EC o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah (ESD direktiva), ki naj bi jo še letos nadomestila nova Direktiva o energetski učinkovitosti, na evropski ravni še ne obstaja enotna definicija ES-URE. Poenostavljeno gledano pa lahko rečemo, da naj bi vsako ES-URE sestavljali trije osnovni elementi: energetski pregled, izvedba ukrepov URE ter merjenje in pre-

Za naročnike iz javnega sektorja pomeni to kar nekaj prednosti v primerjavi z izvajanjem ukrepov URE v lastni režiji – ukrepe načrtuje in izvaja usposobljen izvajalec, ki se obveže, da bo v času trajanja pogodbe vseskozi dosegal pogodbeno dogovorjeno zmanjšanje stroškov energije, obenem pa izvedene ukrepe tudi financira, zato naročniku v ta namen ni treba namenjati lastnih sredstev, kar je še posebej pomembno v primeru, če jih nima na voljo oz. se mu ni potrebno zadolževati, izvajalcu pa se vložena sredstva povrnejo iz doseženih prihrankov stroškov za energijo ali skozi ceno storitve.

verjanje doseženih prihrankov. Glede na potrebe posameznega naročnika so lahko v ES-URE vključeni tudi drugi elementi, npr. načrtovanje, obratovanje, vzdrževanje pa tudi financiranje, ki je za naročnike iz javnega sektorja še posebej pomembno.

Podobno kot vsako drugo storitev lahko tudi ES-URE financira sam naročnik, in sicer iz lastnih ali zunanjih virov ali celo z nepovratnimi sredstvi, če so ta na voljo, lahko pa ES-URE financira tudi izvajalec storitve ali pa tretja oseba. Medtem ko v ZDA, kjer se je trg energetskih storitev razmahnil že v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, izvajalec naročniku običajno zagotavlja višino doseženega zmanjšanja stroškov za energijo, storitev pa financira naročnik sam, so se v Evropi, še posebej v javnem sektorju, razvili predvsem modeli ES-URE, pri katerih tako dosežen prihranek kot tudi financiranje zagotavlja izvajalec storitve.

Seveda moramo ob tem poudariti, da pri kompleksnejših oblikah ES-URE, ki lahko vključujejo tudi investicijsko zahtevnejše ukrepe URE (npr. toplotna izolacija stavbe itd.), stroškov ES-URE običajno ni mogoče

Osnovni elementi storitev učinkovite rabe energije

v celoti povrniti iz doseženih prihrankov, zato so za izvedbo potrebna tudi sredstva naročnika, ki so lahko tudi nepovratna sredstva namenjena spodbujanju URE. Kompleksnejše ES-URE v javnem sektorju zahtevajo za optimalen rezultat tudi ustrezno pripravljen javni razpis, kar se v praksi pogosto izkaže kot zahtevna naloga, ki zahteva sodelovanje zunanjega strokovnjaka.

Ponudniki in delovanje trga ES-URE

Ponudniki ES-URE so običajno specializirana podjetja za energetske storitve (angl. Energy Service Company – ESCo), pa tudi energetska podjetja kot so dobavitelji električne energije ali zemeljskega plina ter operaterji distribucijskih omrežij, proizvajalci in dobavitelji opreme, inštalaterji in podobno. Kljub temu, da se v evropskem prostoru poleg velikih ponudnikov ES-URE pojavlja vse več manjših, pa se trg ES-URE še vedno ne razvija v skladu s pričakovanji. Omejen je zlasti na javni sektor in sorazmerno dobro razvit samo v nekaterih državah, npr. v Nemčiji in Avstriji, medtem ko se drugje razvija počasneje, kot je bilo predvideno. Tudi Slovenija sodi med države s slabo razvitim trgom ES-URE, vendar pa pričakujemo, da se bo položaj na trgu izboljšal tudi z izvajanjem Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih, v skladu s katero morajo dobavitelji energije letno prihraniti 1 % dobavljene energije. Če bo želela Slovenija izpolniti nacionalne obveznosti iz podnebno-energetskega paktu in Kjotskega protokola, pa bo verjetno morala sprejeti še dodatne ukrepe za razvoj trga z energetskimi storitvami.

Primeri storitev učinkovite rabe energije

Storitve učinkovite rabe energije so lahko zelo raznolike. Namenjene so lahko na-

ročnikom iz različnih sektorjev: industrije, javnega sektorja, zasebnega storitvenega sektorja ali gospodinjstev. Na Danskem, kjer je trg ES-URE že zelo razvit, ponuja energetska podjetja Lokalenergie gospodinjstvom vse od energetskih pregledov in pregledov s termografsko kamero do energetske učinkovitosti črpalk in informacij za zmanjšanje rabe energije v stanju pripravljenosti. V Franciji pa podjetje CMI Greenline prenavlja industrijske peči v energetske intenzivni industriji in v povprečju dosega 25-odstotni prihranek končne energije ob hkratnem zagotavljanju kakovosti izdelkov in produktivnosti peči.

Storitve učinkovite rabe energije lahko vključujejo izvedbo enega ukrepa URE ali pa celovit pristop za zmanjšanje rabe energije, običajno toplote, hladu in električne energije. ES-URE je lahko tako že preprosta zamenjava obtočne črpalke v sistemu centralnega ogrevanja, če je v storitev vključeno tudi merjenje doseženih prihrankov, takšno storitev je v Nemčiji razvilo občinsko energetska podjetje iz Tübingena, ali pa kompleksno pogodbeno zagotavljanje prihranka energije (angl. Energy Performance Contracting – EPC), kjer se izvajalcu vlaganja v ukrepe URE v stavbi v celoti ali deloma povrnejo iz doseženih prihrankov.

Uspešnih primerov pogodbenega zagotavljanja prihranka energije v tujini je veliko – od celovite prenove stavb z optimizacijo delovanja energetskih sistemov, s katerim v večstanovanjskih stavbah v Latviji dosežajo od 55- do 85-odstotno zmanjšane rabe energije, in prenove javnih stavb v Berlinu, katere začetki segajo v leto 1995, danes pa je vanjo vključenih že 1.400 stavb, v katerih se letno prihrani za 11,3 milijonov evrov energije, do pogodbenega zagotavljanja prihranka energije v stavbah španske javne uprave,

za katere španska vlada namenja nepovratna sredstva v višini 15 % naložbe, in celovitih energetske učinkovitosti prenov v javnem sektorju na Češkem, kjer raziskujejo možnosti izvajanja pogodbenega zagotavljanja prihranka energije v kombinaciji s kohezijskimi sredstvi.

V Sloveniji je bila prva pogodba za pogodbeno zagotavljanje prihranka energije podpisana leta 2001 z MO Kranj za 14 objektov s skupno površino nekaj čez 33.300 m². Omenimo lahko še projekt v Splošni bolnišnici Brežice, kjer izvajalec s pogodbo zagotavlja prihranek stroškov v višini 25,9 %, z več kot 50-odstotnim zmanjšanjem rabe toplote je bil izveden projekt prenove olimpijskega bazena v Kranju, Univerza v Mariboru pa v okviru projekta pri stroških energije in vzdrževanja letno prihrani 206.226 evrov. V Javnem gospodarskem zavodu za urejanje javnih parkirišč in gospodarjenje z javnimi objekti Celje (ZPO Celje) sta v projekt pogodbenega zagotavljanja prihranka energije, katerega del so prvič v slovenskem prostoru tudi ukrepi URE na ovoj stavbe, vključena dva objekta športno rekreativnega centra Golovec, in sicer dvorana Golovec in zimsko kopališče, izvajalec pa naročniku zagotavlja 40-odstotno zmanjšanje stroškov energije.

Več informacij o storitvah učinkovite rabe energije in pogodbenem zagotavljanju prihranka energije in primerov je dostopnih na nacionalnih in EU spletnih straneh projektov ChangeBest (Promoting the development of an energy efficiency service (EES) market; <http://www.changebest.eu/>) in EESI (European Energy Service Initiative; <http://www.european-energy-service-initiative.net/>). Projekta sta sofinancirana v okviru programa Inteligentna energija – Evropa (IEE) Evropske komisije.

Pogodbeno zagotavljanje prihranka energije v ZPO Celje (Foto: Eltec Petrol, d. o. o.)

Peta seja Predsedstva SOS

BARBARA HORVAT

V sredo, 21. marca, je v Ljubljani potekala 5. seja Predsedstva SOS, ki je bila posvečena predvsem predstavitvi revizijskega poročila urejenosti področja občin v RS, predstavitvi projekta NE-ODVISEN.SI pa tudi predstavitvi dela in aktivnosti komisij pri SOS.

Računsko sodišče je revidiralo urejenost področja občin v Republiki Sloveniji, da bi izreklo mnenje o obstoječem sistemu lokalne samouprave v delu, ki se nanaša na občine. Cilj revizije je bil oceniti uspešnost občin pri zadovoljevanju potreb in interesov svojih prebivalcev. Odgovore na zastavljeno vprašanje je Računsko sodišče iskalo pri Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko ter na Ministrstvu za finance, ki pa vseh podatkov, ki bi omogočali oceno uspešnosti občin, nimata, kljub temu da skrb za področje občin sodi med njune naloge. Obstoječa ureditev področja občin sicer po besedah vrhovnega državnega revizorja Miroslava Kranjca Računsko sodišče RS zagotavlja, da so te sposobne zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev, vendar pa je pri tem stroškovna

uspešnost občin različna in je odvisna od velikosti občine glede na število prebivalcev. Računsko sodišče je izreklo mnenje, da brez prilagajanja sistema financiranja in dodatnega financiranja iz državnega proračuna za skupno opravljanje nalog vse občine ne bi mogle izvajati nalog, s katerimi naj bi zadovoljevale potrebe in interese svojih prebivalcev. Predstavniki Računskega sodišča so povedali tudi, da se je sistem ureditve občin v preteklosti tolikokrat prilagajal dejanskemu stanju tudi zato, ker ni bilo strategije, ki bi določala jasne cilje na področju občin. Na to kažejo tudi pogoste spremembe zakonodaje, ki ureja področje občin. Člani predsedstva so večkrat poudarili pomen zlasti manjših občin za življenje ljudi na podeželju in skrb za višanje življenjskega standarda svojih občanov in občanov. Prav tako se niso docela strinjali z izvajanjem Računskega sodišča glede prekomerne zadolženosti občin, saj so občine v povprečju zadolžene za le 3% od dovoljenih 8%. Prav tako pa so predstavniki predsedstva SOS poudarili, da so občine primorane se zadolževati, saj na drugi način ne bi mogle zagotoviti lastnega deleža pri črpanju sredstev EU, ki pa so esencial-

na za investicijske pridobitve v občinah, ki so namenjene kvalitetnejšem življenju občanov in občanov. Prav tako je predsedstvo SOS pritrdilo Računskemu sodišču, da je za prihodnost lokalne samouprave v Sloveniji nujno, da se izdela celostno strategijo razvoja le-te.

Predstavnika projekta NE-ODVISEN.SI g. Kodelja in ga. Gorkič, sta predstavila ključne točke projekta ki je namenjen mladim, predvsem pa odraslim, staršem, ki so odgovorni. Celosten program NE-ODVISEN.SI sooča mladostnike vseh starostnih pasov in odrasle s pojavi najrazličnejših kemičnih in nekemičnih zasvojenosti, vabi k sprejemanju zdravih odzivov na zaplete odrasčanja in v oblikovanje sicer kompleksne, toda uravnotežene osebnosti. Program odpira vrata medgeneracijskim stikom in premisleku o odgovornem ter usklajenem starševstvu ob hkratnem postavljanju trdnih vzgojnih postavk. Namen in cilj programa je ozaveščati širšo javnost o različnih pasteh zasvojenosti, o pomoči zoper njih in o zdravem življenju. Predsedstvo je g. Kodelja seznanil z njihovim načinom dela in delavnicami oz. predstavitvami, ki so namenjene otrokom vseh starostnih pasov in odraslim ter pokazal predstavljene filme, na katerih je bil viden odziv ciljne publike. Predsedstvo je povabil k organiziranim sestankom in povezovanju manjših občin, za katere bi bil morda strošek prevelik, da bi izvedli dogodke v skupni organizaciji. Predsedstvo se je nad projektom navdušilo in ga je podprlo. Kakor kažejo tudi odzivi občin, v katerih so že organizirali dogodke, je odziv mladih pa tudi staršev docela pozitiven.

Šesta redna seja Predsedstva SOS

BARBARA HORVAT

V torek, 24. aprila, je v prostorih Centra Ivana Hribarja v Trzinu potekala 6. redna seja Predsedstva SOS, ki je bila posvečena predvsem predstavitvi predloga Zakona o uravnoteženju javnih financ, predstavitvi problematike varnosti igral in spremembam delovnega časa pošt po Sloveniji.

Predstavniki Ministrstva za finance Bojan Pogačar je na kratko predstavil ključne člene zakonov zajetih v Zakonu o uravnoteženju javnih financ (ZUJF), ki se dotikajo dela in financiranja občin, in ukrepe, ki so v zvezi s tem predvideni. Na občine se nanaša predvsem Zakon o vrtcih, Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (prihranek v letu 2012 na občinskem nivoju 7 mio.) in Zakon o lokalni samoupravi (prihranek 1,5 mio. v letu 2012). V predlogu pa so zajete tudi spremembe zakonodaje, ki bodo občinam prinesla finančne posledice – kakšen bo natančen učinek, na ministrstvu ne znajo izračunati. Gospod Pogačar je poudaril predvsem dejstvo, da je v zadnjem predlogu ZUJF vlada ohranila 4% investicijskih sredstev tudi v letih 2013 in 2014, vendar se bo povprečnina že v drugi polovici leta 2012 zmanjšala za 11,50 EUR na prebivalca. Na podlagi tega bi naj bili ukrepi oz. spremembe zakonov takšni, da bodo zmanjšanje povprečnine omogočili. Predsednik SOS Leo Kremžar je poudaril dejstvo, da bi povprečnina že morala znašati 609 EUR, vendar je bilo v preteklem letu sklenjeno, da se jo zaradi gospodarske krize zniža – tako je predlagano znižanje povprečnine mnogo večje kot le 11,5 EUR v

letošnjem letu. Poudaril je tudi, da je to poseg v osnovno delovanje občin. Kljub temu pa je ob zavedanju težkih ekonomskih razmer predsedstvo SOS izrazilo naklonjenost varčevalnim ukrepom, ob sočasni odpravi številnih in večinoma nepotrebnih birokratskih postopkov ter znižanju nekaterih standardov in normativov na različnih področjih. Prisotni so ugotovili tudi, da predlagani predlog ZUJF ne vsebuje nekaterih nujnih zakonskih sprememb, ki bi občinam znižali obveznosti in stroške, zato so izrazili pričakovanje, da bodo ministrstva večjo pozornost namenila tudi ukrepom, ki bodo znižali obveznosti in posledično stroške občinam. Ker bodo predlagani ukrepi po ZUJF imeli najverjetneje posredne ali neposredne vplive za povečanje finančnih obveznosti občin, je predsedstvo predlagalo, da se učinki sprememb različnih zakonov ponovno preverijo in ocenijo. Prav tako je predsedstvo SOS pozvalo Vlado RS k oblikovanju protokola o sodelovanju vlade in reprezentativnih združenjih občin z namenom priprave skupnih predlogov za zmanjšanje normiranosti, birokratskih postopkov in procedur ter potrebnih poenostavitev. Prav tako so prisotni ocenili, da je potrebna uvedba sistema, ki bo omogočila vključitev v različne programa javnih del za posameznike, ki so brez zaposlitve.

Predstavnica MGRT Breda Goršek je prisotnim županom, podžupanom in podžupanjam predstavila aktivnosti ministrstva na področju varnosti igral in predvsem izpostavila, da si na ministrstvu prizadevajo za kar največjo možno varnost tehnoloških

proizvodov. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v te namene pripravilo priročnik, kako se lahko z malimi sredstvi in nekoliko truda v občinah ohrani raven igral tako, da so varna in dobra. S tem se preprečuje nesreče otrok, ki so lahko tragične. Skupnost občin je pripravljen priročnik, ki je dostopen le v elektronski obliki, posredovala občinam, dostopen pa je tudi na spletni strani SOS in Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Predsedstvo je obravnavalo tudi spremembe delovnega časa pošt po Sloveniji, ki so zlasti v manjših občinah vzbudile zaskrbljenost, saj si vse občine prizadevajo, da bi svojim občankam in občanom lahko nudile visoko raven storitev. Matjaž Andric in Bojan Radinja iz Pošte Slovenije sta prisotnim pojasnila, da so vse okoliščine načrtovanjih sprememb že predstavili v pisni obliki, ki je bila posredovana vsem občinam. Obiske strank so analizirali glede na pogostost obiskov. Analiza je pokazala, da je večja potreba po daljših odpiralnih časih v popoldanskem času, saj se je delovni čas koristnikov pošte podaljšal v skladu s prevladujočim trendom. Zato so zasnovali 4 tipe delovnih časov pošt. Največjih pošt je med 140 in 150 in te nudijo usluge za 2/3 slovenskega prebivalstva. Te pošte bodo še naprej poslovale od 8. -18. ure. Druga skupina so srednje pošte, ki bi poslovale po novem od 8. -11. ure in od 14.30-18. ure. Po izvedeni spremembi bo delovni čas sicer krajši, vendar bo število okenc, ki so odprta večje. Naslednja skupina pošt bo poslovala od 9. -12. ure in od 14. 30-18. ure. Najmanjše pošte so tiste, ki jih je ekonomsko težko pokriti, tudi po spremembi poslovalnih časov, zato so predlagali, da bi poslovale po 2 uri popoldan in po 3 ure popoldan, nudijo pa tudi možnost pogodbenih pošt, v sklopu katerih bi dejavnost opravljal izvajalec, ki bi opravljal še hkrati drugo dejavnost. Možen pa je tudi dogovor o premičnih poštah, v sklopu katerih poštni uslužbenec lahko obišče občana na domu in tam opravi poštno storitev. Predsednik SOS je obe strani pozval še naprej k ohranjanju plodnega in predvsem odprtega dialoga.

Sestanek s predsednikom državnega zbora

SAŠA KEK

Predsednik državnega zbora Gregor Virant je 28. marca 2012 sprejel predstavnike Skupnosti občin Slovenije in Združenja občin Slovenije. S strani Skupnosti občin Slovenije so bili na sestanku prisotni

predsednik SOS Leo Kremžar, Anton Peršak, župan Občine Trzin, in Jasmina Vidmar, Generalna sekretarka SOS.

Obe reprezentativni asociaciji sta podali konkretne predloge za sodelova-

Govorili so o problemih financiranja občin oz. o številnih nalogah, ki jih država prenaša na občine brez zagotovljenih finančnih sredstev.

nje z državnim zborom. Prisotni so predstavili probleme, s katerimi se občine in asociaciji soočajo pri obravnavi in izvajanju različnih zakonodajnih okvirov. Govora je bilo o problemih financiranja občin oz. o številnih nalogah, ki jih država prenaša na občine brez zagotovljenih finančnih sredstev. Skupnost občin Slovenije je opozorila tudi na dejstvo, da državni zbor sicer obvešča in vključuje posamezne občine v procese sprejemanja zakonov, ne vključuje pa reprezentativnih asociacij. Predsednik DZ Virant se je strinjal s pobudo, da se odslej v te procese vključita tudi asociaciji.

Predsednika Viranta so opozorili tudi, da so občine vabljenе k sodelovanju komaj v 2. branju zakonskih predlogov, kar onemogoča upoštevanje pripomb in predlogov občin oz. njihovih reprezentativnih asociacij. Pohvalili pa so do sedaj utečeno obliko sodelovanja, to je vabljenje predstavnic in predstavnikov SOS na sestanke matičnega odbora za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Prisotni so izrazili željo, da so predstavnice in predstavniki skupnosti vabljeni tudi na sestanke ostalih odborov in komisij Državnega zbora RS, kadar ti obravnavajo zakonske predloge oz. dokumente, ki bodo vplivali na delo, organiziranost in financiranje slovenskih občin. Predsednik državnega zbora se je strinjal s pobudo in povedal, da bodo odslej vabili tudi na sestanke drugih odborov in komisij, kadar bodo ti obravnavali za občine pomembne teme.

Pripravljenost za sodelovanje so izrazili vsi prisotni in predsednik državnega zbora dr. Gregor Virant je pobude vzel na znanje in povedal, da je tudi v bodoče odprt za pobude.

Foto: Bor Slana

Pogajanja za povprečnino

JASMINA VIDMAR

Predstavnice in predstavniki obeh asociacij so se v četrtek, 12. aprila, srečali z ministrom za finance dr. Janezom Šušteršičem in njegovo ekipo z namenom usklajevanja višine povprečnine za tekoče leto. Uvodoma je minister predstavil zapleteno in težko ekonomsko in finančno situacijo v državi in povedal, da so varčevalni ukrepi nujni. Povedal je tudi, da se v mnogih pogajanjih z različnimi socialnimi partnerji zahteva, da se zmanjšajo sredstva tudi občinam. Povedal je, da se je Vlada RS odločila, da ohrani do sedaj veljavno višino financiranja investicij iz 21. Člena ZFO na 4%, vendar pa naj bi za to znižala povprečnino z 554,50 na 543,00 EUR. Ob znižanju povprečnine pa naj bi zmanjšali tudi nekatere obveznosti občin. Te naj bi bile zapisane v posebnem zakonu o uravnoteženju javnih financ in ob tem je še predlagal, da naj asociacije pripravijo še dodatne predloge za znižanje obveznosti občinam skozi predlagani interventni zakon.

Predsednik Skupnosti občin Slovenije Leo Kremžar in drugi predstavniki skupnosti pa so med drugim opozorili na:

- da so se občinam v preteklosti zaradi finančne in gospodarske krize prejela finančna sredstva že znižala, in sicer:
 - znižanje v ZFO za leto 2012 za investicije predvidenih 6% primerne porabe na 4%
 - ter neupoštevanje inflacije pri izračunu povprečnine za leto 2011.
- da se je občinam v letih od začetka pogajanj za višino povprečnine določala nižja povprečnina od tiste, ki bi jo občine morale prejemati, saj se velika večina na občine prenešenih novih nalog ali povečanega obsega do takrat izvajanih nalog ni odrazila v višjem financiranju občin.

Opozorili so tudi, da se občine zavedajo težke gospodarske in tudi socialne krize v državi, zato niso nepripravljene na varčevanje tudi na lokalni ravni, vendar pa mora biti to povezano z nižanjem obveznosti občinam. Ni mogoče pričakovati ohranitve vseh mogočih visokih standardov, dosedanjega načina dela, ko so morale občine v preteklosti dodatno zaposlovati tudi in predvsem zaradi nenehnih novih in povečanih obveznosti, ki jim jih

je narekovala zakonodaja ter ohranitvi mnogokrat nepotrebnih in oteževalnih procedur, ob tem pa odvzemati finančna sredstva občinam. Skupnost tako že vsa leta od začetka pogajanj za višino povprečnine opozarja, da je mogoče znižati finančna sredstva občinam, vendar samo ob nižanju njihovih obveznosti in tudi, da smo že večkrat na različna ministrstva posredovali konkretne predloge za zakonodajne spremembe.

Ob tem pa so si bili enotni, da ni sprejemljivo, da se še dodatno znižujejo investicijska sredstva z naslova 21. in 23. člena Zakona o financiranju občin, saj se bo brez teh sredstev še na lokalni ravni popolnoma zaustavil razvoj, kar pa je nesprejemljivo in bi imelo težke daljnoročne posledice.

Tako smo ponovno predlagali ohranitev povprečnine na do sedaj sprejeti višini, ohranitev višine investicijskih sredstev po 21. členu ZFO ter aktivno nižanje obveznosti občin skozi nujne spremembe različnih zakonov. Predlagani interventni zakon mora tako vplivati na nižanje občinskih stroškov in obveznosti, drugače na nižanje višine povprečnine ni mogoče pristati.

Dogovor na sestanku je bil, da naj se skozi intenzivno sodelovanje ministrstva in asociacij pregleda Predlog Zakona o uravnoteženju javnih financ in oceni finančne posledice tega zakona za občine ter se pripravijo še dodatni predlogi za nižanje obveznosti in posledično stroške občinam. Po dodatnih usklajevanjih pa naj bi se z ministrom za finance ponovno sestali.

Sestanek SOS z ministrom Pličaničem

SAŠA KEK

Predsednik Skupnosti občin Slovenije Leo Kremžar in minister pristojen tudi za lokalno samoupravo prof. dr. Senko Pličanič so se sestali 16. marca 2012. Predsednik Leo Kremžar, član Glavnega odbora SOS Darko Fras in generalna sekretarka SOS Jasmina Vidmar so ministru predstavili delo Skupnosti občin Slovenije, ki združuje 173 občin od 211. Ob ministru so bili na sestanku še Vesna Juvan Gotovac, ki je odgovorna za področje lokalne samouprave, odkar je prešlo v Ministrstvo za pravosodje in javno upravo, in Štefka Korade Purg, predstavnica Direktorata za organizacijo in kadre.

Minister je pozdravil pripravljenost SOS za aktivno partnersko sodelovanje. Darko Fras je ministra opozoril na nujnost strateškega razmišljanja o prihodnosti lokalne samouprave v Sloveniji ter izrazil pripravljenost Skupnosti občin Slovenije pri oblikovanju te strategije. Na pobudo za ustanovitvijo delovne skupine sestavljene iz predstavnikov ministrstva in obeh reprezentativnih asociacij, ki bi bila zadolžena za pripravo predlogov za spremembe sistemske zakonodaje, je z ministrom dogovorjeno, da se takšna delovna skupina v najkrajšem možnem času konstituira, sestane in prične z delom. Minister je izrazil polno pripravljenost, da ta delovna skupina pripravi tudi predloge za spremembo različne sistemske zakonodaje, ki se lahko vključijo v program dela Ministrstva za pravosodje in javno upravo še v tem letu. Štefka Korade Purg je povedala, da se ministrstvo intenzivno pogaja s sindikati ter s tem v zvezi povabila k aktivnemu sodelovanju pri pogajanjih tudi SOS.

Ministru so predstavniki SOS na sestanku predstavili tudi nekaj aktualnih projektov, ki jih izvaja Skupnost občin Slovenije. Tako je lani SOS pričel z izvajanjem projekta SOS ZA-DRUGE – DOLB. V 15 manjših občinah je SOS županom predstavil združni model za vzpostavitev daljinskega ogrevanja z lesno biomaso. Tako kot je bil odličen odziv županov, ki so se seznanili z idejo, se je tudi minister z zanimanjem in naklonjenostjo do koncepta zadrug oz. kooperativ seznanil s stanjem projekta. Projekt informatizacije v lokalni samoupravi si SOS že leta prizadeva implementirati kot racionalizacijo na področju upravljanja z informacijsko-telekomunikacijsko tehnologijo. Tudi z izvajanjem skupnih javnih naročil za občine, npr. za dobavo električne energije, je SOS na podlagi velike količine naročene energije ne samo znižal ceno za le-to, temveč tudi številnim občinam, ki so se odločile sodelovati, prihranil čas na račun priprave dokumentacij za javno naročilo.

Predstavniki SOS na pogovoru pri državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo

MIHA MOHOR

Vprostorih Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju MGRT) so se 11. aprila sestali predstavniki SOS ter državna sekretarka mag. Monika Kirbiš Rojs. Srečanje je bilo namenjeno predvsem predstavitvi dela MGRT, razpravi o odprtih vprašanjih in izzivih na področju evropske kohezijske politike ter evropskega teritorialnega sodelovanja. Sogovorniki pa so pozornost namenili tudi težavam, s katerimi se soočajo občine.

Državna sekretarka Monika Kirbiš Rojs je pozdravila tovrstna srečanja in dejala, da si bo ministrstvo prizadevalo za nadaljevanje dobrega sodelovanja z župani. Poudarila je, da se veseli sodelovanja s predstavniki reprezentativnih združenj slovenskih občin, saj lahko lokalne skupnosti s svojimi dolgoletnimi izkušnjami na področju delovanja in reševanja nalog lokalne samouprave pripomorejo k učinkovitejšemu delu.

Na delovnem sestanku so se pogovarjali tudi o črpanju sredstev evropske kohezijske politike. Pri tem je Monika Kirbiš Rojs predstavila stanje črpanja sredstev v finančni perspektivi 2007-2013 ter stanje pogajanj v finančni perspektivi 2014-2020.

V nadaljevanju so predstavniki SOS državni sekretarki in njenim sodelavcem predstavili tudi nekatera odprta vprašanja in težave, s katerimi se soočajo. Pogovarjali so se tudi o projektih in aktivnostih SOS – združnem modelu za vzpostavitev daljinskega ogrevanja z lesno biomaso, problematiko informatizacije v lokalni samoupravi in težavah občin, ki se soočajo z mankom kadrov, ki bi bil specializiran za področje črpanja evropskih sredstev. Ob tem so predstavili idejo o vzpostavitvi projektne pisarne za pomoč občinam pri spremljanju razpisov, informiranju, zbiranju potreb občin in pripravi skupnih projektnih predlogov. Državna sekretarka MGRT je pri tem poudarila potrebo po stalni podpori občinam in podprla naša prizadevanja.

Delovni sestanek z državno sekretarko

JASMINA VIDMAR

Na Ministrstvu za šolstvo, znanost, kulturo in šport je bil 23. aprila sestanek z državno sekretarko Mojco Škrinjar in njenimi sodelavci in sodelavkami. Sestanek je bil namenjen pregledu predlaganih sprememb na področju šolstva in predšolske vzgoje skozi interventni zakon ter bodočim sistemskim spremembam. Predstavili smo stališča SOS in opozorili na posledice predlaganih rešitev iz interventnega zakona. Mnogi predlagani ukrepi v interventnem zakonu, ki bodo nižali stroške državi, bodo namreč neposredno ali posredno višali stroške občinam. Ker se je v času sestanka že kazalo, da naj bi vladna pogajalska skupina sindikatom že pričela popuščati pri standardih in normativih, smo opozorili, da so nekatere predlagane rešitve za občine sprejemljive samo v povezavi z drugimi. Nikakor ni mogoče pristati na dodatne subvencije varstva na domu na področju predšolske vzgoje, če se ne bodo znižali stroški občinam iz naslova npr. brezplačnost vrtca ali zvišanega fleksibilnega normativa. Po odhodu državne sekretarke smo njenim sodelavkam in sodelavcem predstavili še dodatne predloge za nujne spremembe na področju predšolske vzgoje, npr. prevozi učencev, prostorski normativi, prehrana otrok v vrtcih. Prisotni predstavniki ministrstva so nam zagotovili, da bodo predlagane rešitve pregledali in upoštevali, v koliko se bo dalo.

Foto: MGRT

Kaj naj bi prinesel prvi predlog ZUJF občinam?

JASMINA VIDMAR

Na Ministrstvu za finance je bil v četrtek, 18. aprila 2012, sestanek s predstavniki Ministrstva za finance, Ministrstva za javno upravo in pravosodje z namenom pregleda Predloga Zakona o uravnoteženju javnih financ. Naša naloga je bila ugotoviti, kakšne finančne posledice prinaša omenjeni zakon za občine ter koliko predlogov po nižanju stroškov za občine iz lanskega leta je bilo vključenih v predlog zakona. V naslednjem koraku pa naj bi pregledali že obstoječe predloge za spremembo obveznosti občin na različnih področjih, s čimer bi bilo mogoče vplivati na nižanje stroškov občin. V skupnosti smo že ob hitrem pregledu zakona ugotovili, da je v osnovi osredotočen na nižanje stroškov države in da se bo v nekaterih primerih to nižanje odražalo na večanju obveznosti občin, neposredno ali posredno. Razočarano pa smo na samem sestanku ugotovili, da ni nič ostalo od besed ministra za finance, ko je na zadnjem skupnem sestanku rekel, da bi lahko bilo mogoče v ta zakon (ZUJF) vključiti še kakšne druge in dodatne predloge, ki bi zmanjšale obveznosti občin. Izkazalo se namreč je, da je mogoče v okviru tega zakona spreminjati samo določila tistih zakonov, ki so v zakonu poimensko naštet. Žal smo tako lahko le ugotavljali, da ministrstva med predloge za nižanje stroškov, razen na področju predšolske vzgoje, niso vključili nobenega izmed predlogov, ki smo jih pripravili in z njimi usklajevali konec preteklega leta. Pa tudi na področju predšolske vzgoje je bil v ospredju vidik države in ne občin. NOBENO MINISTRSTVO ni predlagalo ničesar, kar bi neposredno nižalo obveznosti občin ali spreminjalo ali ukinjalo različne dodatne ugodnosti za nekatere skupine in s tem vplivalo na manjšo in racionalnejšo porabo javnih sredstev. Žal se je ponovno pokazalo, da državna raven razmišlja o lokalni kot o nekom »drugem« in ne našem.

Izračun tako čez palec je pokazal, da naj bi se občinam znižale finančne obveznosti za okoli 10 milijonov evrov v tem letu (preko sprememb na področju predšolske vzgoje ter nižanja plač in prejemkov zaposlenih). Finančnih učinkov nekaterih določil, ki bodo neposredno (obvezno zdravstveno zavarovanje,...) ali posredno (ljudje v stiskah bodo pomoč iskali na občinah, prav tako bodo nižanje nekaterih sredstev pri zavodih nosile občine...) pa v danem trenutku še ni bilo mogoče oceniti.

Navkljub ne najboljšem občutku pa smo se dogovorili, da še dopolnimo spisek predlogov za spremembo področne zakonodaje in da opravimo, če bo le volja, še kakšen krog usklajevanj s posamičnimi ministrstvi za nižanje obveznosti občin.

Predsedstvo o "mega zakonu"

JASMINA VIDMAR

Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije je na svoji seji konec meseca aprila obravnavalo Predlog Zakona o uravnoteženju javnih financ in oblikovalo vrsto pripomb in predlogov do "megazakona".

Prisotni na predsedstvu so večinsko izrazili zavedanje o težkih ekonomskih in socialnih razmerah v državi in ocenjevali, da je potrebno na krajši in daljši časovni rok pripraviti in sprejeti različne varčevalne ukrepe, ki bodo predvsem odpravili številne in večinoma nepotrebne birokratske postopke ter znižali nekatere standarde in normative na različnih področjih, ki si jih niti država niti posamezniki ne morejo privoščiti. V tem smislu je Skupnost občin Slovenije izrazila naklonjenost varčevalnim ukrepom, ki jih je pripravila Vlada RS. So pa nekateri župani izražali tudi dvome, ali so poti, ki jih je vlada ubrala, ustrezne.

Natančnejši pregled predloga zakona pa je prinesel tudi ugotovitev, da zakon ne vključuje številnih pripomb in predlogov skupnosti, ki jih je ta pripravila z namenom, da se znižajo obveznosti in posledično tudi stroški občinam. Sicer že v preteklem letu, pod drugo vladno ekipo, vendar naj bi po naših informacijah ta "posvojila" v lanskem letu pripravljen nabor predlaganih sprememb zakonodaje. Predlagane rešitve so prinašale številne rešitve, ki bi zmanjšale finančne obveznosti občin, v predlaganem zakonu pa so samo predlogi, ki smo jih predlagali na področju predšolske vzgoje. V zvezi s tem je skupnost izrazila obžalovanje in pričakovanje, da bodo ministrstva večjo pozornost namenila tudi ukrepom, ki bodo nižali obveznosti in posledično stroške občinam.

V odzivu na predlagani zakon smo prav tako opozorili, da bodo številni

v zakonu predlagani varčevalni ukrepi vplivali na posredno in neposredno višanje obveznosti občin, in predlagali, da se učinki sprememb različnih zakonov ponovno preverijo in ocenijo. Torej, ne samo z vidika državnega proračuna, temveč tudi z vidika vplivanja na občinske proračune. Vlado RS smo tudi pozvali, da pristopi k oblikovanju protokola o sodelovanju vlade in reprezentativnih združenj občin z namenom priprave skupnih predlogov za zmanjšanje normiranosti področja lokalne samouprave, zmanjšanja obsežnih in nepotrebnih birokratskih postopkov in procedur ter potrebnih poenostavitev tako za občine kot posameznike in posameznice. Prav tako smo predlagali, da se pripravi »nov načrt« zaposlovanja, nekak sistem javnih del, ki bo spodbudil zaposlovanje, ohranjal zaposlitveno kapaciteto ter kondicijo ljudi brez zaposlitve ter jim širil znanja in možnosti za druge zaposlitve. Predlagali smo uvedbo sistema, ki bi omogočil vključitev v različne programa javnih del (nekaj dni na teden) - tiste in takšne na zavodih za zaposlovanje. Pa tudi, da Vlada RS končno uvede sistem monitoringa učinkov sprejete zakonodaje in tako uveljavi sistem, ki bo realno prikazoval dejanske razsežnosti posameznike in posameznice, ki so brez zaposlitve in so registrirani na vsake sprejete zakonodaje.

Ob konkretnih pripombah na posamezna področja, ki naj bi jih urejal predlagani zakon na področju predšolske vzgoje (tudi šolstva), so opozorili, da se morajo izločiti členi, ki bi večali obveznosti občinam. Če pa že (kot npr. subvencioniranje varstva na domu), potem je takšna rešitev sprejemljiva samo, če se na drugi strani očitno nižajo stroški občinam (kot ukinjanje brezplačnosti vključitve otrok v vrtce, nižanje fleksibilnega normativa, spremembe v

prostorskih normativih ...). Ponovno smo poudarili, da je skupnost nasprotovala uveljavitvi zdaj veljavne rešitve o brezplačnosti vrtca za drugega in vsakega naslednjega otroka, saj je bil ukrep sprejet brez ustreznih resnih razmislekov in zavedanja o posledicah za ostale v izvajanje predšolske vzgoje vključenih ravni. Posledično so morale (in še morajo) številne občine reševati povečane vpise otrok ter v reševanje pomanjkanja vrtčevskih kapacitet vlagati izjemno in povečano pozornost ter finančna sredstva. Številne občine so se morale za potrebe dodatnih vrtčevskih kapacitet tudi zadolževati, kar se jim sedaj vrača v obliki kritik o preveliki zadolženosti. Za mnoge takšne občine bo ukrep ukinitve brezplačnosti lahko pomenil prazne prostore, višek kadrov,...kar pa oboje prav tako povzroča dodatne in nove stroške. Občine nasploh ne nasprotuje-

jo ukinitvi brezplačnosti, pričakujejo pa resne in celovite razmisleke, ko država uveljavlja ali ukinja neke rešitve, predvsem pa pričakujemo večji dialog med vsemi v področje vključenimi akterji.

Na področju šolstva smo jasno opozorili, da lahko ukinjanje šolskih okoliš v nekaterih okoljih občutno dvigne stroške občin za prevoze otrok v šole. Zato smo še enkrat izrazili pričakovanje, da vlada ne bo varčevala tako, da bodo to varčevanje občutile občine v smislu še višjih obremenitev.

Prav tako smo predlagali, da morajo biti prihodki od davka na vodna plovila prihodek občin in ne države, kot se predlaga v predlogu zakona. Namreč, že v osnovnem zakonu je določena pripadnost tega prihodka občinskemu proračunu, prav tako pa bi občine z ve-

čjo finančno samostojnostjo manj bremenila državo in lažje in učinkoviteje izvajale svoje pristojnosti.

A še to. Predlog zakona naj bi znižal možni skupni letni obseg sredstev namenjenih za sejnino članov občinskih svetov, razen podžupana, z veljavnih petnajst na sedem in pol odstotkov letne županove plače. Po prepričanju skupnosti nepotrebna poteza. Saj v številnih občinah že sedaj izplačani zneski ne dosežejo zakonske višine 15%, zato smo predlagali, da se višina sejin omeji na 10% letne županove plače.

Številne občine so se morale za potrebe dodatnih vrtčevskih kapacitet (zaradi uvedbe brezplačnosti vključevanja nekaterih kategorij otrok v vrtce) tudi zadolževati, kar se jim sedaj vrača v obliki kritik o preveliki zadolženosti.

Predlogi za spremembo systemske zakonodaje

JASMINA VIDMAR

V skladu s sklepom Vlade RS, v skladu s katerim so ministrstva zadolžena, da pripravijo predloge za spremembo systemske zakonodaje, je Skupnost občin Slovenije ministre nove vlade seznanila s predlogi za spremembo zakonodaje na njihovih področjih. Poudarili smo, da je Skupnost občin Slovenije o nujnosti zakonodajnih sprememb na številnih področjih matična ministrstva že večkrat opozarjala, prav tako pa tudi izrazila pripravljenost, da pri pripravi nujnih sprememb sodeluje. V drugi polovici preteklega leta se je tudi na strani takratne Vlade RS pokazala večja pripravljenost za zmanjševanje očitno previsokih stroškov občin. Tako sta nekdanja Služba za lokalno samoupravo in regionalno politiko in Ministrstvo za finance skupaj z obema reprezentativnima asociacijama opravila številne pogovore s predstavniki nekaterih ministrstev, na katerih so jim bili predstavljeni številni predlogi za nujne kratkoročne pa tudi systemske spremembe, ki bi vplivale na zmanjševanje stroškov občin. Opisani način skupnega iskanja poti za zmanjševanje obremenitev občin ter posledično nižanja stroškov delovanja občin je bil po našem prepričanju ustrezen in zato smo novim ministrom tudi predlagali, da bi se takšen način dela ohranil še naprej.

Skupnost je tako ocenila, da je čas krize tudi čas za resen razmislek o sposobnostih različnih delov družbe, da vzdržuje sisteme, kakršni so bili do sedaj. Mnoge v preteklih letih uveljavljene systemske rešitve so uvedle rešitve, ki so nepregledne, komplicirane, birokratsko obtežene ter razkošne v mnogih pogledih. Premnogokrat se je tudi zgodilo, da so različne interesne skupine skozi spremembo zakonodaje dosegle uveljavitev svojih lastnih, vendar ne javno potrebnih rešitev. To pogosto velja tudi za zakonodajne okvirje, ki določajo delovanje in organiziranje občin. Področje

je prenормirano (po nekaterih podatkih področje delovanja občin uokvirja kar 130 zakonov), zbirokratizirano in vedno bolj nepregledno. In kar kliče po nujnih spremembah. Pri teh je skupnost pripravljena aktivno in intenzivno sodelovati.

Med predlogi Skupnosti občin Slovenije za nujne systemske spremembe so tako bili naslednji zakoni: Zakon o ravnanju s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti (odprava odplačnih služnosti), Zakon o sistemu plač v javnem, Zakon o zemljiški knjigi, Zakon o vrtcih, Zakon o organiziranju in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakon o financiranju občin, Zakon o javnih uslužbencih, Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, Zakon o inšpekcijskem nadzoru v povezavi z Zakonom o splošnem upravnem postopku, Zakon o splošnem upravnem postopku, Zakon o varstvu osebnih podatkov, Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o socialnem varstvu, Zakon o varstvu kulturne dediščine, Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo, Zakon o kmetijskih zemljiščih, Zakon o vodah, Zakon o zaščiti živali, Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, Zakon o prostorskem načrtovanju, Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu, Zakon o graditvi objektov, Zakon o cestah, Zakon o javnem naročanju, Energetski zakon ter številne druge. Prav tako smo predlagali popravke številnih podzakonskih predpisov, saj ti mnogokrat še dodatno ali celo bolj bremenijo delovanje občin kot pa sami zakonodajni okviri.

Skupnost bo še naprej vztrajala na nujnih in potrebnih systemskih spremembah, čas za to početje je pravi in ustrezen. Verjameмо namreč, da je mogoče delovanje občin narediti preglednejše, manj komplicirano in tako tudi bolj prijazno za tiste, ki na občinah delajo, še posebej pa za vse prebivalce in prebivalce občin, katerim so občine s svojim delom tudi zavezane.

ZUJF in področje šolstva in predšolske vzgoje

JASMINA VIDMAR

Ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žigi Turku smo posredovala stališča in predloge Skupnosti občin do predloga zakona o uravnoteženju javnih financ, ob tem pa še dodatne predloge za sistemske spremembe na področju predšolske vzgoje.

V zvezi s predlaganim interventnim zakonom smo ministra opozorili, da številne v predlogu zakona predlagane rešitve, ko nižajo obveznosti države posredno ali neposredno, višajo obveznosti občinam, kar je nesprijemljivo. Tako predlagana rešitev o ukinitvi šolskih okolišev pomeni večanje obveznosti občinam pri koordinaciji vpisov otrok, v drugih okoljih (še posebej v občinah, ki so prostorsko velike) pa lahko takšna rešitev pomeni še dodatno višanje stroškov za prevoze otrok, ki so že tako in tako visoki. Občine je prav tako zelo razburila predlagana rešitev o spremembah statusa samostojnih šol v podružnične

v primeru, ko ima le-ta manj kot 9 oddelkov. Predlagale so, da bi morala biti predvidena izjema glede šol, ki so na demografsko ogroženih območjih oziroma območjih z manjšo poselitvijo in oddaljenih od centrov ter ostalih šol. Dodatno smo predlagali še spremembo

sestave svetov javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja tako, da bodo lahko ustanovitelji ustrezno opravljali svoje ustanoviteljske pravice in obveznosti.

Na področju osnovnih šol smo dodatno predlagali spremembo 56. člena, ki določa prevoze učencev v smislu večje fleksibilnosti urejanja prevozov za učence v osnovnih šolah.

Največ pripomb in predlogov smo pripravili na področju predšolske vzgoje. Tako smo med predlogi zapisali predlog za dvig fleksibilnega normativa za 2 (2+2). Vse dosedanje ocene namreč kažejo na številne dnevne, tedenske in tudi mesečne fluktuacije otrok, kar pomeni, da polne zasedenosti skupin praktično ni. Predlagana rešitev bi omogočila lokalnim okoljem s pomanjkanjem ustreznih prostorov v vrtcih dodatne vključitve otrok, ki bi drugače ostali izven vrtcev.

V zvezi s subvencioniranjem varstva na domu smo opozorili, da predstavljajo dodatne obveznosti za občine, na katere je mogoče pristati samo ob pogoju, da se bodo na drugih področjih zmanjšali stroški občinam na področju predšolske vzgoje (brezplačnost za drugega in vse naslednji otroke v vrtcu, spre-

memba fleksibilnega normativa, prostorski normativi...). Drugače občine takšnim rešitvam nasprotujejo.

Ob ukinitvi brezplačnosti smo zapisali, da smo nasprotovali uveljavitvi zdaj veljavne rešitve, saj je bil ukrep sprejet brez ustreznih resnih razmislekov in zavedanja o posledicah za ostale v izvajanje predšolske vzgoje vključenih strani. Posledično so morale (in še morajo) številne občine reševati povečane vpise otrok ter v reševanje pomanjkanja vrtčevskih kapacitet vlagati izjemno in povečano pozornost ter finančna sredstva. Številne so se morale za potrebe dodatnih vrtčevskih kapacitet tudi zadolževati, kar se jim sedaj vrača v obliki kritik o preveliki zadolženosti. Za mnoge takšne občine bo ukrep ukinitve brezplačnosti lahko pomenil prazne prostore, višek kadrov..., kar pa prav tako povzroča dodatne in nove stroške. Občine nasploh ne nasprotujejo ukinitvi brezplačnosti, pričakujejo pa resne in celovite razmisleke, ko država uveljavlja ali ukinja neke rešitve, predvsem pa pričakujemo večji dialog med vsemi v področje vključenimi akterji.

Opozorili smo tudi, da so v interventnem zakonu umanjala določila o začasni zamrznitvi uveljavitve prostorskega normativa za notranje igralne površine na 3m². Predlagali smo, da se določilo nadalje spremeni tako, da se omenjeni normativ predpiše samo za novoizgrajene vrtce in ne za že obstoječe. Opozorili pa smo tudi, da se ob številnih visokih standardih tako za število otrok vključenih v vrtce, številnih ugodnostih, ki jih imajo zaposleni v vrtcih ter na trenutke že razkošnih prostorskih normativov redno pozablja na prehrano otrok. Predlagali smo rešitve, ki bi večji poudarek dale kvaliteti (in lokalnosti) prehrane otrok, pa manj vlagale v zidove in druge manj pomembne zadeve na področju predšolske vzgoje.

Za več znanja v občinah

JASMINA TKALČIČ IN SINIŠA PLAVŠIČ

V preteklih mesecih smo v okviru SOS izvedli 4 izobraževanja za zaposlene v občinskih upravah, posvet Delovanje skupnih občinskih uprav je bil izveden v soorganizaciji Združenja občin Slovenije, vsebinska tematika glede zakonite izvedbe premestitev znotraj uprave pa je bila zaradi premajhnega zanimanja odpovedana. Izobraževanja smo izvedli na področjih, kjer smo zaznali za to potrebo, bodisi zaradi rezultatov s strani raznih inšpekcijskih služb bodisi zaradi dejstva, da so se občine na kakšen drugačen način soočile s pomanjkanjem informacij posameznega vsebinskega sklopa. Izobraževanja so sicer bila s strani občin dobro obiskana, vsekakor pa si želimo, da bi se občine tovrstnih izobraževanj, udeleževale v večji meri. Navsezadnje gre za enako kvalitetno vsebino, kot jih izvajajo komercialna podjetja, občinam pa z udeležbo na naših predavanjih omogočamo prihranek pri kotizaciji. In ta ni zanemarljiv.

Vse o sistemizaciji delovnih mest v občinskih upravah

V ponedeljek, 12.3.2012, je v Domžalah potekal delovni posvet Vse o sistemizaciji v občinskih upravah. Predavala je odlična Štefka Korade Purg ter poskrbela za izredno zanimivo, s prakso podkrepljeno predavanje. Delovni posvet smo izvedli zaradi ugotovitve, da je ob obisku inšpekcij v občinah ugotovljenih veliko kršitev in nepravilnosti. Udeleženske in udeleženci so se tako na praktičnih primerih seznanili z najpogostejšimi napakami in nepravilnostmi, ki jih

izvajajo v praksi, priložnost pa so imeli tudi na samem mestu razjasniti marsikatero težavo, dilemo in nejasnost iz prakse.

Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji

V Kopru je 20. 3. 2012 v soorganizaciji Skupnosti občin Slovenije Združenja občin Slovenije, Mestne občine Koper in Ministrstva za pravosodje in javno upravo potekal že peti posvet na temo delovanja skupnih občinskih uprav v Sloveniji. Namen posveta je bil občinam, skupnim občinskim upravam in drugim zainteresiranim ponuditi priložnost za strokovno izmenjavo mnenj in izkušenj. Na posvetu so svoje prispevke predstavili strokovnjaki, predstavniki občin in skupnih občinskih uprav.

Pravni posli z nepremičninami

Lokalne skupnosti se s pravnimi posli glede nepremičnin srečujejo praktično vsakodnevno. Nepremičninsko pravo je dokaj zapleteno in obširno, zato se občinski uslužbenci nemalokrat srečujejo s težavami na tem področju. Skupnost občin Slovenije se je odločila občinam vsaj v manjši meri olajšati delo s tem, da je organizirala delovni posvet na temo Poslovanje z nepremičninami, ki je potekal v sredo, 21.3.2011, v Ljubljani. Posvet je izpeljala znana strokovnjakinja in predavateljica Dida Volk, ki je sodnica na Okrožnem sodišču v Ljubljani, na gospodarskem oddelku in ima bogate izkušnje v izvršilnem in pogodbenem pravu, zavarovanju terjatev, in-

solvenčnem pravu in pravu nepremičnin. Na posvetu so bile predstavljene prodajna pogodba za nepremičnine, vključno s vsemi spremljajočimi vprašanji, ter najemna pogodba za stanovanje in poslovni prostor. V okviru prodajne pogodbe so bile podrobneje obrazložene tematike lastninske pravice, predkupne pravice, posebnosti prodajne pogodbe za nepremičnine, problematika nepremičnin, ki niso vpisane v Zemljiško knjigo ter najpogostejše stvarne in pravne napake nepremičnin. Temeljna lastnost najemne pogodbe je obligatorna pisna oblika ter obvezne sestavine pogodbe, ki jih je podrobneje pojasnila predavateljica. Lokalne skupnosti pa nemalokrat nastopajo v vlogi investitorja gradbenih del (gradbena pogodba) ali pa manjših del na nepremičninah (popravlil, adaptacij...), ki so predmet podjemne pogodbe, zato so bili poslušalci deležni tudi te predstavitve. Poseben pomen ima tudi t.i. podizvajalska pogodba in tudi možnosti zahtevka podizvajalcev neposredno od investitorja, na kar je predavateljica opozorila. Dodatna vrednost posveta je bil praktičen prikaz aktualne sodne prakse z razlago posameznih zanimivejših odločb. Udeleženci posveta so bili izjemno zadovoljni s predavanjem ter tako dodali še delček v mozaiku svojega znanja.

Vse o direktorjih (tajnikih) občinskih uprav

V ponedeljek, 2.4.2012, se je v Trzinu na delovnem posvetu Vse o tajnikih-direktorjih občinskih uprav srečalo okoli 62 tajnikov slovenskih občin. Predavala je Štefka Korade Purg iz Ministrstva za pravosodje in javno upravo ter tako ponovno poskrbela za odlično, s prakso podkrepljeno delovni posvet. Udeleženci posveta so obnovili znanje s področja javnih uslužbencev, se seznanili z morebitnimi inšpekcijskimi pregledi in posledicami ter si v sproščenem vzdušju izmenjali prakso. Po delovnem posvetu je potekala tudi redna letna skupščina Združenja tajnikov slovenskih občin, katerega predsednica je direktorica Mestne uprave Mestne občine Velenje Andreja Katič.

(Ne)izvajanje zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

BARBARA HORVAT

Novo leto je občinam prineslo nekatere spremembe v organizaciji dela, saj je napočil trenutek uveljavitve novega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Skupnost je sledila razvoju dogodkov po uveljavitvi in s pomočjo občin članic ugotavljala težave v praksi, do katerih je prišlo ali zaradi neposluha pristojnega ministrstva ali pa preprosto zato, ker je nekatere težave nemogoče predvideti, dokler se z njimi ne soočiš pri delu samem.

Tako je že naslednji mesec po uveljavitvi na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve potekal sestanek na temo izvajanja Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS) in nejasnosti glede pojasnil za znižano plačilo vrtca. Sestanek je bil potreben, ker so občine prejele pojasnila in priporočila ministrstva glede uveljavitve ZUPJS z ozirom na subvencije staršem za znižano plačilo vrtca. V Skupnosti občin smo opozorili, da so pojasnila nejasna, ko v primeru dodatnih ugodnosti za starše, ki jih občine določijo v svojih občinskih aktih, in se priznajo le, če se na podlagi ustreznih dokazil s strani staršev ugodnosti dejansko ugotovijo. Nekatere občine teh dodatnih znižanj nima-

jo določenih s sklepom občinskega sveta, temveč preko odločb. Ugotovili smo, da bodo v teh primerih morali občinski sveti sprejeti ustrezne sklepe.

Že takrat je bilo mnogo težav oz. zastojev pri izdaji računov oz. obračunov plačil, saj sistem, ki naj omogočal vpogled in izmenjavo podatkov med občinami, vrtci in CSD, še ni deloval. Na ministrstvu so povedali, da se je začelo tehnično testiranje izmenjave podatkov med aplikacijama Ministrstva za delo in Ministrstva za šolstvo.

Mesec za tem, torej že tretji mesec uveljavitve ZUPJS, je potekal sestanek razširjene seje komisij za predšolsko vzgojo in šolstvo ter komisije za socialo in zdravstvo pri SOS s predstavniki pristojnih ministrstev, da bi poskušali rešiti precejšnje število še nerešenih vprašanj glede izvajanja Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Skupnost občin je na občine predhodno posredovala dopis, v katerem smo občine pozvali k posredovanju vprašanj, težav in predlogov izboljšav, ki zadevajo ZUPJS. Pred sestankom smo pristojnim ministrstvom posredovali sklenjena vprašanja z namenom priprave konkretnih odgovorov. Povabilu na sesta-

nek so se odzvali predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za izobraževanje, kulturo in šport, predstavnice in predstavniki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Računskega sodišča, ki je v takratnem času revidiralo ZUPJS, ter predstavniki Javnega stanovanjskega sklada in seveda številne predstavnice in predstavniki občin.

Na sestanku sta predstavnika Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ga. Marija Sajovic in g. Čop, informatik pristojen za distribucijski modul, skušala odgovoriti na prvi sklop vprašanj v zadevi zdravstvenega zavarovanja občanov. Ga. Sajovic je že uvodoma povedala, da distribucijski modul za pridobivanje oz. vpogled podatkov še ni v polni funkciji, aktiven pa naj bi bil do konca meseca marca. Kljub temu pa smo že globoko v mesecu aprilu ugotavljali, da distribucijski modul še vedno ni v zagonu in uporabi, s strani ministrstva pa smo prejeli ponovno zagotovilo, da se bo testna faza v kratkem zaključila in da bo modul omogočil delo tako centrom za socialno delo kot občinam.

Dejstvo pač je, da se je zakon uveljavil brez trdne podlage za hitro, dobro in uspešno delo vseh strani in tako se je povzročilo nemalo težav, vprašanj, zapletov in zakasnitev, tudi na račun občanov in občanov. Ker smo se v Skupnosti, ki je zbrala sklop konkretnih praktičnih vprašanj, predvsem s področja zdravstvenega zavarovanja občanov in plačil vrtcev, na podlagi posredovanih vprašanj lahko prepričali o nujnosti razjasnitve le-teh, smo skupaj s predstavniki občin in ministrstvom prišli do odgovorov, ki so občinam lahko bili v veliko pomoč v prehodnem obdobju, ko distribucijski modul še ne deluje. Zbrana vprašanja in odgovore smo v sekretariatu posredovali vsem občinam članicam, dosegljivi pa so tudi na spletni strani Skupnosti.

O cenah komunalnih storitev in njihovi odmrznitvi

BARBARA HORVAT

Prvega marca je potekal pogovor med predsednikom Skupnosti občin Slovenije Leom Kremžarjem in predstavniki Zbornice komunalnega gospodarstva, Ministrstvom za kmetijstvo in okolje, Ministrstvom za gospodarstvo in infrastrukturo ter predstavniki izvajalcev komunalnih javnih služb.

Vlada RS je namreč na redni seji 23.2.2012 izdala Uredbo o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev, ki jo je nato objavila v Uradnem listu Republike Slovenije. Nova Uredba o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev je vsebinsko podobna prej veljavni Uredbi. Z njo so dosedanje cene storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja bile določene kot najvišje za največ šest mesecev. Predsednik SOS je na sestanku izpostavil težave, s katerimi se zaradi zamrznitve cen komunalnih storitev izvajalci komunalnih storitev in njihove občine ustanoviteljice soočajo ter nakazal pot naprej, k postopni sprostitvi cen. Skupnost občin Slovenije je že v preteklosti vzpostavila dobro sodelovanje na področju komunalnih storitev s predstavniki Zbornice komunalnega gospodarstva, tako smo pristopili k dogovorom v zvezi z zamrznitvijo cen komunalnih storitev in 26. aprila je predsednik SOS Leo Kremžar zastopal mnenja in stališča SOS na pogovorih med Zbornico komunalnega gospodarstva in prvič tudi Združenja občin, da bi izoblikovali skupne predloge glede Uredbe o metodologiji za določitev cen komunalnih storitev. Predstavniki združenj in izvajalcev storitev si zdaj prizadevajo s skupnimi močmi za odmrznitev cen komunalnih storitev na tak način in pod pogoji, ki bodo sprejemljivi tako za občine, resorno ministrstvo, komunalna podjetja kot tudi za občanke in občane. Ko bo prišlo do docela usklajenega predloga, ga bomo posredovali tudi resornemu ministrstvu in predstavnike pozvali na skupen sestanek, kjer, kakor upamo, dosežemo konsenz, ki bi zadovoljil vse udeležene strani.

Prvič v zgodovini Slovenije koreniti posegi v javne izdatke

JASMINA TKALČIČ

Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije sta mag. Karin Jurše (direktorico občinske uprave Selnica ob Dravi) imenovala kot skupno predstavnico v vladno pogajalsko skupino. Slednja se je, kolikor je le bilo mogoče, udeleževala srečanj vladne pogajalske skupine glede predvidenih varčevalnih ukrepov. Vladna pogajalska skupina se je s sindikati srečevala večkrat tedensko, kljub večkratnim usklajevalnim sestankom in pogajanjem v pozno noč pa do kompromisne rešitve ni prišlo. Pogajanja so bila resna, ostra in zgodilo se je tudi, da je sindikalna stran pogajanja protestno zapustila. V sredo, 18.4.2012, je v ta namen potekala tudi stavka javnega sektorja, v okviru katerega je stavkalo več tisoč ljudi. Vlada bi naj neupravičeno posegala v že pridobljene pravice javnih uslužbencev, kar pa ne predstavlja rešitve na dolgi rok, namesto tega pa naj bi raje iskala rešitve, kako ponovno dvigniti konkurenčnost in oživiti gospodarstvo na slovenskih tleh.

Pogajalo se je o znižanju plač v javnem sektorju, odpravi plačnih nesorazmerij, o (ne)izplačilu regresa; nižanje in racionalizacija v zvezi s povračilom stroškov prevoza na delo in z dela, nižanje višine regresa za prehrano, znižanje višine odpravnine ob odhodu v pokoj, znižanje višine jubilejnih nagrad, znižanje višine solidarnostne pomoči, znižanje nadomestila za ločeno življenje, znižanje dnevnic za službena potovanja v tujino, znižanje kilometrine za uporabo lastnega vozila v službene namene, znižanje dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost z naslova prodaje blaga in storitev na trgu, zaposlovanje v javnem sektorju ter sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb je dovoljeno zgolj na podlagi soglasja ustanovitelja in financerja pod pogoji in v primerih določenih z zakonom; o določitvi najvišjega števila dni letnega dopusta, podaljšanju ukrepov glede napredovanja v višji plačni razred, v višji naziv, glede redne delovne uspešnosti in delovne uspešnosti z naslova povečanega obsega dela ter usklajevanja plač ipd.

Vlada se je po izvedeni stavki odločila poslati, kljub temu da s sindikati predloga varčevalnih ukrepov ni uspela uskladiti, predlog v nadaljnjo obravnavo. Predlog Zakona o uravnoteženju javnih financ je bil posredovan v državni zbor, naloga poslank in poslancev pa bo, da v kratkem odločijo o njegovi usodi. Zakon o uravnoteženju javnih financ posega v več kot 50 zakonov in omogoča izvedbo varčevalnih ukrepov, ki jih predvideva predlog rebalansa državnega proračuna za letos.

Pretvorba dokumentov v brajlico v prihodnje lažja

SINIŠA PLAVIČIĆ

Večina slovenskih občin se je v zadnjem času soočala z zahtevami za posredovanjem informacij javnega značaja v Braillovi pisavi (brajlica). Občine so v danih zahtevah bile v dilemah, ali so dolžne takšne zahteve izpolniti. Zato se je SOS obrnila na pristojne organe za pojasnila v zvezi s predmetno problematiko, vendar so bila pojasnila neenotna in nejasna.

Glede na to, da so občine v določenih (upravnih) postopkih dejansko zavezane dokumentacijo posredovati v slepi osebi razumljivi obliki (brajlici), nimajo pa

ustreznih tehnologij in usposobljenega kadra, se je SOS s ciljem trajne rešitve tega problema obrnil na Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana. Na zavodu so pobudo SOS za sodelovanje sprejeli odprtih rok ob zvrhani meri razumevanja in odobravanja.

Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana je ustanova, v kateri so strokovni delavci usposobljeni za delo z brajlico. Njihovi sodelavci sodelujejo tudi z Državnim izpitnim centrom, kjer prilagajajo izpitne pole za Nacionalna preverjanja znanja in maturo. Prav tako je v

sklopu zavoda zaposlena oseba (namizni založnik), ki se ukvarja s prevodom v brajlico, oblikovanjem, strokovnim pregledom ter tiskanjem gradiv v brajlico.

SOS je z zavodom sklenila dogovor, da v primerih, ko bodo občine zavezane pripraviti kakršnekoli dokumente v brajlici, jim bo zavod z veseljem pomagal. Želene dokumente bodo občinam pripravili, oblikovali in natisnili v brajlici, zaračunali pa jim bodo le materialne stroške.

Menimo, da imajo tudi slepe in slabovidne osebe pravico do enakopravne obravnave na vseh področjih, vendar na drugi strani občine ne posedujejo tehnologije, znanja in usposobljenega kadra za pripravo dokumentov v obliki, ki bi bila slepim in slabovidnim osebam razumljiva. Na skupnosti smo poskušali najti rešitev, ki bi zadovoljila obe strani, kar nam je na koncu ob izdatni pomoči zavoda tudi uspelo.

Ob tej priložnosti se ponovno zahvaljujemo zavodu za sodelovanje in menimo, da bo tako v prihodnosti manj težav z zahtevami slepih in slabovidnih oseb po informacijah javnega značaja oziroma s sodelovanjem teh kot strank v različnih upravnih postopkih.

Plačilo na dan stavke buri duhove

SINIŠA PLAVŠIĆ

Po vsej državi je 18. aprila potekala splošna stavka v javnem sektorju. Kopja pa se lomijo pri vprašanju, ali so javni uslužbenci, ki so se pridružili stavki, upravičeni do izplačila plače na ta dan ali ne.

Vlada RS je posredovala navodila, v katerem pojasnjuje, da Zakon o stavki v drugem odstavku 13. člena določa, da delavci, ki sodelujejo v stavki, uveljavljajo pravice iz delovnega razmerja, razen

pravice do nadomestila plače. Praviloma torej delavci v času stavke nimajo pravice do plače, razen če ni drugače določeno v kolektivnih pogodbah ali splošnih aktih, kar zakon v tretjem odstavku izrecno dopušča. V skladu z 19. členom Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v RS so delavci upravičeni do nadomestila za čas stavke le, če stavkajo zaradi neizpolnjevanja določil kolektivne pogodbe in je kršitev pogodbe ugotovljena s strani pristojnih organov.

»Iz stavkovnih zahtev, ki so bile posredovane vladi, izhaja, da splošna stavka ni potekala zaradi neizpolnjevanja oziroma kršitve določil kolektivnih pogodb, temveč zaradi nestrinjanja z nekaterimi ukrepi,» so pojasnili na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo, zato menijo, da morajo delodajalci stavkajočim plačati prispevke, ne pa tudi plače.

Sindikati na drugi strani vztrajajo, da je bila kolektivna pogodba kršena, zato je stavka zakonita oziroma so stavkajoči na dan stavke upravičeni do nadomestila plače. Sindikati trdijo, da je vlada kršila določbe kolektivne pogodbe in tudi podpisani dogovor, saj da je šla enostransko v zamik ter neizplačilo regresa.

Kot kaže, so vlada in javni uslužbenci glede plačila na nasprotnih bregovih. Scenarij je najverjetneje že vnaprej znan, to je, da se bosta nasprotni strani ob nemajnem zastopanju stališč najverjetneje znašli pred sodno vejo oblasti, ki bo razsodila, kdo ima v danem primeru prav.

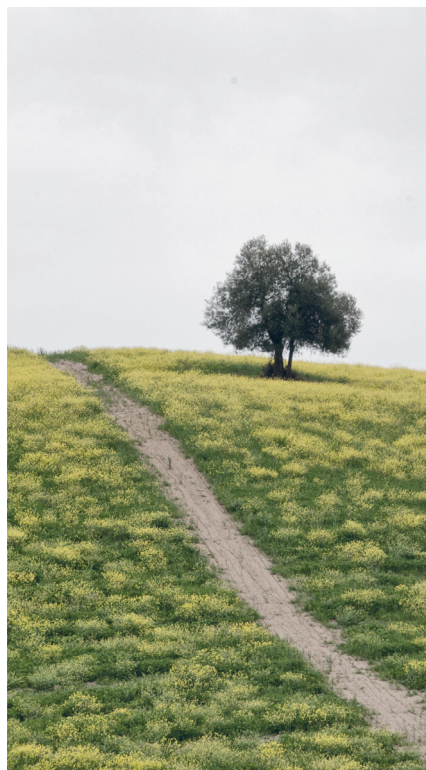

V kratkem ustanovljena koordinacija združenj občin

JASMINA VIDMAR

Glavni odbor SOS je na prvem aprilskem sestanku ponovno govoril o možnosti, da bi SOS in ZOS skupaj ustanovili koordinativno telo, katerega naloga bi bila oblikovanje skupnih nastopov do Vlade RS in ministrstev. O takšnem predlogu je pred letom dni sklepalo tudi predsedstvo Skupnosti občin Slovenije, ki se je s predlagano rešitvijo tudi strinjalo, vendar takrat čas za realizacijo pobude SOS očitno še ni bil zrel. Pobudo je po sestanku glavnega odbora nato dr. Ivan Žagar prenesel vodstvu Združenja občin Slovenije, ki se je pozitivno odzvalo in izrazilo pri-

pravljenost za ustanovitev takšnega koordinativnega telesa. Sekretariat SOS je pripravil predlog pogodbe med asociacijami (predlagana rešitev omogoča vključitev v delo tega koordinativnega telesa tudi za Ljubljano oz. Združenje mestnih občin), ki določa način sodelovanja ter vodenja tega koordinativnega telesa. Tako naj bi bila koordinacija sestavljena iz štirih predstavnikov vsake asociacije, vodil pa naj bi jo za obdobje šestih mesecev predsednik vsake izmed asociacij. Ko bodo ustanovitev koordinacije asociacij občin potrdila vsa vodstva, bo to tudi uradno ustanovljeno.

Regres za letošnje leto - odraz (ne)pravne države

JASMINA TKALČIČ

Glede na veliko vprašanj in tolaženj glede izplačila regresa za letni dopust za leto 2012 zaposlenim v javnem sektorju je Ministrstvo za javno upravo in pravosodje Skupnosti občin Slovenije v aprilu posredovalo pojasnilo oziroma opozorilo, da je regres za letni dopust za leto 2012 za zaposlene v javnem sektorju urejen v:

- Dogovoru o ukrepih na področju plač in drugih prejemkov v javnem sektorju za leti 2011 in 2012 (Uradni list RS, št. 89/2010- v nadaljevanju Dogovor), v katerem je dogovorjen datum izplačila regresa, in v
- Zakonu o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012 (Uradni list RS, št. 110/11- v nadaljevanju ZDIU12), v katerem je določena višina regresa.

Med vlado in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja so se v času prejema dopisa sicer pričela pogajanja in usklajevanja o ukrepih na področju plač in drugih prejemkov zaposlenih v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ, ki pa vključujejo tudi ukrepe glede regresa za letni dopust. Upošteva se navedeno ter dejstvo, da je treba zagotoviti enako obravnavo vseh, za katere veljata tako dogovor kot zakon, torej v javnem sektorju naj ne bi bilo podlage za izplačilo regresa za letni dopust za leto 2012 pred izplačilom plače za mesec april 2012. Skupnost občin Slovenije je z dopisom ministrstva občine seznanilo, sami pa smo se poigrali z zakonodajo ter preverili, ali ni morda napotilo ministrstva neupravičeno.

V skladu z 131. členom ZDR (UL RS, št. 79/2006-ZZZPB-F, 46/2007 Odl.US: U-I-45/07, Up-249/06-22, 103/2007, 45/2008-ZArbit, 83/2009 Odl.US: U-I-284/06-26- v nadaljevanju ZDR) je delodajalec dolžan delavcu, ki ima pravico do letnega dopusta, izplačati regres za letni dopust najmanj v višini minimalne plače. V skladu z drugim odstavkom se mora delavcu regres izplačati najkasneje do 1. julija tekočega koledarskega leta. S kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko v primeru nelikvidnosti delodajalca določi kasnejši rok izplačila regresa, vendar najkasneje do 1. novembra tekočega koledarskega leta. ZDIU12 posebnega roka izplačila regresa za javne uslužbence ni določil, določil je zgolj znesek regresa za leto 2012. V drugem odstavku 5. člena je določil, da se javnim uslužbencem in funkcionarjem ne glede na določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, za leto 2012 izplača regres za letni dopust v višini 692,00 eurov.

V 9. točki dogovora je določeno, da se regres za letni dopust v letih 2011 in 2012 izplača v višini 692 EUR in se izplača pri plači za mesec april 2011 in april 2012. Vlada Republike Slovenije se zaveže, da bo predlagala zakonsko rešitev, ki bi za-

gotovila, da funkcionarji v letih 2011 in 2012 glede regresa ne bodo v ugodnejšem položaju kot javni uslužbenci.

Glede na avtonomijo delovanja lokalnih skupnosti po zakonu in ustavi smo ponovno pred vprašanjem, ali slednji velja tudi za občine. Dogovor so na strani sindikatov podpisali reprezentativni sindikati javnega sektorja: Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, Sindikat delavcev v vzgojni, izobraževalni in raziskovalni dejavnosti Slovenije, Policijski sindikat Slovenije, Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije, Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije, Neodvisni sindikat delavcev Ljubljanske univerze in Sindikat delavcev pravosodja Slovenije. Ostali sindikati, med katerimi pa ni predstavnika občin, dogovora ni podpisal. Glede na vso dano pravno podlago in glede na dej-

stvo, da med podpisniki ni sindikata za občine, lahko zaključimo, da za občine velja obstoječa pravna podlaga, zapisana v ZDR in ZDIU12.

Torej, regres se v skladu z ZDR izplača najkasneje do 1. julija tekočega koledarskega leta, v višini kot ga določa ZDIU12. Sklepi oziroma obvestila o pravici do izrabe letnega dopusta so bila zaposlenim v občinah izdana do 31. marca 2012. V skladu z 131. členom ZDR mora delodajalec vsem delavcem, ki imajo pravico do letnega dopusta, izplačati regres za letni dopust. Državni zbor je 17.4.2012 potrdil novelo Interventnega zakona, ki naj bi predvidel zamik izplačila regresa za en mesec. Po splošnih pravnih načelih: dokler zakon ni objavljen, ne velja. Kar nekaj institucij si je v javnem sektorju že pred to potezo države regres izplačalo. Po do sedaj zapisanem - upravičeno.

S kakršnimkoli sprejetim kasnejšim zakonom, ki bi za letošnje leto omejil višino regresa ali pa ga celo ukinil, pa je ustava jasna. 155. člena ustave določa prepoved povratne veljave pravnih aktov - retroaktivnost, kjer je zapisano, da zakoni, drugi predpisi in splošni akti ne morejo imeti učinka za nazaj. Samo zakon pa lahko določi, da imajo posamezne njegove določbe učinek za nazaj, če to zahteva javna korist in če se s tem ne posega v že pridobljene pravice.

Zakoni naj bi bili zapisani tako, da bi bili razumljivi vsem državljanom in državljanom. Pa vendar: glede na urejenost in razpršenost ureditve vprašanja izplačila regresa v zakonodaji - kako boste v občinah zaključili zgodbo o pravico do izplačila regresa za letni dopust 2012?

Rez vlade v avtorske in podjemne pogodbe

JASMINA TKALČIČ

Vlada je z varčevalnimi ukrepi posegla praktično v vsa področja delovanja širše javne uprave. Pa kljub potrebi po varčevanju je kak ukrep nepremišljen in neracionalen, ki lahko privede celo do izgube finančnih sredstev, predvsem na nivoju lokalnih skupnosti. Eden izmed teh ukrepov je tudi sklep Vlade RS o prepovedi sklepanja avtorskih in podjemnih pogodb.

Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije se je s sklepom Vlade RS št. 10000-8/2012/3 z dne 8.3.2012, v katerem je vlada v drugi točki določila, da je v javnem sektorju od dneva sprejema tega sklepa do preklica prepovedano sklepanje vseh avtorskih in svetovalnih pogodb, seznanilo 21.3.2012 na svoji 5. redni seji. Sklepanje teh pogodb je mogoče zgolj izjemoma ob predhodnem soglasju Vlade Republike Slovenije, veljal pa naj bi za ves javni sektor, posledično tudi občine. Mnenja smo, da je s sprejetim sklepom, ki naj bi posredno veljal tudi za lokalne skupnosti, Vlada RS presegla meje svoje pristojnosti ter presegla pooblastila določena z zakonom. Lokalne skupnosti so oblika samostojnega urejanja in reševanja zadev lokalnega pomena, na neoblasten način. V primerjavi z državno upravo, za katero so značilni hierarhična ureditev, podrejenost nižjih organov, centralizacija, racionalnost in učinkovitost, so za lokalno samoupravo v skladu s pravnim redom tako Evropske skupnosti kot Republike Slovenije značilne predvsem avtonomija in samostojnost.

Bistveni konstitutivni elementi samoupravnosti so med drugim materialno-fi-

nančni in organizacijski. Organizacijski element pomeni, da delovno področje nalog in pristojnosti opravljajo člani lokalne skupnosti samostojno z lastno odgovornostjo, in sicer bodisi neposredno ali posredno, materialno-finančni pa, da ima lokalna skupnost lastna materialna in finančna sredstva za opravljanje svojih nalog. Za občino kot temeljno obliko samoupravne lokalne skupnosti kakor tudi za pravne osebe, katerih ustanoviteljica je občina, pa je pomembno predvsem dejstvo oziroma prisotnost pravnega elementa samoupravnosti, kar pomeni, da imajo navedene pravne osebe (občine in pravne osebe katerih ustanoviteljica je občina) lastnost (status) pravne osebe. Slednje pomeni, da v poslovnopravnem prometu nastopajo samostojno.

Ministrstva so po zahtevi Vlade RS in v skladu z zgoraj omenjenim sklepom, javnim zavodom, vrtcem in drugim osebam javnega prava, katere ustanovitelji so občine, posredovale zahtevo za posredovanje seznama avtorskih pogodb. Prav tako je s prej omenjenim sklepom navedenim pravnim osebam do preklica sklepa bilo prepovedano sklepanje avtorskih in svetovalnih pogodb. Vrtci in javni zavodi, katerih ustanoviteljice so občine, delijo s pravnoformalnega vidika kot del lokalnih skupnosti enako avtonomijo, samostojnost na področju delovanja ter element samoupravnosti kot njihove občine ustanoviteljice.

Prav tako Ustava RS v 108. členu določa, da ima zgolj predsednik republike pod pogoji določenimi v navedenem

členu na predlog vlade pravico izdajati uredbe z zakonsko močjo.

Sprejeti sklep vlade prav tako nima narave uredbe z zakonsko močjo v smislu Ustave RS. Vlada potemtakem lahko s sklepom zaveže zgolj organe v okviru državne uprave, ne pa celotnega javnega sektorja, katerega del so tudi občine in pravne osebe, katerih ustanoviteljice so občine.

Sklep Vlade RS po stališču Skupnosti občin Slovenije s pravnoformalnega vidika ne more/ne sme omejevati lokalnih skupnosti ter pravnih oseb, katerih ustanoviteljice so občine, v okviru njihovega poslovanja in uresničevanja pravic in obveznosti iz svoje pristojnosti. V kolikor bi občine brezpogojno sledile slednjemu, bi bilo ogroženo tudi

Prav tako Ustava RS v 108. členu določa, da ima zgolj predsednik republike pod pogoji določenimi v navedenem členu na predlog vlade pravico izdajati uredbe z zakonsko močjo.

izvrševanje ciljev, h katerim so se občine zavezale v projektih, v okviru pridobivanja nepovratnih evropskih sredstev. Skoraj vsak mednarodni projekt namreč predvideva zunanje strokovnjake, prevajalce ..., s katerimi pa je

projekt mogoče realizirati zgolj preko avtorske oziroma podjetne pogodbe.

Ker v skladu z ureditvijo lokalne samouprave občina samostojno opravlja naloge iz svoje pristojnosti in so avtonomne, smo kljub temu občinam predlagali, da sklep Vlade RS obravnavajo kot priporočilo. Občinam smo tako predlagali, da tudi pri posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikih preverijo upravičenost sklepanja avtorskih in podjetnih pogodb ter to obveznost omejijo z obveznostjo pridobitve soglasja občinske finančne službe oziroma župana. S tem se bo zagotovila racionalnejša in smotrnejša poraba občinskih sredstev, vsekakor pa tudi morebitna zloraba in izkoriščanje proračunskega denarja.

Komisija za e-poslovanje

SAŠA KEK

V četrtek, 15. marca 2012, se je sestala komisija za e-poslovanje v Ljubljani. Komisija se je seznanila s predlogom za vzpostavitev skupne infrastrukturne platforme v oblaku za potrebe občin. Rešitev je predstavil Rudi Hržič, Evertec Technology, d.o.o. in poudaril, da bi tako občine lahko prihranile do 70 % sredstev namenjenih nabavi in vzdrževanju informacijsko-telemekunikacijske infrastrukture. Poslovanja v občinah si namreč ni več mogoče predstavljati brez podpore informacijske tehnologije, ki jo sestavlja veliko število različnih komponent od baz podatkov in aplikacij do IP telefonije (IP telefonija je spletna telefonija, ki omogoča telefonske klice preko računalnikov in interneta). Orodje, ki ga je Hržič predstavil, pa omogoča upravljanje infrastrukture vseh komponent. Možnost, da bi takšen prostor občine dobile v okviru infrastrukture,

nih kapacitet Ministrstva za pravosodje in javno upravo, so zaenkrat še zares v oblaku, ena izmed težav, ki jo je izpostavila predstavnica ministrstva Tamara Gjura, so v samem omrežju HKOM (HKOM je omrežje državnih organov), do katerega niso vključene vse občine, prav tako pa je zmogljivost prenosa podatkov znotraj omrežja HKOM za takšno gostovanje premajhna.

Nacionalni interoperabilnostni okvir s kratico NIO predstavlja celovit nacionalni koncept delovanja javne uprave. Na sestanku ga je zbranim predstavila njegova glavna urednica Danica Šaponja iz Ministrstva za pravosodje in javno upravo. Usklajenost sestavnih delov informacijskih sistemov predstavlja ključni element za učinkovito povezovanje informacijskih sistemov. Nenehno povečevanje števila informacijskih sistemov,

ki jih je treba skozi zakonodajni okvir povezati, integrirati ali kako drugače uskladiti, vodi v vse večjo kompleksnost temeljnih dejavnikov informacijskega sistema, ki so ljudje, procesi, tehnologija. Osnovne štiri ravni interoperabilnosti, ki so pravna, organizacijska, semantična in tehnična, neposredno vplivajo in so-oblikujejo vsebino nacionalnega interoperabilnostnega okvira.

Saša Kek sem predstavila analizo vprašalnika glede elektronskega poslovanja s člani občinskih svetov, ki je nastala na podlagi odgovorov iz 102 občin, ki smo jih zaprosili, da z nami delijo svoje izkušnje in prakso pri poslovanju s svetnicami in svetniki glede gradiv, objav na spletu, pošiljanju, tiskanju in nabavi prenosnih računalnikov ali tabličnih računalnikov. Gradiva za seje 27 % občin za svoje svetnike pripravlja in posreduje v elektronski obliki. 40 % občin pripravlja in distribuira gradiva kombinirano, na papirju in hkrati v elektronski obliki. 33 % občin, ki so odgovorile na vprašanja, še vedno tiskajo gradiva na papir, nekaj od njih pa tudi intenzivno razmišlja o prehodu na elektronsko poslovanje. Več o izsledkih analize lahko preberete v prispevku v tej številki ČaSOSpisa.

Sestanek delovne skupine za črpanje EU sredstev

MIHA MOHOR

Članice in člani delovne skupine za črpanje EU sredstev so se 11. aprila sestali na svojem 3. sestanku v prostorih Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Na sestanku so članice in člani predloge in težave občin pri črpanju EU sredstev predstavili državni sekretarki Moniki Kirbiš Rojs ter njenim sodelavkam in sodelavcem. Na sestanku so se prisotni strinjali, da imajo tako članice in člani komisije kot predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo skupen cilj, ki je učinkovito in čim preprostejše črpanje evropskih sredstev. Ker smo v obdobju, v katerem se zaključuje finančna perspektiva 2007-

2013 in se bodo začeli pripravljati operativni programi za finančno perspektivo 2014-2020, je to ključni trenutek, v katerem lahko na eni strani poenostavimo postopke črpanja in odpravimo administrativne ovire, na drugi strani pa lahko s sodelovanjem pri pripravi operativnih programih pripomoremo, da bodo kot prioritete navedene dejanske potrebe občin. V kolikor nam slednje uspe, bo naslednja finančna perspektiva uspešna in ne bo prihajalo do težav s črpanji sredstev. Veliko pozornost so članice in člani namenili sistemu preverjanja in kontrol, ki velikokrat zaradi nejasnih navodil ovira uspešno črpanje sredstev. Ravno neja-

sna navodila dopuščajo različno razlago pravil na eni strani za končne uporabnike, na drugi strani pa za kontrolorje in skrbnike pogodb. Če bo v naslednji finančni perspektivi Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo uspelo pripraviti jasna navodila, bodo občine vedele, kaj so upravičeni stroški in kakšni so postopki, kontrolorji in skrbniki pogodb pa bodo porabili manj časa s preverjanjem. Zgodilo se je namreč, da tako kontrolorji kot skrbniki pogodb niso znali občinam svetovati, kako pravilno speljati postopke in občine do konca projekta niso vedele, ali so ravnale pravilno in ali bodo ob kontrolah morale vračati pridobljena sredstva.

S predstavniki ministrstva je bilo dogovorjeno, da bo delovna skupina po svojih močeh pomagala pri pripravi navodil, ki bodo jasna in bodo izključevala različna tolmačenja tako kontrolorjev kot končnih upravičencev. Članice in člani delovne skupine so poudarili, da so kontrole nujne, a da morajo biti strokovne in učinkovite.

Komisija o ukrepih na področju šolstva in predšolske vzgoje

JASMINA VIDMAR

Komisija za predšolsko vzgojo in šolstvo pri SOS se je sestala 23. aprila in obravnavala Predlog zakona o uravnoteženju javnih financ. Članice in člani komisije so ugotavljali, da je v predlogu zakona na področju predšolske vzgoje vključenih večina predlogov SOS iz konca preteklega leta.

Ugotavljali pa so tudi, da lahko nekateri ukrepi v določenih okoljih povzročijo dodatne težave (ukinitve brezplačnosti). Prisotni so namreč ugotavljali, da lahko občinam, ki so zaradi povečanega vpisa otrok v vrtce, ki so bili pogojeni z brezplačnostjo vrtca za drugega in vsakega naslednjega otroka, tak ukrep tudi izprazni vrtce, kar pomeni nove stroške praznih vrtčevskih kapacitet. Kar je samo še en dokaz več, kako »dragi« so lahko nepremišljeni ukrepi. Razprava se je razvnela ob predlogu, da bi se fleksibilni normativ lahko povišal za 2 otroka (namesto 2+3 na 2+2). Vendar je prevladala skupna ocena, da vrtčevske skupine skorajda nikoli niso polnjene, da je fluktuacija otrok zelo velika, tako da tudi dvig fleksibilnega normativa za dva otroka na skupino ne bi v realnosti povzročil velikih dodatnih obremenitev za zaposlene.

V razpravi so še ugotavljali, da nekatera določila zakona posredno ali neposredno večjajo obveznosti občin, kar v danih razmerah ni sprejemljivo. Članice in člani pa so tudi opozorili, da predlog zakona ne vključuje zamrznitve normativa za notranje igralne površine (3m²).

Občina Naklo se je pridružila SOS

BARBARA HORVAT

Zelo nas veseli, da se je Skupnosti občin Slovenije pridružila tudi Občina Naklo. Občina Naklo leži v Ljubljanski kotlini na Kranjski ravnini. Njen Župan Marko Mravljia uspešno vodi občino s 5079 prebivalci, ki živijo v 13 naseljih; ta tvorijo samo občino na površini 28 km². Občino z obeh strani obdaja gozdna površina Dobrave in Udin Boršta. Na jugu in vzhodu meji na občino Kranj, na severu na občino Tržič, na zahodu in severozahodu pa na občino Radovljica. Zaradi izvrstne lege, prometnih povezav in bližine do večjih gospodarskih centrov po državi občino krasijo močno razvito malo podjetništvo, intenzivno kmetijstvo ter društvena dejavnost. Občina Naklo si prizadeva za pospeševanje razvoja kmetijstva, malega gospodarstva in turizma. Popotniki lahko letujejo ali prenočujejo v turističnih sobah, tisti, ki ljubijo naravo, lahko kampirajo ob Tržiški Bistrici, rekreativci pa svojo energijo lahko sproščajo v gozdovih Udinboršta in Dobrave, igrajo tenis na urejenih teniških igriščih, uživajo ob jahanju konj, kolesarijo kot tudi ribarijo ali pa obiščejo bližnje gorenjske gore.

Sestanek komisije za občinsko redarsko službo

MIHA MOHOR

V prostorih občine Grosuplje se je na svojem 3. sestanku sestala komisija za občinsko redarsko službo. Na sestanku so obravnavali težave z organizacijo rednih usposabljanj občinskih redarjev. S predstavnikom Policijske akademije je bilo dogovorjeno, da bo redno usposabljanje vsako leto organizirano v mesecu septembru, medtem ko bodo po potrebi organizirali tudi dodatno usposabljanje. V nadaljevanju so članice in člani obravnavali spremembe in dopolnitve Zakona o pravilih v cestnem prometu, ki ga pripravlja Ministrstvo za infrastrukturo in prostor. V navedem zakonu namerava zakonodajalec predvsem

odpraviti napake, ki so v veljavnem zakonu kot npr. napačno sklicevanje na člene, izpadlo je tudi pooblastilo za urejanje prometa občinskih redarjev. Pripravljač zakona želi tudi preučiti možnost zmanjševanja višine kazni za manjše prekrške. V nadaljevanju so prisotni potrdili pripravljenost občinskih redarstev, da aktivno sodelujejo v preventivnih akcijah za izboljšanje varnosti na slovenskih cestah. Predstavniki komisije so poudarili, da je osnovna naloga občinskih redarjev zagotavljanje varnosti na občinskih cestah, pri čem je večina ukrepov preventivne narave in ne izrekanje kazni, kar dokazujejo tudi letna poročila. Žal pa za-

konodajalec z novimi zakoni in novimi pooblastili vedno bolj krepí represivno vlogo občinskih, medobčinskih in mestnih redarjev, kar je po mnenju članov komisije narobe. V zakonodaji bi se morala poudarjati preventivna vloga, ne pa represivna. Preveč poudarjena represivna vloga bi lahko posredovala občanom občutek, da občinski redarji polnijo proračune občin, kar pa je daleč od resnice. V nadaljevanju sestanka so članice in člani razpravljali še o elektronskih izterjavah, ki jih sedaj opravlja Carinska uprava. Težave so se pojavljale s paketnim prenosom podatkov, ki so po informacijah Carinske uprave odpravljene. Na koncu sestanka so prisotni obravnavali še možnosti ukrepanja v primeru, da je kršitelj tuji državljan. Predvsem pri meritvah hitrosti se dogaja, da je kršitelj tuji državljan. V navedenih primerih ni dogovorjenega enotnega postopka za izpeljavo postopka. Zato so članice in člani komisije ustanovili delovno skupino, ki bo poizkušala doseči enoten postopek izpeljave postopka v primeru, da je kršitelj tuji državljan.

Modernizacija poslovanja občinskih svetov

SAŠA KEK

Konec februarja je sekretariat SOS občine in komisijo za e-poslovanje zaprosil za pomoč občini članici SOS, ki je v fazi odločanja o modernizaciji delovanja občinskega sveta, ki temelji predvsem na nabavi prenosnih računalnikov ali tabličnih računalnikov. Občine smo zaprosili za izkušnje ter prakso na tem področju z naslednjimi vprašanji:

- Ali posredujete gradiva za delo občinskega sveta v klasični papirnati obliki ali ste prešli na elektronsko posredovanje gradiv?
- Ali objavite gradiva pred sejo občinskega sveta na spletu?
- Ali elektronsko komunicirate s člani občinskih svetov?
- Ali ste občinskemu svetniku nabavili prenosne računalnike, morda tablične?

Iz 211 občin, ki skupaj štejejo 3376 svetnic in svetnikov občinskih ali mestnih svetov, smo prejeli odgovore 102 občin. V teh občinah je skupaj 1804 svetnic in

svetnikov, kar predstavlja 53,8 % vseh svetnic in svetnikov v Sloveniji. V sekretariatu smo pripravili povzetke odgovorov, ki jih bodo prejele vse občine, ki so na vprašalnik odgovorile.

Gradiva za seje občinskih in mestnih svetov 27 % občin za svoje svetnike pripravlja in posreduje v elektronski obliki. 40 % občin pripravlja in distribuira gradiva kombinirano, na papirju in hkrati v elektronski obliki. Kot razloge za kombiniranje obeh načinov so občine navedle, da vsi svetniki nimajo dostopa do interneta, da niso vsi svetniki dovolj računalniško pismeni, da bi lahko z gradivi v elektronski obliki suvereno ravnali in jih uporabljali, ali da to pomeni prehodno fazo iz papirnatega poslovanja v elektronsko. 33 % občin, ki so odgovorile na vprašanja, še vedno tiskajo gradiva na papir, nekaj od njih pa tudi intenzivno razmišlja o prehodu na elektronsko poslovanje.

Na spletu gradiva pred sejo objavi 80 % občin, medtem ko 20 % občin gradiv ne objavi v celoti oz. jih sploh ne objavlja na spletu. Na vprašanje občinam, ali komunicirajo s svetnicami in svetniki elektronsko, jih je 43 % odgovorilo da. 52 % občin je odgovorilo, da s svetnicami in svetniki komunicirajo kombinirano, kar pa ima od občine do občine drugačen pomen. Nekatere občine z določenimi svetniki, ki imajo pogoje za e-komunikacijo, uporabljajo elektronski način, z ostalimi pa preko klasične pošte, telefona ali faksa. Nekatere občine pa občasno, za krajša sporočila, uporabljajo e-pošto, skype ali kakšno drugo elektronsko orodje, vabila pa vseeno pošiljajo po klasični pošti. Samo 5 % občin s svetnicami in svetniki ne uporablja elektronskih komunikacijskih poti.

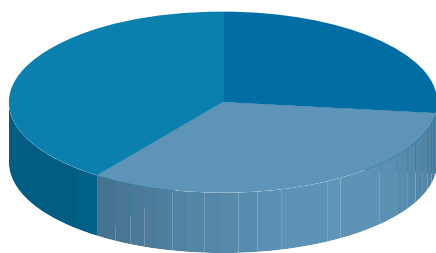
Na vprašanje, ali so občine svetnicam in svetnikom nabavile prenosne ali tablične računalnike, je odgovorilo 96 občin. Od tega jih je pozitivno odgovorilo 30 %, negativno pa 70 %. Med občinami, ki so računalnike nabavile, pa je potrebno opozoriti, da jih je veliko dodalo obrazložitev, da gre za sredstva namenjena svetniškim skupinam in se za nabavo oz. plačilo odločajo svetniki oz. svetniške skupine. To pomeni, da nabava prenosnih oz. tabličnih računalnikov ne obremenjuje dodatno občinskega proračuna.

Občine, ki so svetnikom nabavile računalnike, vse objavljajo gradiva na spletu in med njimi ni bilo niti ene, ki bi odgovorila, da gradiva tiskajo na papir. Med temi je le nekaj takšnih, ki pri komunikaciji ali pa izjemoma pri gradivih za kakšnega svetnika poseže po tiskanju na papir.

Nekatere občine so k odgovorom na vprašalnik podale še obrazložitve. Med njimi je občina, ki posluje s svetniki izključno v elektronski obliki; zapisali pa so, da si morajo svetniki računalnike zagotoviti iz lastnih sredstev. V pomoč jim je bila občina le toliko, da lahko računalnike obročno odplačujejo iz svojih sejin.

V občini z manj kot 3000 prebivalci z občinskim svetom ter odbori občinskega sveta komunicirajo popolnoma brez papirja. Na portalu objavljajo vsa gradiva, sklepe in zapisnike tako občinskega sveta kot odborov. Za sam potek izvedbe redne ali izredne seje pa uporabljajo posebno aplikacijo, ki so jo razvili sami.

Gradiva za seje občinskega/mestnega sveta

- Pripravljajo kombinirano, na papirju in v elektronski obliki - 40%
- Pripravljajo na papirju - 33%
- Pripravljajo se v elektronski obliki - 27%

Z letošnjim letom so tudi v občini z nekaj manj kot 7000 prebivalci prešli na elektronsko poslovanje. Članicam in članom občinskega sveta so priskrbeli prenosnike cenejšega ranga, zgolj za potrebe prejetja gradiva. Celotno gradivo z dnevnim redom jim posredujejo v e-obliki na elektronske naslove, ki so jih predhodno javili v občinsko upravo. Prav tako so naredili seznam drugih prejemnikov do sedaj pisnega gradiva in jih obvestili, da poslujejo le elektronsko ter jim posredovali aktivno povezavo na gradivo, ki ga objavljajo na spletni strani. Stvari potekajo brez zapletov. So pa uvedli tudi prehodno obdobje tako, da naj bi do sredine

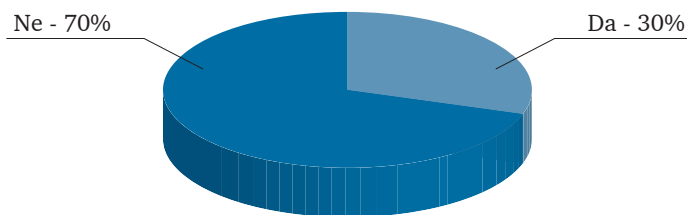
leta poslovali na oba načina, vendar so vsi svetniki izrazili željo po takojšnjem e-poslovanju v smislu zmanjševanja stroškov. Župan je sprejel Pravilnik o elektronskem poslovanju občinskega sveta.

Ob vprašanju, kaj je za svetnike in svetnice primernejše - tablični ali prenosni računalniki, je potrebno vzeti v obzir, da vse več uporabnikov zahteva od računalnika enostavno uporabo, preglednost in funkcionalnost. Zaželeni so računalniki, ki so čim bolj vsestranski in uporabni tudi za tiste, ki nimajo pretiranega računalniškega znanja. Enostavna uporaba je po mnenju nekaterih strokovnjakov zagotovo ena

največjih prednosti tabličnih računalnikov, čeprav so tudi tukaj mnenja deljena. Njihova pomanjkljivost, iz vidika dela občinskih svetnikov, je fizična odsotnost tipkovnice, ki jo prenosni računalnik ima. Veliko tabličnih računalnikov ponuja možnost spajanja s priklopno postajo (o čemer razmišljajo v eni izmed občin, ki je odgovorila na anketo) in tipkovnico ter dodatnimi vhodi in izhodi.

Cene enih in drugih so odvisne od proizvajalcev, funkcionalnosti, velikosti, dodatne opreme ipd., vendar so primerljive med tabličnimi in prenosnimi računalniki, če ne gredo celo v prid tabličnim.

Ali je občina svetnikom nabavila računalnike?

Skupnost občin Slovenije članicam vsekaror priporoča, da svetnice in svetnike usmerjajo k uporabi naprednih informacijsko-telekomunikacijskih tehnologij in sredstev. Skupnost občin Slovenije je občinam članicam ter njihovim javnim zavodom na voljo za morebitno skupno javno naročilo računalnikov ali druge opreme. Prav tako pa Skupnost občin Slovenije ponuja svojim članicam pomoč pri organizaciji in izvedbi usposabljanja za svetnice in svetnike, z namenom, da bi zagotovili večjo računalniško pismenost lokalnih odločevalcev.

Obvladujemo vodo

V družbi CMC Ekocon smo predani svojim ciljem. S široko paleto storitev in izdelkov smo zavezani k nenehnemu izboljševanju okolja okoli nas. Smo zanesljivi pri tem, kar obljublamo ter prodorni pri tem, kar ustvarjamo. In verjamemo, da nas v prihodnosti nič ne more ustaviti.

www.cmc-ekocon.com

CMC Ekocon d.o.o., IOC Zapolje I/10, SI-1370 Logatec, T: +386 1 759 08 00, F: +386 1 759 08 01, info@cmc-ekocon.si

13. seja komisije za okolje, podnebne spremembe in energijo v Odboru regij

MIHA MOHOR

Komisija Odbora regij za okolje, podnebne spremembe in energijo (ENVE) je na svojem 13. sestanku, ki je bil 17. aprila, sprejela mnenja o štirih dokumentih, in sicer: Mnenje o energetski infrastrukturi; Mnenje o predlogu uredbe o vzpostavitvi programa za okoljske in podnebne ukrepe (LIFE); Mnenje o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih.

V uvodu k Mnenju o energetski infrastrukturi je poročevalec Heinz Lehmann (Nemčija) omenil pripombo Slovenije o pridržkih manjših držav glede enotnega pristopa instrumenta. Posledično se je razvila krajša razprava o pomenu izraza »manjša država«, da bi bilo potrebno to natančneje definirati, na kar so navedeni tekst na predlog nemškega predstavnika Kuhna črtali. V mnenju je bilo izpostavljeno prepričanje, da zelo obsežna naloga

usposobitve nacionalnih omrežij za oskrbo z energijo ostaja v pristojnosti držav članic. To sicer vpliva na načelo subsidiarnosti, vendar ga zaradi omejenega števila projektov s čezmejnimi učinki ne krši.

V Mnenju o nadaljevanju programa LIFE je bilo izpostavljeno, da je program LIFE pomemben instrument, zato ga je potrebno ohraniti v novem obdobju financiranja. Z vidika subsidiarnosti je v mnenju opozorilo, da gre za deljene pristojnosti med EU in državami članicami, vendar glede na dejstvo, da program obstaja že od leta 1992, temeljna ocena skladnosti programa z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti ni potrebna.

V nadaljevanju so prisotni člani obravnavali Mnenje o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih. Poročevalec v osnutku mnenja meni,

da bi vse uporabljene metodologije in podatki morali biti javno dostopni in ne bi smeli biti v zasebni lasti, morali bi biti transparentni in torej ponovljivi, določen pa bi moral biti organ, kot je Evropska agencija za okolje, kar bi odpravilo težavo z »mnogoterostjo«. Poročevalec poudarja, da so regionalne oblasti pomemben vir strokovnega znanja, zato bi že od samega začetka morale biti vključene v oblikovanje ukrepov. Mnenje poudarja pomisleke glede navedb, da so prilagoditveni ukrepi lokalno vprašanje, kjer se ne navede izrecno, da so tudi blažilni ukrepi lokalno vprašanje. Navaja še pomislek, češ da tekst ne vsebuje smernic glede tega, kaj za države članice pomeni dejanska razširitev področja uporabe. Opozarja na to, da regijam ni dodeljenih 30 % prihodkov, ustvarjenih z dražbo pravic in da bodo finančna bremena dodatnih zahtev za spremljanje in poročanje verjetno na ramenih regij in občin.

V delovnem gradivu Mnenja o energetski učinkovitosti v mestih in regijah s poudarkom na razlikah med podeželskimi območji in mesti je poročevalec izpostavil, da strategija Evropa 2020 učinkovito rabo energije pravilno postavlja v ospredje. Prav tako je izrazila zaskrbljenost, da naj bi EU dosegla zgolj polovico predlaganih 20 % prihrankov na področju porabe primarne energije do leta 2020. V mnenju je tudi izpostavljeno, da je treba lokalnim in regionalnim oblastem zagotoviti pristojnosti v smislu financiranja in upravljanja učinkovite rabe energije. Med drugim jasno izpostavlja zaostanek podeželskih območij v gospodarskem razvoju za mesti, kar je posebej izrazito v vzhodni in srednji Evropi, zato je podeželskim področjem potrebno nameniti posebno pozornost.

95. plenarno zasedanje Odbora regij

MIHA MOHOR

Članice in člani slovenske delegacije v Odboru regij so se 3. in 4. maja udeležili 95. plenarnega zasedanja Odbora regij v Bruslju. Tokratno plenarno zasedanje je bilo namenjeno sprejemanju mnenj na temo kohezijske politike za prihajajočo finančno perspektivo 2014-2020. V okviru kohezijskih sredstev so bila obravnavana mnenja o splošni uredbi o skladih skupnega strateškega okvira, mnenje o Evropskem socialnem skladu, o Evropskem skladu za regionalni razvoj ter Kohezijskem skladu.

Evropska komisija je 6. oktobra 2011 sprejela paket zakonodajnih predlogov, ki se nanašajo na Evropski kohezijski sklad, Evropski sklad za regionalni razvoj in Evropski socialni sklad ter uredbo o splošnih pravilih za omenjene sklade, vključno s skupnimi pravili, ki bodo urejala upravljanje kohezijske politike ter skladov za razvoj podeželja ter za ribištvo in pomorstvo. Struktura kohezijske politike naj se ne bi bistveno spemila, njeno izvajanje pa naj bi se z različnimi oblikami pogojevanj močno usmerilo v izvajanje ciljev strategije Evropa 2020. Komisija predlaga vzpostavitev Skupnega strateškega okvira in t.i. partnerske pogodbe med Komisijo in vsako od držav članic, s čimer bi se doseglo večjo usklajenost koriščenja med sredstvi kohezijske politike, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ter skladov za ribištvo in pomorstvo, hkrati pa tesnejšo povezavo med koriščenjem evropskih sredstev z izvajanjem nacionalnih reformnih programov in programov stabilnosti in rasti ter s tem večjo osredotočenost na doseganje ciljev strategije Evropa 2020.

V mnenjih Odbor regij poudarja, da mora Evropska komisija sprejeti primerne pobude za zmanjšanje težav pri črpanju sredstev, s katerimi se srečujejo nekatere države članice, izboljšati upravljanje sredstev unije – zlasti s poenostavljenimi in inovativnimi sistemi upravljanja in nadzora – ter spodbudi usmeritev v rezultate. Predstavniki Odbora regij prav tako odobravajo vzpostavitev kategorije regij v prehodu. Odobravajo tudi predlagano varnostno mrežo za regije, ki niso več upravičene do polne konvergenčne podpore. Ta nova kategorija bo dejansko omogočila boljšo podporo ne le regijam, ki ne sodijo več v cilj konvergence, marveč tudi regijam, katerih BDP na prebivalca znaša med 75 % in 90 % evropskega povprečja; omogočila bo tudi prilagoditev podpore EU glede na različne stopnje razvitosti in ublažitev mejnih učinkov, ugotovljenih v sedanjem programskem obdobju. Prav tako so izpostavili zahtevo, da lokalne in regionalne oblasti v vsaki državi članici skladno z načelom upravljanja na več ravneh in v skladu s porazdelitvijo pristojnosti znotraj posameznih držav v celoti sodelujejo pri pripravi, izvajanju in pogajanjih o različnih strateških dokumentih, tj. o skupnem strateškem okviru in še zlasti o pogodbi o partnerstvu. Odbor regij v mnenju tako kot Slovenija izraža zaskrbljenost glede uvedbe rezerve za uspešnost, saj se boji, da bi tak mehanizem utegnil spodbujati opredeljevanje zelo skromnih in torej lahko dosegljivih ciljev, ki bi upravičevali dodatno financiranje, kar bi lahko dajalo prednost oblikovanju neambicioznih projektov in odvrčalo od inovacij.

ECOS

MIHA MOHOR

Sestanek komisije Odbora regij za ekonomsko in socialno politiko se je sestala v četrtek, 26. aprila, v Bruslju. Na 13. seji so prisotne članice in člani obravnavali sveženj ukrepov o javnih naročilih. Evropska komisija želi s predlogom izpolniti dva cilja:

- Povečati učinkovitost javne porabe za zagotovitev čim boljših rezultatov javnega naročanja v smislu najboljšega razmerja med kakovostjo in ceno. To pomeni zlasti poenostavitev in zagotovitev večje prožnosti veljavnih predpisov o javnih naročilih. Racionalizirani in učinkovitejši postopki bodo koristili vsem gospodarskim subjektom ter spodbudili sodelovanje MSP in čezmejnih ponudnikov v njih.
- Omogočiti ponudnikom, da bolje izkoristijo javna naročila v podporo skupnim družbenim ciljem, kot so varstvo okolja, bolj gospodarno izkoriščanje virov in večja energetska učinkovitost, boj proti podnebnim spremembam, spodbujanje inovativnosti, zaposlovanja in socialnega vključevanja ter zagotavljanje najboljših možnih pogojev za visoko kakovost socialnih storitev.

Predlog predvideva prožnejši in uporabniku prijazen pristop za nekatere pomembne značilnosti postopkov javnega naročanja. Roki za sodelovanje in predložitev ponudb so bili skrajšani, kar omogoča hitrejšo in racionalizirano javno naročanje. Ločevanje med izborom ponudnikov in oddajo naročila, ki je pogosto vzrok napak in nesporazumov, je zdaj prožnejše in omogoča javnim organom naročnikom, da določijo najuporabnejše zaporedje s preučitvijo meril za oddajo naročil pred merili za izbor ter kot merilo za dodelitev upoštevajo organizacijo in kakovost osebja, dodeljenega za izvedbo naročila.

Odbor regij je že ob pripravi zdaj veljavnih smernic o javnih naročilih poudaril, da je treba zakonodajni okvir močno poenostaviti. Sedanji sistem zaradi zapletenosti in nejasnosti predpisov ustvarja številne probleme in vodi v sodne spore. To je mogoče razumeti kot nezaupanje do organov javnega naročanja, za katere se predpostavlja, da prostovoljno ne gospodarijo dobro z denarjem davkoplačevalcev, če tega od njih ne zahtevajo zapleteni predpisi. Tudi sicer se žal zelo malo omenja, da bi oddaja naročil morala omogočiti dober posel za davkoplačevalce. V središču pozornosti pa so formalni vidiki javnih naročil in ne rezultat. Žal je tudi novi predlog težko razumljiv in izjemno podroben. Poleg tega je dodana vrsta novih predpisov. Besedilo bolj spominja na uredbe kot na direktive. Drži sicer, da so bile nekatere določbe poenostavljene, na primer o dinamičnih nabavnih sistemih, a zakonodajni okvir je še vedno težko razumljiv. Dodane so bile sicer nekatere določbe za lažjo oddajo naročil, vendar druge novosti pomenijo dodatno upravno breme za javne naročnike.

V nadaljevanju so prisotne članice in člani obravnavali tudi mnenje o podeljevanju koncesijskih pogodb ter so se udeležili okrogle mize o posledicah finančne, socialne in gospodarske krize za lokalne in regionalne oblasti.

COTER

MIHA MOHOR

Predstavniki komisije Odbora regij za politiko teritorialne kohezije se bodo 11. maja v Bruslju sestali na svoji 12. seji. Na seji komisije bo svoje mnenje o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope predstavil tudi vodja slovenske delegacije v Odboru regij dr. Ivan Žagar.

Evropska komisija v dokumentu predlaga, da se v finančnem obdobju ustanovi novi instrument za financiranje v infrastrukturne prioritete Evrope (promet, energijo in telekomunikacijsko omrežje). Skupen instrument bi pospešil konkurenčnost Evrope v težkih ekonomskih časih. Po predlaganem bi se revidirale in prilagodile smernice iz treh področij ter bi se naredile enotne skupne smernice. Evropska komisija je predlagala, da bi novi instrument imel na voljo 50 milijard evrov za finančno obdobje 2014-2020. Od tega bi bilo namenjenih 9,1 milijarde za energijo, za promet je predvidenih 21,7 milijarde, za telekomunikacijo 9,2 milijarde evrov, 10 milijard evrov pa bi za instrument bilo namenjenega iz kohezijskih sredstev za promet. Zanimivo je, da Odbor regij in poročevalec pozdravljata uvedbo instrumenta za povezovanje Evrope, medtem ko je Slovenija do uvedbe instrumenta zadržana, saj težko sprejme argumente Evropske komisije, da se bodo manjkajoči prioritetni evropski infrastrukturni projekti lažje izvedli v okviru ločenega finančnega instrumenta.

Prisotne članice in člani bodo v nadaljevanju obravnavali mnenje o predlogu uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju, v katerem je Evropska komisija predlagala več pomembnih sprememb pri načinu oblikovanja in izvajanja kohezijske politike. Glavne značilnosti predloga so med drugim: usmeritev sredstev v manjše število prednostnih nalog, bolje povezanih s strategijo Evropa 2020, osredotočenje na rezultate, spremljanje napredka pri doseganju dogovorjenih ciljev, razširitev uporabe pogojev in poenostavitev izvajanja. Eden od ciljev kohezijske politike je evropsko teritorialno sodelovanje, ki zagotavlja okvir za izvajanje skupnih ukrepov in izmenjav politik med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi akterji iz različnih držav članic. To je še zlasti pomembno, ker izzivi, s katerimi se spopadajo države članice in regije, vse pogostejše presegajo nacionalne/regionalne meje in zahtevajo skupno ukrepanje na ustrezni teritorialni ravni. Evropsko teritorialno sodelovanje lahko tako tudi pomembno prispeva k spodbujanju novega cilja teritorialna kohezija iz Pogodbe.

Splošne usmeritve za prihodnjo kohezijsko politiko se lahko uporabijo tudi pri evropskem teritorialnem sodelovanju. Predlagana uredba zato vsebuje uskladitev s strategijo Evropa 2020, elemente za povečanje učinkovitosti ukrepov sklada in na splošno poenostavljen pristop k izvajanju.

Sestanek komisije CIVEX

MIHA MOHOR

Predstavniki komisije Odbora regij za državljanstvo, upravljanje in institucionalne zadeve so se sestali 27. aprila v Bruslju. Na sestanku komisije so članice in člani obravnavali mnenja o globalnem pristopu k migracijam in razvoju, o okrepljeni solidarnosti znotraj EU pri azilni politiki, o finančnih instrumentih EU na področju notranjih zadev, o finančnih instrumentih EU na področju pravic in državljanstva ter o novem pristopu k financiranju zunanjega delovanja EU.

Od navedenih tem bi posebej izpostavil mnenje o okrepljeni solidarnosti znotraj EU, v katerem Evropska komisija predlaga okrepitev solidarnosti znotraj EU na področju azila, ki bo zajemala naslednje štiri vidike: praktično sodelovanje in tehnično pomoč, finančno solidarnost, dodelitev odgovornosti in izboljšanje orodij za upravljanje azilnega sistema. Namen tega sporočila je tudi, da prispeva k dokončanju »azilnega svežnja« leta 2012, saj bo prihodnjih nekaj mesecev odločilnega pomena za uresničitev tega cilja; razsežnost solidarnosti ima pri tem pomembno vlogo. Poročevalec v mnenju ugotavlja, da so mešani migracijski tokovi realnost v vseh državah članicah EU in se pojavljajo v glavnih novicah medijev, zlasti zaradi trenutnih političnih pretresov v Severni Afriki ter na Bližnjem vzhodu, a tudi v okviru bolj splošnih političnih razmer, ki prevladujejo na območjih, kot so Afganistan, Pakistan ali Irak in Iran, in ki sprožajo nove selitve prebivalstva proti Evropi. Omenjeni mešani migracijski tokovi z različno intenzivnostjo pritiskajo na zunanje meje unije in posledično na azilne zmogljivosti nekaterih držav članic, kar povzroča humanitarne izzive. V nadaljevanju poročevalec poudarja, da lokalne in regionalne oblasti kljub svoji uveljavljeni vlogi sploh niso vključene v okvir pojmov solidarnosti in delitve odgovornosti, ki se trenutno nanašata zgolj na države članice. Poleg tega se pri načrtovanju programov in dialogu na politični ravni upošteva zgolj finančno breme, ki ga morajo nositi države članice, ne upoštevajo pa se posledice za socialno kohezijo, ki se s sprejemom državljanov tretjih držav kažejo na lokalni in regionalni ravni, čeprav so lokalne in regionalne oblasti prve, ki se soočajo s tem.

Mreža Nalas dobila novega predsednika

BARBARA HORVAT

VPrištini je 29. in 30. marca 2012 potekala skupščina Mreže asociacij lokalnih oblasti jugovzhodne Evrope (NALAS). Skupščina je bila posvečena najpomembnejšim projektom mreže NALAS v letu 2011, problematiki fiskalne decentralizacije v jugovzhodni Evropi, prisotni so prečesali poročilo o delu mreže NALAS v preteklem letu in se posvetili načrtu dela v letu 2012.

Na skupščini je bila zastopana tudi Skupnost občin Slovenije, in sicer so jo predstavljali župan MO Celje Bojan Šrot, Anton Peršak, župan občine Trzin, in generalna sekretarka SOS Jasmina Vidmar. Na skupščini, kjer se je zbralo okoli 100 predstavnikov združenj občin, občin samih, področnih strokovnjakov in veleposlanikov iz 15 držav jugovzhodne Evrope, je župan MO Celje Bojan Šrot predstavil največji in najuspešnejši projekt MO Celje - izgradnjo regionalnega centra za odpadke s pripadajočo toplarno RCERO.

Gospod Ozgen Keskin, župan Mestne občine Yildirim v Bursi (Turčija), je bil izvoljen za novega predsednika NALAS v prihajajočem letu. Novopečeni predsednik organizacije je že sklical sestanek s podpredsedniki, med katerimi je tudi Anton Peršak (SOS), z namenom oblikovanja razvoja in usmeritev NALAS v prihodnje.

Skupščina mreže NALAS je sprejela tudi Izjavo o obnovitvi zaveze k fiskalni decentralizaciji v jugovzhodni Evropi, ki poziva državne vlade, da "sistematično pregledajo delovanje, donacije in prenos mehanizmov ter namenijo posebno pozornost izboljšanju izravnalnih mehanizmov, ki so šibki v večini regije".

Medeea

MIHA MOHOR

Predstavniki partnerjev v projektu MEDEEA (Mediterranean Implementation of the European Energy Award®) so se sestali na svojem petem sestanku v mestu Jean v Španiji. Na rednem sestanku so prisotni pregledali potek projekta. Posebno pozornost so namenili fazi komunikacije, ki jo vodi energetska agencija z Malte. Prisotni člani so se seznanili s strategijo obveščanja ob dogodkih in s komunikacijskimi sredstvi, ki bi jih naj uporabljali pred in po dogodku. Posebej je bilo opozorjeno na ažuriranje spletne strani, ki je ključno orodje za komuniciranje. V nadaljevanju so prisotni pregledali možnosti za prilagoditev orodja EEA® na razmere na področju Mediterana. V okviru projekta bodo partnerji naredili primerjalno analizo s področja energetske učinkovitosti vključenih občin. Tako bo rezultat projekta pokazal, kakšni so potenciali, kakšne so razlike in kakšne so pomanjkljivosti na področju energetske učinkovitosti v Mediteranu.

Skupnost občin Slovenije se je v konzorciju z vodilnim partnerjem Regionalno energetske agencije Ligurije prijavila na razpis programa MEDITERAN s projektom MEDEEA (Mediterranean Implementation of EEA®). Namen projekta je razširiti standarde energetske učinkovitosti energetskih načrtov lokalnih skupnosti. Standard bo temeljil na učinkoviti metodologiji tako imenovane Evropske nagrade za učinkovitost (European Energy Award – EEA®, ki je revizijsko orodje, s katerim se ugotovi energetska učinkovitost ter se ugotovijo potenciali s tega področja). Do sedaj metodologijo EEA® uporablja 450 lokalnih skupnosti v 10 državah. Rezultati so pokazali, da je metodologija zelo uspešna in koristna. Cilj projekta je vpeljanje standardov EEA® v države v mediteranski regiji. Skupnost občin Slovenije je poiskala 8 občin, ki preizkušajo metodologijo EEA®. Te občine bodo v okviru projekta naredile tudi SEAP-e (trajnostne energetske akcijske načrte) ter bodo povabljene k podpisu konvencije županov, v kateri se bodo zavezali zmanjšati porabo v svojih občinah. Projekt traja tri leta in se bo zaključil junija 2013.

Program sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)

3D javne razgrnitve v Sofiji

SAŠA KEK

Med 8. in 9. marcem je v Sofiji potekala 13. konferenca o e-upravi E-uprava - od nacionalnega e-upravljanja do čezmejnih e-projektov. Konferenca je nastala v sodelovanju Mreže združenj lokalnih oblasti jugovzhodne Evrope (NALAS), Nacionalnega združenja občin Bolgarije, Ministrstva za promet, IT in komunikacijo Bolgarije in Ministrstva za upravljanje sredstev EU v Bolgariji. S ciljem, da bi vzpostavili jasne modele za uspešno e-upravo in učinkovito uporabo informacijskih tehnologij, so se na povabilo organizatorjev na konferenci sestale najboljše prakse, ideje in inova-

cije na vseh ravneh uprave iz Bolgarije in Evrope od donatorskih organizacij, IT podjetij, svetovalcev in strokovnjakov na področju e-uprave.

NALAS je med svojimi članicami pregledal primere dobrih praks s področja e-uprave in k sodelovanju na omenjeni konferenci povabil dve asociaciji, Skupnost občin Slovenije in Stalno konferenco lokalnih skupnosti Srbije. Saša Kek iz Skupnosti občin Slovenije je predstavila projekt 3D javne razgrnitve, kolegica iz srbske asociacije pa je predstavila Socialna omrežja pri vsakodnevni dejavnosti uprav.

Portal 3D javne razgrnitve z vgrajeno napredno platformo za prikaz realističnega prostora RS predstavlja centralno bazo vseh prostorskih razgrnitev – vseh dokumentov v postopku razgrnitev in umeščen 3D model objekta v realistično okolje RS, ki ga je mogoče urejati. Občani tako dobijo boljšo predstavbo, kako bo predlagani oz. novonastajajoči objekt vplival na okolico, imajo pa tudi možnost oddati svoje komentarje. Tako je uporaba 3D javnih razgrnitev optimalno raznolika. Več o tem na www.3dprostor.si.

Rdeča nit dogodka so bili tekoči projekti na področju e-uprave v regiji, iskanje povezovalnih vzporednic med zahtevnimi in uspešnimi modeli za učinkovito delovanje uprave, ki so na voljo državljanom in podjetjem ter dajejo osnovo za razpravo o možnostih za sodelovanje in širjenje dobrih in uspešnih praks na področju e-uprave. Predstavniki državne oblasti, lokalne in regionalne oblasti, evropskih organizacij in ustanov, svetovalcev in IT podjetja so delili mnenja in razpravljali o težavah na področju e-uprave, učinkovitih rešitev in možnosti za prihodnjo nadgradnjo dosežkov.

Računalniško projektiranje

www.cadis.si, info@cadis.si, Mlinska ulica 5, 9220 Lendava

Prioritete Slovenije v kohezijski politiki 2014-2020

MIHA MOHOR

Na povabilo evropske poslanke mag. Mojce Kleva in v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije so se v ponedeljek, 7. Maja, v Hotelu Mons na strokovnem posvetu zbrali župani, podžupani ter strokovno osebje, ki se ukvarja s črpanjem kohezijskih sredstev, ter skupaj z izbranimi domačimi in tujo gostjo spregovorili o prihodnosti kohezijske in regionalne politike v novem evropskem programskem obdobju.

Čas za odprto razpravo je v tem trenutku več kot zrel, saj se v Evropskem parlamentu kot del pogajanj o novem večletnem finančnem okviru (2014-2020) debatira, oblikuje in spreminja tudi zakonodajna podlaga za kohezijsko politiko. Evropska poslanka Kleva je s posvetom želela vzpostaviti dialog in ponuditi možnost tudi slovenskim izvajalcem kohezijskih programov, da s svojimi mnenji in idejami pomagajo pri oblikovanju evropske zakonodaje.

Glavna gostja strokovnega posveta in pogajalka Evropskega parlamenta o novem zakonodajnem kohezijskem okviru, nemška evroposlanka Constanze Krehl, je udeležencem na kratko predstavila glavne točke nove zakonodaje ter ob tem poudarila, da je prav evropska kohezijska politika oblikovana z namenom zmanjšanja pomembnih medregijskih gospodarskih, socialnih in teritorialnih neskladij tista razvojnopolitika, ki lahko Evropi pomaga iz krize ter pripomore k evropski konkurenčnosti v svetu.

Mag. Kleva, članica Odbora za regionalni razvoj v Evropskem parlamen-

tu, je izpostavila pomen inovativnih finančnih instrumentov za kohezijsko politiko, ki lahko v prihodnjem sedemletnem obdobju povečajo pritok novih investicij in ojačajo moč regionalne politike, ter se zavzela za možnost uporabe evropskih posojil, garancij in lastniškega kapitala za privabljanje dodatnih investicij po celi Evropski uniji, ki jih drugače ne bi bilo.

Obe evropski poslanki kot tudi vodja slovenske delegacije v Odboru regij in župan Slovenske Bistrice dr. Ivan Žagar so se strinjali, da ne bodo podprli predloga Komisije o uvedbi makroekonomskega pogojevanja v kohezijski politiki. "Ne smemo dovoliti, da EU začne dodatno kaznovati evropske regije za težave njihovih nacionalnih vlad pri saniranju javnih primanjkljajev. Revnejše regije in države, ki dobijo več pomoči, bi imele na ta način še večje težave ter zaradi negotovosti ne bi mogle načrtovati projektov za prihodnost" je poudarila evropska poslanka Kleva.

O pomembnosti uvedbe nove kategorije tranzicijskih regij v kohezijski zakonodaji se je z evropsko poslanko strinjala tudi mag. Monika Kirbiš Rojs, državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Uvedba nove "varnostne mreže" za regije, ki so v trenutnem programskem obdobju presegle referenčni prag razvitosti, ki je določen pri 75 odstotkih bruto domačega proizvoda EU, je za Slovenijo ključnega pomena, saj bo tako Zahodna regija v naslednjih sedmih letih upravičena do najmanj dveh tretjin sredstev, ki jih je prejela v sedanjem finančnem okviru.

Črpanje sredstev evropske kohezijske politike

MAG. MONIKA KIRBIŠ ROJS
DRŽAVNA SEKRETARKA

Zreorganizacijo ministrstev in vladnih služb je v resorno pristojnost Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) prešel tudi precejšen del nalog nekdanje Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, in sicer področje regionalnega razvoja, evropskega teritorialnega sodelovanja, vključno z mednarodnimi finančnimi mehanizmi (Norveški finančni mehanizem, Švicarski prispevek, EGP) in evropske kohezijske politike. Prav slednji bomo na MGRT, ki je v skladu z novo vladno organizacijsko strukturo postalo tudi Organ upravljanja za evropske strukturne sklade in Kohezijski sklad ter večino programov čezmejnega sodelovanja, namenjali posebno pozornost. Prav tako je z reorganizacijo državne uprave na MGRT prešlo področje razvojnega načrtovanja z nekdanje Službe Vlade RS za razvoj in evropske zadeve. Znanje in izkušnje, ki smo jih s tem pridobili na MGRT, so izjemnega pomena pri pripravi strateških razvojnih dokumentov za obdobje

2014-2020 (Strategije razvoja Slovenije, partnerske pogodbe z Evropsko komisijo, operativnih programov).

Sredstva evropske kohezijske politike in ustreznega lastnega sofinanciranja smo v Sloveniji usmerili predvsem v dejavnosti, ki pospešujejo družbeno-ekonomski razvoj. V skladu z našo dolgoročno strategijo so bile določene tudi vsebine v okviru operativnih programov evropske kohezijske politike in v izvajanju se je izkazalo, da so prav ta sredstva pomembna dodana vrednost projektom. Nema lokrat so celo nujna za njihovo izvedbo, kar se odraža predvsem v času gospodarske, finančne in socialne krize. Pravzaprav se je s pojavom krize pomen evropskih sredstev še povečal, zlasti zaradi povečanja potreb po podpori podjetjem in kreiranju novih delovnih mest ter povečani obremenjenosti javnih financ. Tudi v prihodnjih letih bodo države, kot je Slovenija, bolj ali manj odvisne od kohezijske politike, saj so evropska sredstva naš pomemben razvojni vir.

Foto: MGRT

Aktualna vlada obravnava področje črpanja EU sredstev kot eno svojih prioritarnih področij, zato je med drugim uvedla tudi tedensko medresorsko koordinacijo na ravni ministrov oz. državnih sekretarjev, da bi pospešila črpanje in na ta način v teh težkih časih ohranila določen obseg investicij kot tudi naložbe v človeške vire. Prizadevali si bomo, da od 4,2 milijarde evrov kohezijskih sredstev, ki jih ima Slovenija na voljo v aktualnem programskem obdobju 2007-2013, v Bruslju ne pustimo niti centa. Glede na trenutno stanje, ko je dodeljenih nekaj manj kot 3 milijarde evrov in iz evropskega v slovenski proračun povrnjenih le za 1,4 milijarde evrov, je to morda precej ambiciozen cilj, vendar sem prepričana, da bomo na koncu uspešni. Razveseljuje me tudi dejstvo, da smo uspeli prednostno zagotoviti dovolj lastne udeležbe in nacionalnega sofinanciranja za evropske programe in projekte v rebalansu proračuna za leto 2012, obenem pa smo poskrbeli tudi za ustrezno proračunsko rezervo za pokrivanje morebitnih dodatnih potreb v okviru evropskih projek-

tov. Bojazni, da bi letos zmanjkalo denarja v proračunu za izvedbo načrtovanih projektov, torej ni.

Glede na trenutne razmere v gospodarstvu in stanje črpanja bomo v letošnjem letu vso pozornost usmerili v aktivnosti za izboljšanje črpanja, poenostavitve administrativnih postopkov in temeljitejše vsebinsko načrtovanje izvajanja kohezijske politike tudi za obdobje po letu 2013. S strokovnimi sodelavci na Direktoratu za evropsko kohezijsko politiko in Direktoratu za regionalni razvoj in evropsko teritorialno sodelovanje smo napore usmerili predvsem v identifikacijo težav, ki upočasnjujejo izvajanje projektov (na primer težave pri postopkih javnega naročanja, stečaji in likvidnostne težave na trgu gradbeništva, likvidnostne težave upravičencev in s tem povezano sofinanciranje projektov...), obenem pa si bomo prizadevali za njihovo maksimalno pospešitev. V letošnjem letu pričakujemo intenzivnejšo dinamiko zlasti pri pripravi in odobritvi večjih okoljskih in prometnih projektov, ki zaradi kompleksnosti zahtevajo daljši časovni rok izvedbe. Ob tem ne moremo spregledati dejstva, da se v sektorju gradbeništva srečujemo s številnimi stečaji, kar je seveda pereč problem, vendar lahko tej panogi prav v okviru projektov, sofinanciranih z evropskimi sredstvi, omogočimo ponoven zagon. V kolikor bi se izkazalo, da nekaterih projektov s področja okolja in prometa ne bi bilo možno pravočasno izpeljati – na teh dveh področjih je namreč največ težav – bo treba izvesti določene prerazporeditve sredstev znotraj operativnega programa, predvidoma na področje trajnostne rabe energije, državnih cest ali širokopasovnih povezav. Na Organu upravljanja namreč menimo, da je treba sredstva zagotoviti za tiste ukrepe in projekte, ki so izvedljivi, za projekte, ki niso, pa bo treba zagotoviti vse potrebno, da bodo izvedljivi v novem programskem obdobju 2014-2020.

Poudariti bi želela še, da nadaljujemo tudi z aktivnostmi za pospešitev dinamike priprave zahtevkov za povračilo sredstev iz EU proračuna. Prizadevamo si namreč zmanjšati razkorak med izplačili iz državnega proračuna in povračili iz evropskega proračuna, kar ugodno vpliva tudi naš neto položaj do proračuna EU. Pričakujemo, da se bodo po potrditvi rebalansa proračuna 2012 v državnem zboru izplačila iz državnega proračuna za področje EU pro-

Prizadevali si bomo, da od 4,2 milijarde evrov kohezijskih sredstev, ki jih ima Slovenija na voljo v aktualnem programskem obdobju 2007-2013, v Bruslju ne pustimo niti centa.

jektov le še povečala, temu pa bodo morali z ustrezno dinamiko slediti tudi zahtevki za povračilo.

Sicer pa sem se v treh mesecih od začetka mandata ministra Žerjava najbolj razveselila naslednjih ključnih premikov v pozitivno smer na področju regionalne politike: da smo v aprilu uspeli rešiti problem večini občinam, ki se je zaradi nezadostnih sredstev v proračunu 2011 vlekel že več kot pol leta, in sicer smo z občinami podpisali 122 aneksov in pogodb v skupni vrednosti okrog 50 milijonov evrov; da smo po dolgotrajnih pogajanjih uspeli v rebalansu za letošnje leto zagotoviti sredstva v višini 43 milijonov evrov za sofinanciranje investicijskih projektov občin; da smo objavili razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest v Pomurju v višini 6,2 milijona evrov in da smo na različnih vsebinskih področjih potrdili razpise oziroma izdali odločbe za nove projekte v višini 235 milijonov evrov, kar je predpogoj za nadaljnje črpanje evropskega denarja.

V regijah se boste verjetno razveselili tudi 6. javnega poziva z naslova t.i. razvoja regij, ki ga bo MGRT okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 objavilo v maju 2012. V okviru javnega poziva bo občinam na voljo nekaj več kot 140 milijonov evrov. Najverjetneje bomo proti koncu letošnjega leta objavili tudi javni razpis s področja prednostne usmeritve Razvoj obmejnih področij s Hrvaško za sofinanciranje upravičenih operacij, ki bodo imele predvideno črpanje v proračunskih letih 2013 in 2014.

Dela torej ni malo in na ministrstvu bomo veseli vseh vaših predlogov in iniciativ. Naš skupni cilj je namreč lokalna samouprava, ki bo lahko vršila tisto nalogo, ki ji je namenjena - da avtonomno skrbi za potrebe občanov in občanov ter prispeva k višji kakovosti njihovega življenja, za kar pa mora imeti tudi ustrezne pogoje. Zagotavljanje teh pogojev je naša skupna naloga.

SALUS

odzivno, kakovostno, učinkovito

oskrbujemo
lekarne,
bolnišnice,
zdravstvene
domove
ter
druge ustanove
in zasebnike,
ki opravljajo
zdravstveno
in veterinarsko
dejavnost
široj Sloveniji

že polna štiri desetletja

SALUS, Ljubljana, d.d.
Litostrojska cesta 46 A
SI - 1000 Ljubljana

telefon
+386 (0)1 589 91 00
telefaks
+386 (0)1 568 10 22

e-pošta
info@salus.si
splet
www.salus.si

občina **LENDAVA**
LENDVA község

Javna tribuna: Strategija za razvoj socialnega podjetništva

SAŠA KEK

Slovenski forum socialnega podjetništva je 17. aprila 2012 v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije in Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije, pod častnim pokroviteljstvom Predsednika Republike Slovenije dr. Danila Türka organiziral javno tribuno Kako do učinkovite strategije razvoja in podpornih ukrepov za razvoj socialnega podjetništva v Sloveniji. Več kot 150 udeležencev je razpravljalo, kako do učinkovite strategije podpornih ukrepov za razvoj socialnega podjetništva v Sloveniji. Strinjali so se, da je potrebno učinkovito strategijo in program ukrepov sprejeti čimprej.

Častni pokrovitelj tribune Predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk je v otvoritvenem govoru izpostavil: »Bistvo Zakona o socialnem podjetništvu je v tem, da odpira možnosti za zagotavljanje novih, t. i. samovzdržnih delovnih mest za ljudi, ki sicer težko dobijo zaposlitev in ki se ne morejo spopasti z vsemi krutostmi na trgu delovne sile. Seveda je to sporočilo samo po sebi pomembno in daje nove perspektive za razvoj zaposlitvenih možnosti. Verjetno je od sprejetja zakona do danes minilo še premalo časa, da bi se razvile vse oblike podpore države, kakor tudi drugih, predvsem različnih politik, da bi zakon v celoti zaživel.« In v nadaljevanju dodal: »Storiti pa bo potrebno še veliko. Današnja tribuna je namenjena temu, da bi spodbudili razpravo in po možnosti določili vsebino strategije socialnega podjetništva. Ta strategija bo zanesljivo pospešila dogajanje ter sooblikovala pomembna izhodišča za pripravo ustreznih podzakonskih aktov in konkretnih spodbud. Nekatere od teh nalog bo morala prevzeti država in skladno z zakonom zagotoviti tudi ustrezne spodbude pri ustanavljanju pa tudi za delovanje socialnih podjetij. Viri na tem področju so nadvse pomembni, zato je potrebno zagotoviti tudi ustrezna materialna zagonska sredstva,

tudi tveganega kapitala in drugih načinov reguliranja delovanja socialnih podjetij, da bodo lahko ta zaživela skupaj z drugimi standardi ekonomije in konkurenčnosti. Nekatere evropske banke imajo relevantne in dobre izkušnje s financiranjem socialnih podjetij. Tudi te je treba vključiti v strategijo in seveda poskušati pridobiti še nove.«

Javne tribune se je udeležil in sodelujoče nagovoril tudi predsednik Skupnosti občin Slovenije, Leo Kremžar. V današnjih kriznih časih je socialno podjetništvo še bolj pomembno, je menil predsednik Skupnosti občin Slovenije Leo Kremžar. Kot je dejal, predstavlja orodje za izhod iz velike brezposelnosti. Predsednik je izrazil zaskrbljenost, da se socialnega podjetništva vnaprej ne bo dalo razvijati zgolj s sprejetim zakonom. »Država se bo morala zavedati, da je to področje zelo pomembno, da ni eksotika, temveč eden od temeljnih kamnov, kako iziti iz te krize,« je poudaril, »na svetu zmanjkuje vseh možnih virov - okoljskih, gospodarskih, političnih.«

Sodelujoči na javni tribuni o socialnem podjetništvu so poudarili velik pomen tovrstnega podjetništva v kriznih časih. Pozvali so k čim prejšnjemu sprejemu strategije za razvoj socialnega podjetništva, ki jo je predvidel lani sprejeti zakon in bi morala luč sveta že ugledati. Slišati je bilo tudi, da je sedanjí osnutek strategije premalo celosten. Damjana Košir z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki je ključni nosilec in koordinator za sprejem strategije za razvoj socialnega podjetništva, je opozorila, da v Sloveniji ni dileme o tem, da je socialno podjetništvo nekaj, kar v tem času potrebujemo. Kot je povedala, je pomembno, ker deluje na trajnostnem konceptu vrednot in ga zanima, kako se ustvari in deli dobiček, ker ustvarja nova delovna mesta tudi za ranljive skupine in ker predstavlja inovati-

ven pristop prilagajanja zahtevam lokalne skupnosti oz. odziv na procese globalizacije v svetu. Predsednik odbora DZ za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan je opozoril, da je v Sloveniji več področij, ki ponujajo izzive socialnemu podjetništvu. Med njimi je izpostavil prehransko ogroženost Slovenije, gozdno bogastvo in varovanje naravnih virov. Tu so možnosti za nova delovna mesta, je poudaril.

O kritikah, da državljani ne razumejo pojma socialno podjetništvo, je dejal, da se je treba vprašati, ali je bila uporabljena preveč zapletena govorica ali pa niso bili dovolj izpostavljeni dobri primeri. Pozval je še, da je treba strategijo sprejeti čimprej, ne pa da se o tem govori v mesecih, letih. Zakonska izhodišča za socialno podjetništvo so "solidna", osnutek strategije pa v mnogo čem ne ustreza celostnemu pogledu, pa je pojasnil predstavnik Skupnosti privatnih zavodov in član Evropskega ekonomsko-socialnega odbora Primož Šporar. Skladno s tem se je zavzel za dopolnitev osnutka, tako da bo obravnaval celoten socialno-finančni trg z vsemi mehanizmi in potrebnimi finančnimi instrumenti. Opozoril je še, da pri socialnem podjetništvu ne gre računati le na povratna sredstva, temveč je treba pripeljati zasebni denar, evropska sredstva. "Zapravljanje" davkoplačevalskega denarja je po njegovih besedah nepotrebno.

Direktor Centra nevladnih organizacij Slovenije Goran Forbici je poudaril, da nevladne organizacije nestrpno pričakujejo strategijo in ukrepe za okrepitev socialnih podjetij, saj Slovenija na področju socialnega podjetništva zaostaja tudi za desetkrat. Šele s strategijo in ukrepi bo zgodba, ki se je začela z lanskim sprejetjem zakona o socialnem podjetništvu, dobila resničen zagon, je prepričan. Generalni sekretar Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije Igor Antauer, ki ga na tribuno ni bilo, je v sporočilu zbranim zapisal, da je podpora socialnemu podjetništvu zelo pomembna. Poudaril je, da socialnih podjetij ne vidijo kot konkurence obstoječemu gospodarstvu, temveč kot potencialne partnerje. Mlada generacija mora najti inovativne modele in orodja, kako to, kar ustvarimo, bolj pravično razdeliti,« pa je dejal direktor zavoda Socialni inkubator Tomaž Stritar. Kot je opozoril, mladi vidijo, kam je pripeljalo, ker človek ni videl dlje od svojega nosu in globine svojega žepa. "Tako ne gre več naprej," je izpostavil in dodal, da so mladi pripravljeni deliti in sodelovati.

Predsednik SOS na Forumu varstva okolja

SAŠA KEK

V sklopu sejmov MEGRA, KOGRA in ENGRA, ki so bili istočasno v Gornji Radgoni, je 29. marca potekal Forum varstva okolja. Na forumu so s številnimi udeleženci osvetlili problematiko ohranjanja naravnega okolja, poskušali uravnovežiti poglede na pereča okoljska vprašanja ter poiskati odgovore o tem, kako odgovorno zagotoviti trajnostni razvoj. Področja komunale, urejanja okolja in ekologije so osvetlili z vidika ekonomske krize, ki vse bolj odvrča našo pozornost od varovanja okolja ter zmanjšuje razpoložljiva sredstva za okoljske programe. V takih okoliščinah je sprejemljiva le okoljska politika, ki znižuje stroške, povečuje konkurenčnost gospodarstva in zmanjšuje negativne vplive na okolje. Tudi strategiji EU za gospodarsko rast in delovna mesta ter trajnostni razvoj posebej poudarjata, da mora gospodarski razvoj spremljati visoka stopnja varstva okolja. Pri tem so ključnega pomena inovativne okoljske tehnologije, ki zagotavljajo boljše varstvo okolja ter večjo konkurenčnost in gospodarsko rast.

Forum varstva okolja je organiziral Inštitut za raziskovanja v energetiki, ekologiji in tehnologiji, nanj pa so povabili predstavnike najrazličnejših organizacij, zavodov, organov in skupnosti. Forum je vodila Stanka Cerkvienik, ki je uvodoma dejala: »Zdi se, da v času globalne ekonomske in politične krize varstvo okolja postaja vse bolj odveč, temeljna vprašanja naše družbe postajajo samo vprašanja ekonomskega vlaganja, ob tem pa postaja tudi jasno, da razvoj ne more in ne sme biti definiran zgolj z rastjo bruto družbenega proizvoda, ki bore malo govori o kvaliteti življenja ljudi, ki ga ustvarjajo. Prepočasno izvajanje okoljskih ukrepov in direktiv je zelo vidno tudi v Sloveniji, predvsem na področju gospodarjenja z odpadki in vodami, poslabšuje pa se tudi kakovost zraka. Nikakor ne uspemo postaviti ustrezne

cenovne politike in ustreznega nadzora, vlada pa kot da je apatična do systemske ureditve tega področja. Imam občutek, da smo se na področju varovanja okolja znašli v politični in tudi v strokovni krizi, videti je, da nas zapuščata tudi socialni in ekološki čut do okolja. Koncept trajnostnega razvoja bi morali približati vsem udeležencem, saj le s skupnimi napori lahko ustavimo negativne trende.«

Predsednik SOS Leo Kremžar je v svojem nagovoru opozoril na nekatere ukrepe vlade, predvsem na zamrznitev cen komunalnih storitev, ki ne samo občinam ampak tudi izvajalcem komunalnih storitev povzročajo velike težave. Ta javna podjetja izjedajo lastno finančno substanco, kar pomeni manj vlaganj v kanalizacijo in vodovode. Račun na ta račun pa bo zagotovo izstavljen, saj bo situacija nezadostnih sredstev za vzdrževanje in posodobitev komunalne infrastrukture zahtevala vzpostavitev nove infrastrukture, kar bo zagotovo dražje. Predsednik je še poudaril, da je pri reševanju teh perečih vprašanj nujno stopiti izven meja občin, vsaj na medobčinsko raven. Na državni ravni pa bi nujno potrebovali ne samo strateških dokumentov, temveč celovito, trajnostno vizijo rešitev na področju odpadkov, varstva kakovosti zraka in vode.

Med ostalimi sodelujočimi so bili še Martina Ocepek iz urada varuhinje človekovih pravic, ki je povedala, da se od 4 do 5 odstotkov vseh pobud nanaša na varstvo okolja in vse so upravičene. Niko Samec iz Sveta za varstvo okolja pri državnem zboru je ocenil, da je v Sloveniji še vedno najslabše stanje na področju ravnanja z odpadki in kritiziral preveč zbirarizirane in zapletene postopke v zvezi z okoljem. Opozoril je, da je okoljevarstvo lahko tudi poslovna priložnost.

Iz organizacije Ekologi brez meja je Urša Zgojznik opozorila, da je pri varstvu

okolja bistveno povezovanje in motivacija velikega števila ljudi ob podpori podjetij, ustanov, skupnosti in politike. Koordinator ekovrtcev Dane Katalinič je povedal, da je treba okoljevarstvene vrednote privzgojiti in da to že počne mreža ekovrtcev, ekološko usmerjenih osnovnih in srednjih šol, ki jih je sedaj v Sloveniji skupaj že čez 750. Karel Lipič iz Zveze ekoloških gibanj Slovenije je opozoril na to, da morajo nevladne okoljevarstvene organizacije okrepiti sodelovanje s centri znanja, neodvisnimi od trenutne politike in kapitala, ker so za učinkovito varstvo okolja potrebni trdni strokovni argumenti. Tudi Bernarda Podlipnik z Ministrstva za kmetijstvo in okolje je poudarila pomen stroke pri varovanju okolja in problem, da ima vsaka nova vlada in vsak novi minister svoje, drugačne poglede na varovanje okolja. Po njenem mnenju največ skrbi vzbuja stanje voda v Sloveniji, s čimer se je strinjal tudi predsednik Skupnosti občin Slovenije. Janko Kramžar iz Zbornice komunalnega gospodarstva pri GZS je pozval vse k več sodelovanju in povezovanju, da se strokovnjaki med seboj ne bi gledali kot sovražniki ali kot nepotrebna konkurenca. Janja Leban iz Gospodarske zbornice Slovenije, Službe za varstvo okolja pa je povedala, da je bilo na področju varstva okolja v Sloveniji v zadnjih letih veliko storjenega. V zadnjem desetletju je bilo veliko vlaganj, spremembe so opazne, podjetja pa so stroškovno in administrativno na področju varstva okolja obremenjena bolj, kot bi bilo potrebno. Zadnje trditve je potrdila tudi Podlipnikova z MKO, ki je dejala, da je bilo v Sloveniji obdobje, ko smo zato, da bi izpadli doslednejši in boljši, sprejemali zakonodajo, ki je bila strožja in zahtevnejša od izhodiščnih evropskih uredb.

Urednik okoljske revije EOL Jože Volfand pa je bil realen: stanje okolja v Sloveniji ni veliko slabše in ne veliko boljše od evropskega povprečja. V državi pa se bomo morali odločiti za novo razvojno paradigmo, po kateri bosta morala pohlep in želja po nenehni rasti dobiti uzde. Glede odpadkov je dejal, da bo v Sloveniji, ki se je usmerila v preprečevanje in ločeno zbiranje odpadkov, ne bomo potrebovali enajstih centrov za ravnanje z odpadki, saj toliko odpadkov preprosto ne bomo več imeli. Tudi on je bil kritičen do zakonodaje.

Pridobitev certifikata Mladim prijazna občina

BARBARA HORVAT

Mladinski svet Ajdovščina kot vodilni partner konzorcija Mladi odpiramo prostor je v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije in pod častnim pokroviteljstvom Predsednika RS dr. Danila Türka pristopil k podelitvi certifikata Mladim prijazna občina. Ker se je komisija za mladinsko politiko SOS seznanila z namero Mladinskega sveta Ajdovščina in jo prepoznala kot dobro in koristno, predvsem v luči ohranjanja mladih v matičnih občinah, je Skupnost občin pristopila k aktivnostim spodbujanja in informiranja občin o pogojih in možnostih pridobitve certifikata.

Certifikat Mladim prijazna občina je priznanje samoupravnim lokalnim sku-

pnostim, ki uspešno izvajajo ukrepe s področja vertikalnih in horizontalnih mladinskih politik. Certifikat se bo podelil lokalnim skupnostim, ki jih je strokovna komisija na podlagi razpisa prepoznala kot mladim prijazne, ker so v minulih dveh letih uspešno izvajale ukrepe s področja lokalnih mladinskih politik. Certifikat Mladim prijazna občina se bo letno in s štiriletno veljavnostjo redno podeljevalo lokalnim skupnostim, ki jih bo strokovna komisija prepoznala kot mladim prijazne, ker uspešno izvajajo ukrepe s področij mladinskih politik.

Družbeni položaj mladih se je v zadnjih letih izrazito poslabšal. Povečuje se stopnja brezposelnosti med mladimi, vse pogostejše so nestalne in manj kakovostne oblike

zaposlovanja, posledično pa se povečuje finančna odvisnost mladih od staršev, občutek negotovosti in časovni okvir pri oblikovanju lastne družine. Vedno več mladih išče možnost za zaposlitev tudi izven matičnih občin. Takšno stanje ne prinaša pozitivnih učinkov ne mladim ne občinam in ne državi. Pomembno vlogo pri razvoju mladih imajo lokalne skupnosti, ki so mladim najbližje. Naloga lokalnih oblasti je, da zagotovijo prostor, v katerem lahko mladi razvijajo svoje kompetence in veščine ter dosežajo svoje cilje. Tako nas je v Skupnosti občin Slovenije še posebej razveselilo dejstvo, da se je do zaključitve razpisa 20. aprila nanj prijavilo že v prvem letu kar lepo število občin, ki že sedaj izvajajo ukrepe za čim večje zadovoljstvo in možnost razvoja mladih v občini.

Prejemnice certifikata v letu 2012 so: Mestna občina Ljubljana, Mestna občina Maribor, Mestna občina Ptuj, Mestna občina Velenje ter Občine Krško, Radlje ob Dravi in Občina Sežana. Prejemnice certifikata bodo certifikat prejele na slavnostni podelitvi, ki bo potekala v Cankarjevem domu, 18. maja od 9.00 ure dalje, kjer bo prejemnice nagovoril predsednik Skupnosti občin Slovenije, Leo Kremžar in predsednik države, dr. Danilo Türk.

KAKOVOST, ki jo lahko OBČUTITE

Nova družina visokokakovostnih
goriv Q Max iz Petrola

www.petrol.si/qmax

Ko kliče bolečina ...
... poiščite hitro rešitev.

Hitra rešitev
Pri glavobolu, zobobolu,
menstrualnih bolečinah,
bolečinah v mišicah
in sklepih.

Nalgesin® S hitro in za daljši čas odpravlja različne vrste bolečin, kot so glavobol, zobobol, menstrualne bolečine ter bolečine v mišicah in sklepih.

Slovenski farmacevti za samozdravljenje glavobola najpogosteje svetujejo Nalgesin® S.*

Presenetite bolečino in imejte hitro rešitev vedno pri roki. Več informacij lahko poiščete na www.nalgesin.si ali na www.lekarna-na-dom.si.

* Raziskava o najpogostejše priporočenih izdelkih brez recepta v slovenskih lekarnah, FarmAsist, d. o. o., 2010.

Nalgesin S vsebuje naproksen natrij.

www.krka.si

KRKA

*Naša inovativnost in znanje
za učinkovite in varne
izdelke vrhunske kakovosti.*

Pred uporabo natančno preberite navodilo!
O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

Vseslovenski družbeno odgovoren program NE-ODVISEN.SI

NE-ODVISEN.SI

Vseslovenski družbeno odgovoren program NE-ODVISEN.SI pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Danila Türka ozavešča otroke, mladino in odrasle o različnih pasteh zasvojenosti, o pomoči zoper njih in o zdravem aktivnem življenjskem slogu. Program se od leta 2010 izvaja po vsej Sloveniji, za seboj ima več kot 428 izvedenih poučno interaktivnih dogodkov in več kot 111.000 udeležencev. Strokovnjaki programa so iz primeža zasvojenosti pomagali 327. posameznikom, ki so pomoč iskali preko E-SVETOVALCA na uradni spletni strani programa www.ne-odvisen.si.

Strokovne smernice programa postavlja 22-članski strokovni svet, ki zagotavlja ohranjanje osnovnih programskih izho-

dišč in jih hkrati dopolnjuje z novimi strokovnimi vsebinami. Program NE-ODVISEN.SI, ki je oblikovan na osnovi izkušenj in teoretičnih temeljev posamezne stroke, spregovori posameznim starostnim skupinam in pri vsaki v ospredje postavi eno ključno tematiko. Osrednji del programa predstavlja celodnevni poučno interaktivni sklop dogodkov, ki se namenoma zvrstijo v enem samem dnevu, kajti takšno zaporedje izmerjeno ustvari zadostno kritično maso, da udeleženci in udeleženke, otroci in njihovi starši spregovorijo o prikazanih vsebinah ter o njih razpravljajo še isti večer ali v naslednjih dneh.

Celodnevni dogodek se v jutranjih urah prične s 45-minutnim interaktivnim programom »Jaka išče nov dan«, ki je name-

njen otrokom od 5. do 8. leta starosti. Program poskuša najmlajšim približati vrednoto prijateljstva. Na igriv in otrokom dojemljiv način pouči o zdravju, igri, knjigi, odgovornosti in medosebnih odnosih. Program otroke spodbudi, da se s starši pogovorijo o njegovi vsebini, kar poveže družino, spodbudi komunikacijo in obogati otrokovo ustvarjalnost.

Celodnevno dogajanje se nadaljuje s 45-minutnim interaktivnim programom, ki z videostripom Dogodivščine Zarje in Svita mladostnikom od 9. do 11. leta starosti spregovori o pravih prijateljih. Bojan Kodelja, vodja programa, in Miha Kramli, vodja Ambulante za zdravljenje odvisnosti Nova Gorica, mladostnikom na verodostojen način približata sporočila o pozitivni samopodobi, odgovornosti do sebe in drugih, pasteh zasvojenosti, preživljanju aktivnega prostega časa in medosebnih odnosov.

Starejšim mladostnikom od 12. do 17. leta starosti je namenjen 60-minutni interaktivni program Zamolčane resnice, ki na izviren način in brez moraliziranja posreduje ključno sporočilo, da mladina veliko ve, zna in zmore. Voditelj Bojan Kodelja se s strokovnjakom Miho Kramlijem uspe približati starejšim mladostnikom in jim na izviren način in brez moraliziranja utrdi vedenje o dojemanju pozitivne samopodobe, odgovornosti do sebe in drugih, prepoznavanju pasti različnih zasvojenosti, dejavnem prostem času in medosebnih odnosih.

Dopoldansko dogajanje za otroke in mladino je zaznamovano s petjem, iskrivimi razmišljanji, predvsem pa s prijateljskim vzdušjem, ki poveže nastopajoče in prisotne. Kot pojasnjuje vodja programa Bojan Kodelja: »Učenci oziroma mladostniki takoj začutijo, da program ne bo moraliziral. Takoj se med nami nastopajočimi in prisotnimi v dvorani ustvari neko pozitivno vzdušje, ki nas spremlja do konca programa. Z veliko večino vzpostavimo neko prijateljevanje, ki se nadaljuje še naprej. Mladi danes veliko znajo in zmorejo, tega se jaz in vsi snovalci programa NE-ODVISEN.SI zavedamo. Zato se trudimo posameznike spodbuditi k temu, da izbrskajo v sebi skrite talente, katere je vredno v življenju poiskati in se z njimi ukvarjati. Letos smo tako skupaj z Branetom Kastelem pripravili akcijo Posnemi svoj film

Foto: Zavod 7

NE-ODVISEN.SI, v kateri je mladostnikom postavljena naloga, da posnamejo 3-minutni film na temo neodvisnosti. Ustvarjalca nagrajenega filma bo Brane Kastelic gostil pri sebi v Londonu in mu pripravil nepozabno doživetje. V tem duhu poteka naše druženje z mladimi. Tak pristop vzpostavlja medsebojno zaupanje in pristno, iskreno vzdušje. Mladostnike je premalo le poslušati, potrebno jih je znati tudi slišati, veliko lepega nam znajo povedati oziroma sporočiti.« Pri tem pa odigrajo odločilno vlogo starši in drugi odrasli. Tudi zato se program v celoto strne šele z družabnim večerom za odrasle, naslovljenim Nariši nov dan. Gosti večera so strokovnjaki s področja medsebojnih odnosov, vzgoje otrok, preventive in zasvojenosti. Pogovor z njimi povezuje vodja programa Bojan Kodelja, ob njem se v vlogi video režiserja predstavi tudi igralec Jurij Zrnc, ki na svoj način prevetri harmonijo družabnega večera. V vlogi režiserja preko video zaslona soustvarja humorne situacije in jih veselo prekrvari skozi resne tematike. Po dogodku obiskovalci lahko navežejo stike s strokovnjaki in tako pridejo do potrebnih odgovorov, pojasnil, nekateri pa spoznajo tudi novega prijatelja, ki jim bo znal prisluhniti in svetovati.

Program NE-ODVISEN.SI predstavlja veliko več kot le enodnevni poučno-interaktivni program. Na uradni spletni strani www.ne-odvisen.si ponuja vsebine, ki izobražujejo, ozaveščajo ter spodbujajo odgovorno razmišljanje o sebi in družbi, tako zasnovane so prilagojene ciljnim skupinam programa: otrokom, mladostnikom in odraslim. Obenem pa je spletna stran tudi anonimna pot do pomoči strokovnjaka. Iskati pomoč ni znak neuspeha, poudarjajo strokovnjaki, temveč pogumno dejanje v težnji po zadovoljnim življenju. V rubriki E-SVETOVALEC strokovnjaki zagotavljajo v 48. urah polne anonimne odgovore na vprašanja o medosebnih odnosih, alkoholu, zasvojenosti od računalnika in interneta ter iger na srečo. Program NE-ODVISEN.SI vsak drugi mesec pripravi tudi istoimenski časopis, ki izide kot priloga Nedela. Tematski časopis prinaša poučne vsebine za vse, ki želijo poglobiti svoje vedenje ter sebe, otroke in mladostnike obvarovati pred raznovrstnimi pastmi zasvojenosti. Doslej so strokovnjaki pisali na temo interneta, zasvojenosti, starševstva, samopodobe in tobaka.

Foto: Zavod 7

Foto: Zavod 7

Foto: Zavod 7

Kakovostna storitev za zakonito poslovanje -

Sos pričela z izvajanjem notranje revizije občin in (ne)posrednih proračunskih uporabnikov (javnih zavodov, vrtcev...)

JASMINA TKALČIČ

Skupnost občin Slovenije je pričela s projektom dodatnih storitev na področju izvedbe notranje revizije občin in drugih neposrednih in posrednih uporabnikov občinskega proračuna. Slednje bo v imenu SOS občinam članicam nudila skupina preizkušenih državnih revizorjev in državna notranja revizorka, magistrica davčnega prava. Skupina revizorjev ima dolgoletne izkušnje s področja revizije poslovanja, vsak izmed njih pa ima najmanj tri leta praktičnih izkušenj z delom na občini, v podjetju katerega ustanoviteljica ali soustanoviteljica je občina ali v javnem zavodu, katerega ustanoviteljica ali soustanoviteljica je občina.

Vodja revizijske skupine je magistrica pravnih znanosti s področja davčnega prava s pridobljenim revizorskim nazivom: preizkušena državna revizorka, državna revizorka in državna notranja revizorka. Dodatna znanja in usposobljenost vodje revizijske skupine so: je sodna izvedenka ekonomske stroke, predavateljica javnih naročil in soavtorica priročnika Pojmovnik javnih financ. Ima 16 let delovnih izkušenj v javni upravi in 8 let delovnih izkušenj kot revizor.

Na SOS smo si prizadevali ponuditi kakovosten in pester izbor storitev. Ker se zavedamo, da so potrebe občin različne, občinam in njenim posrednim in neposrednim proračunskim uporabnikom nudimo revizijo internih aktov in revizijo javnih naročil. Ali ima občina vse potrebne interne akte, ali so akti skladni s predpisi in skladni med seboj, ali so vgrajene ustrezne notranje kontrole, je rezultat revizije internih aktov. Pri javnih naročilih se preveri, ali občina ustrezno spoštuje določila Zakona o javnem naročanju ter ali so dobave skladne s ponudbami.

Na področju javno-zasebnega partnerstva preverimo, ali občina ustrezno izrablja vrednosti, ki jih nudi javno zasebno partnerstvo, ter ali so dosedanja partnerstva učinkovita in skladna z Zakonom o javno zasebnem partnerstvu.

Plače zaposlenih so predvsem v preteklih letih doživele veliko zakonodajnih sprememb. Slednjim je bilo nemala težko slediti. Ali je obstoječi akt o notranji organizaciji skladen z Zakonom

Skupnost občin Slovenije je pričela s projektom dodatnih storitev na področju izvedbe notranje revizije občin in drugih neposrednih in posrednih uporabnikov občinskega proračuna.

o sistemu plač v javnem sektorju, ali je prevedba ustrezno izvedena in ali so obstoječe plače in dodatki h plačam ustrezno določeni, je rezultat dela revizije, ki jo nudimo v okviru SOS.

Področja, h katerim svetujemo izvedbo revizije in ki so tudi del ponudbe izvajalca SOS, so tudi izplačila osebnih prejemkov, stvarno premoženje občine, zaključni računi s poudarkom na stvarnem premoženju občine, blagajniško poslovanje, obračunavanja DDV in poraba rezervnega sklada.

Ker je uspešno črpanje evropskih sredstev odvisno v veliki meri od pravilnosti izvedenega postopka, v okviru SOS nudimo tudi revizijo ustreznosti črpanja EU sredstev, ustreznost evidenc na navedenem področju in ustreznost izkazanih stroškov vezanih na sofinanciranje projektov.

Nudimo vam še revizijo naslednjih vsebinskih sklopov: inventura, blagajniško poslovanje, račun financiranja (skladnost zadolževanja z Zakonom o financiranju občin in Zakonom o javnih financah), transferji nepridobitnim organizacijam, integriteta in preprečevanje korupcije ter revizijo s področja gospodarsko javnih služb. Slednje zajema ustreznost finančnih odnosov občine s svojim javnim podjetjem, ustreznost organiziranosti ter ustreznost cen storitev, ki jih zaračunavajo javna podjetja.

Slovenski župani na evropsko prvenstvo v Tychy

BARBARA HORVAT IN MIHA MOHOR

Skupnost občin Slovenije je prejela vabilo k udeležbi ekipe slovenskih županov na 2. Evropskem prvenstvu v nogometu županov v poljskem mestu Tychy, ki se letos odvija v času od 15. do 20. maja 2012 na Poljskem, natančneje v mestu Tychy.

V Tychy so se odpravili župani, ki sestavljajo slovensko reprezentanco in sicer Igor Stropnik, župan občine Kungota, Pe-

ter Misja, župan občine Podčetrtek, Miran Jurkošek, župan občine Štore, Alojz Podgoršek, župan občine Šmartno ob Paki, Stanko Glažar, župan občine Hajdina, Franc Mlakar, podžupan občine Hajdina, Branko Ledinek, župan občine Rače-Fram, Anton Zakrajšek, župan občine Velike Lašče, Marko Diaci, župan občine Šentjur, Anton Balažek, župan občine Lendava, Roman Richter, član občinskega sveta občine Pesnica, Stanislav Gjerkeš, podžu-

pan občine Lendava, Danilo Burnač, član mestnega sveta MO Maribor, Ladislav Pelpnik, član občinskega sveta občine Ruše, Miha Mohor, sekretariat Skupnosti občin Slovenije. Na evropskem prvenstvu se bo med seboj pomerilo deset ekip iz vse Evrope. Poleg Slovenije bodo tekmovali tudi župani občin iz Poljske, Italije, Ukrajine, Nemčije, Avstrije, Češke, Južne Tirolske in Slovaške. Slovenska ekipa županov se bo v predtekmovanju 15. maja najprej soočila s tekmeci iz Slovaške, nato bodo se pomerili s predstavniki iz sosednje Italije. Prihodnji dan, 16. maja bodo župani slovenskih občin nastopili proti županom iz poljske in južne Tirolske.

Glede na doseženo šesto mesto na evropskem prvenstvu leta 2008 v Avstriji ima letos ekipa ambicije in dobro možnost za uvrstitev med prve štiri ekipe. Vsa Skupnost občin Slovenije jim bo držala pesti, finančno pa so našo ekipo županov podprla naslednja podjetja: Krka d.d., Viast d.o.o., Salus Ljubljana d.d., Petrol d.d., Mapri Proasfalt d.o.o., Zavarovalnica Maribor d.d., CMC Ekocon d.o.o., Cadis d.o.o. in Občina Lendava.

Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1,
2000 Maribor

facebook **twitter**